Numărul 518 24 ianuarie 2011 8 pagini 1 leu

Opinia națională

Săptămânal de opinii, informații şi idei de larg interes național

Director: Mioara Vergu-Iordache

24 IANUARIE 1859.
SEMNIFICAȚIA ISTORICĂ A UNUI MARE EVENIMENT

Prof. univ.dr. Nicolae ISAR

Unirea Principatelor Române, realizată în mod decisiv la 24 ianuarie 1859, prin dubla alegere ca Domnitor a lui Alexandru Ioan Cuza, s-a constituit într-un eveniment cu o însemnătate excepțională în istoria poporului român, care urma să impulsioneze întreaga dezvoltare a societății românești în perioada următoare.

Înfăptuirea Unirii Principatelor răspundea unor vechi aspirații, unor tendințe de progres şi unitate națională puse în lumină mai ales în deceniile anterioare, cu deosebire în răstimpul evenimentelor revoluționare de la 1848.

Ilustra generație de la 1848 – o generație de aur în istoria României, cum, pe bună dreptate, a fost caracterizată - şi-a adus o contribuție esențială la afirmarea dezideratului unității naționale, la edificarea statului național român şi modernizarea sa. Între fruntaşii acestei generații de patrioți români, Nicolae Bălcescu se făcea ecoul aspirațiilor de unitate națională şi progres social, când, la 1 ianuarie 1847, în ajunul declanşării revoluției, într-un celebru *Cuvânt*, ținut la Paris, în cadrul *Societății Studenților Români*, cerând compatrioților să înarmeze sufletul lor cu speranța în viitor şi voință de acțiune, afirma: „ Ținta noastră, domnilor, socotesc că nu poate fi alta decât *Unitatea națională a românilor,* unitate mai întâi în idei şi simțiminte care să aducă apoi cu vremea Unitatea politică[…]".

Ca şi N. Bălcescu, alți fruntaşi ai revoluției de la 1848, M. Kogălniceanu, frații Ion şi Dumitru Brătianu, C.A. Rosetti, frații sau verii Goleşti şi mulți alții, nu numai în timpul revoluției, dar şi în perioada exilului post – paşoptist, s-au afirmat cu toată căldura, cu patriotism şi spirit de sacrificiu, pentru realizarea acestui deziderat, pentru înfăptuirea Unirii Țării Româneşti şi Moldovei, ca o primă etapă pe calea unirii tuturor românilor.

(Continuare în pag. 4)

Universitatea *Spiru Haret* implicată în viața comunității

Specificul Universității *Spiru Haret* nu derivă doar din capacitatea instituțională de a oferi servicii educaționale de calitate, din ariile profesionale pentru care pregăteşte specialişti, ci şi din rolul său „haretian", asumat de la înființare, anume acela de a difuza în societate valorile științei, culturii, artei, principiile şi realizările societății bazate pe cunoaştere, rol care îi întregeşte misiunea. Universitatea *Spiru Haret* țintește să fie recunoscută ca instituția academică cu cea mai importantă contribuție la dezvoltarea culturală şi ştiințifică națională. În acest scop, Institutul Central de Cercetare Ştiințifică al Universității, Institutul de Sociologie şi Sondarea Opiniei Publice, Academia de Cultură Națională *Dimitrie Gusti*, Radioteleviziunea *România de Mâine*, revista *Opinia națională*, Societatea Națională *Spiru Haret* pentru Educație, Ştiință şi Cultură, reprezintă un generos cadru instituțional pentru promovarea inovării şi cunoaşterii, a valorilor culturii naționale şi universale în rândul celor mai largi categorii sociale, la nivelul comunităților urbane şi rurale.

Este un obiectiv strategic al Universității de a aduce o contribuție majoră la conformarea în fapt cu principiul asumării răspunderii de a participa activ la creşterea nivelului de cunoaştere, culturală, civilizație al întregii societăți româneşti.

Un exemplu edificator îl reprezintă şi evenimentele desfăşurate în aceste zile. Manifestările dedicate sărbătoririi împlinirii a 20 de ani de la înființarea Fundației *România de Mâine* şi a Universității *Spiru Haret* au un profund caracter aplicat şi implicat în problematica societății contemporane, românești în special, cadrele didactice, studenții şi masteranzii haretişti prezentând rezultatele cercetărilor proprii, soluții originale ce pot conduce la un viitor mai bun, concordant cu exigențele societății cunoaşterii.

LIGA CAMPIONILOR EBC*L

Absolvenți ai EBC*L din cadrul Centrului de Formare şi Testare Profesională de la Universitatea *Spiru Haret* – participanți la faza internațională a Ligii Campionilor EBC*L

La faza națională a Ligii Campionilor EBC*L, desfăşurată la Şcoala Superioară Comercială Nicolae Kretzulescu, București, au fost desemnați cei nouă câştigători, pe trei categorii: elevi, studenți şi tineri cu vârsta până în 30 de ani, care au participat la faza internațională, ce a avut loc, în intervalul 19 – 21 ianuarie, la Viena. Trei dintre cei nouă câştigători au fost pregătiți în cadrul Centrului de Formare şi Testare Profesională de la Universitatea *Spiru Haret*:

Anca Daniela Moiceanu - studentă în cadrul Universității *Spiru Haret*, specializarea Finanțe şi Bănci, ***Ioana Sabina Roşu -*** absolventă a Universității *Spiru Haret*, specializarea Marketing, *şi* ***Valentina Birligea -*** studentă ASE, specializarea Relații Economice Internaționale

În acest fel, trainerii EBC*L (contabil şef la S.C. Mass Media *România de Mâine,* Mihaela Mihailă – *Intocmirea Bilantului*, lector univ. drd. în cadrul Universității *Spiru Haret*, Facultatea de Drept, Cristina Florescu – *Drept comercial*, lector univeritar dr. în cadrul Universității *Spiru Haret,* Facultatea de Marketing şi Afaceri Economice Internaționale, Miltiade Stanciu – *Calculația Costurilor*, asistent univ. dr. în cadrul Universității *Spiru Haret*, Facultatea de Marketing şi Afaceri Economice Internaționale, Mircea Drăghici - *Obiectivele întreprinderii*) au făcut încă o dată dovadă de profesionalism şi o bună pregătire. Cei nouă finaliști au participat la *Tabăra de engleză*, în perioada 7 – 11.12.2010, în județul Argeş, unde s-au pregătit pentru EBC*L Champions League – Faza Internațională.

Liga Campionilor EBC*L, susținută de Uniunea Europeană – Inițiativa Antreprenorială, este cel mai mare concurs de competențe antreprenoriale şi economice din Europa. Scopul EBC*L – European Business Competence License este de a promova şi sprijini această competență cheie pentru a avea succes pe scară largă. EBC*L s-a impus ca standard internațional pentru competențele antreprenoriale şi economice, peste 30.000 de persoane deținând certificatul EBC*L.

20 de ani 20 de ani 20 de ani

● Cu ocazia împlinirii a 20 de ani de la înființarea Universității *Spiru Haret*, Facultatea de Marketing şi Afaceri Economice Internaționale şi Centrul de Studii şi Mobilități Europene au organizat, în data de 20 ianuarie 2011, **SIMPOZIONUL NAȚIONAL: „DREPTUL LA BUNĂSTARE – VIITORUL ECONOMIEI ROMÂNEŞTI".** (pagina 3)

● **Masa rotundă – STRATEGIA DUNĂRII ŞI PROMOVAREA INTERESELOR ROMÂNIEI**, cu participarea ambasadorului Viorel Ardeleanu.

● În organizarea Facultății de Drept şi Administrație Publică Craiova şi a Centrului European de Studii şi Cercetări Juridice, în data 21 ianuarie 2011, la sediul facultății, s-a desfăşurat **SIMPOZIONUL OMAGIAL „SPIRU HARET"**, eveniment organizat cu ocazia sărbătorii a 20 de ani de la înființarea Universității *Spiru Haret,* destinat comunicării rezultatelor cercetării ştiințifice, în domeniul DREPT, ale cadrelor didactice şi practicienilor din acest domeniu.

● Vineri, 21 ianuarie 2011, Facultatea de Relații Internaționale, Istorie şi Filosofie a organizat **Masa rotundă „STUDENTUL DE AZI – ANGAJATUL DE MÂINE – OPORTUNITĂȚI ŞI PERSPECTIVE"**, cu participarea angajatorilor din Institutul Național de Statistică şi din Ministerul Afacerilor Externe.

● Facultatea de Contabilitate şi Finanțe Rm Vâlcea a fost vineri, 21 ianuarie, organizatoarea şi gazda **simpozionului** cu tema **„20 DE ANI DE ACTIVITATE UNIVERSITARĂ HARETISTĂ LA RÂMNICU VÂLCEA".**

● O manifestare dedicată sărbătoririi a 20 de ani de existență a Universității *Spiru Haret* şi a Facultății de *Management Financiar Contabil* București va avea loc miercuri, 26 ianuarie 2011, ora 11.00, la sediul Facultății din str. Fabricii nr. 46G, Corp A, Sala A5.

Eveniment ştiințific de excepție

DREPTUL LA BUNĂSTARE – VIITORUL ECONOMIEI ROMÂNEŞTI

În modernul amfiteatru A6 din noua clădire a Universității *Spiru Haret*, situată în strada Fabricii nr. 46 G, sector 6, București, s-a desfăşurat o importantă manifestare ştiințifică, organizată la cele mai înalte standarde de Facultatea de Marketing şi Afaceri Economice Internaționale, în colaborare cu Centrul de studii şi mobilități europene, având ca temă **„Dreptul la bunăstare – viitorul economiei românești".**

Cu acest prilej, prof. univ. dr. Constantin Mecu, prorector al Universității, a făcut o trecere în revistă a însemnatelor realizări ale Fundației *România de Mâine* şi ale Universității *Spiru Haret* în cele două decenii de existență. Au fost subliniate, îndeosebi, principiile călăuzitoare care au condus la performanțele ridicate obținute, printre care menționăm: unitatea deplină a conducerii cele două unități; deschiderea largă a Universității către cât mai mulți tineri şi adulți de a urma cursurile învățământului superior, beneficiind prin învățământul privat de dreptul la educație; necesitatea creşterii permanente a competitivității naționale şi internaționale a învățământului superior în Universitate, cât şi a calității cercetării ştiințifice la nivelul european şi internațional.

Totodată, profesorul Constantin Mecu a adresat, din partea preşedintelui şi a rectorului Universității *Spiru Haret,* bun venit în universitatea noastră Excelenței Sale domnul ambasador Viorel Ardeleanu şi a subliniat interesul special al studenților şi cadrelor didactice pentru tema conferinței sale care a abordat Strategia UE privind Dunărea şi interesele României în acest proiect major paneuropean. (O.B.)

Strategia UE pentru regiunea Dunării - un proiect european pentru tineri

Viorel ARDELEANU
Coordonator național pentru Strategia Dunării,
Director pentru strategii şi politici UE,
Ministerul Afacerilor Externe

Îmi face o deosebită plăcere să particip la această Conferință dedicată Strategiei UE pentru regiunea Dunării. Doresc, pe această cale, să îi mulțumesc domnului prof. univ. dr. Aurelian Gh. Bondrea, preşedintele Universității *Spiru Haret,* şi, de asemenea, domnului profesor Octavian Botez pentru ocazia de a mă adresa unui public tânăr şi entuziast şi a prezenta viziunea noastră asupra locului deosebit de important pe care trebuie sa îl ocupe regiunea Dunării atât pe agenda comunitară, cât şi pe cea națională.

Procesul de extindere a Uniunii Europene a transformat Dunărea într-un fluviu interior Uniunii, ceea ce ne permite să redefinim acțiunea de cooperare regională de o manieră mai coerentă şi concretă, în coordonatele politicilor şi instrumentelor comunitare. Eforturilor statelor riverane de a răspunde nevoilor regiunii li se alătură acum acțiunea Uniunii Europene de atingere a unor obiective comunitare prin intermediul politicilor de coeziune şi de dezvoltare regională.

În aceste condiții, România a considerat important ca dezvoltarea regiunii Dunării să devină un subiect al agendei comunitare şi a lansat, în 2008, împreună cu Austria, ideea creării unei Strategii europene care să unească sub egida sa toate inițiativele de consolidare a cooperării regionale. Totodată, România s-a implicat activ în proiectele derulate la nivel regional şi menite a conferi o mai mare vizibilitate regiunii dunărene în cadrul dialogului comunitar pe tema politicii de dezvoltare regională.

Din cristalizarea acestor eforturi multiple, a rezultat proiectul creării unei Strategii a Uniunii Europene pentru regiunea dunăreană, care definește, de fapt, o macro-regiune în conformitate cu dimensiunea teritorială a politicii regionale a UE şi care acoperă 100 de milioane de locuitori ai UE şi 20% din teritoriul comunitar. În consecință, Consiliul European din 18-19 iunie 2009 a solicitat elaborarea, de către Comisia Europeana, a unei Strategii a UE pentru Regiunea Dunării, până la sfârşitul anului 2010.

Comisia Europeana a inițiat un proces de consultare publică (februarie - iunie 2010) pe parcursul căreia au fost organizate, în toate statele riverane, conferințe, seminarii şi mese rotunde.

(Continuare în pag. 3)

Profesori cu care ne mândrim

MIHAIL DIACONESCU - UN NOU TITLU *DOCTOR HONORIS CAUSA*

Prof .
Călin Titus N. SURDESCU

Recent, Universitatea din Piteşti a acordat romancierului, teologului, istoricului şi esteticianului Mihail Diaconescu titlul de *Doctor Honoris Causa „pentru întreaga sa activitate literară, ştiințifică şi teoretică pusă în serviciul valorilor reprezentative ale culturii române"*.

Prof. univ. dr. Mihail Diaconescu a ținut prelegeri şi a condus seminarii la Universitatea *Spiru Haret,* încă de la începuturile ei, cu aproape două decenii în urmă. Lecțiile sale de istoria literaturii române, istoria literaturii dacoromane, literatură universală şi comparată şi teoria literaturii au contribuit la formarea a numeroase generații de filologi.

Este al doilea titlu de *Doctor Honoris Causa* pe care îl primeşte profesorul Mihail Diaconescu.

La ceremonia de acordare a titlului, desfăşurată la rectoratul Universității din Piteşti, au fost prezenți academicieni, decani şi şefi de catedră, profesori, istorici, ofițeri, preoți, teologi, cercetători ştiințifici, muzeografi, gazetari, scriitori, numeroşi oameni de cultură devotați vastei opere diaconesciene. Unii dintre ei s-au afirmat ca intelectuali sub îndrumarea atentă şi exigentă a profesorului Mihail Diaconescu.

Ceremonia de acordare a titlului a fost deschisă de prof. univ. dr. Gheorghe Barbu, rectorul Universității din Piteşti, care a subliniat valoarea excepțională a contribuțiilor aduse de scriitorul, istoricul şi esteticianul Mihail Diaconescu în domeniile în care a publicat lucrări.

În numele Universității din Piteşti *Laudatio sollemnis* a fost rostită de prof. univ. dr. Alexandrina Mustățea, decan al Facultății de Litere. Domnia sa a subliniat, în mod deosebit, impactul puternic al operei diaconesciene asupra noilor tendințe din cultura română. În cuprinsul *Laudatio* a fost argumentată importanța excepțională a contribuțiilor aduse de Mihail Diaconescu în domeniile epicii de evocare istorică, studiilor dedicate creațiilor literare dacoromane, retoricii şi poeticii în literatura noastră din epoca feudală, esteticii Ortodoxiei şi teoriei literare.

În cuvântul de răspuns, prof. univ. dr. Mihail Diaconescu a subliniat unitatea în varietate a operei sale fondate pe relația dintre filosofie, estetică şi teologie, ca suport al preocupărilor speculative care au orientat toate lucrările sale.

Ceremonia desfăşurată în amfiteatrul de la rectoratul Universității din Piteşti a fost însoțită de o expoziție cu cărțile profesorului Mihail Diaconescu şi cu volumele monografice dedicate vastei sale opere.

SISTEMUL E-LEARNING

Lector univ. dr. Maria CERNAT

Pionierii folosirii sistemului e-learning sunt marile corporații. Mediul de afaceri caracterizat printr-o concurență acerbă atât la nivel extern (concurența dintre diversele companii şi produse) cât şi la nivel intern (concurența dintre angajați) a condus la o nevoie de continua specializare şi perfecționare profesională. Date fiind resursele limitate de timp pe care angajații le aveau la dispoziție ca urmare a unor dead-line-uri din ce in ce mai presante sistemul E-learning a devenit foarte popular în mediul de afaceri şi în firmele de IT. De asemenea, perfecționarea infrastructurii informatice a permis răspândirea cu mare rapiditate a acestui tip de educație şi în mediul universitar. Astfel, la finele anului 2004 aproape 90% dintre instituțiile de educație ofereau o formă sau alta de educație mediată tehnologic.

În România acest tip de educație a fost întâmpinat cu reticență în mediul academic. Universității *Spiru Haret* îi revine meritul de a fi sesizat la timp imensul potențial al platformelor tehnologice de învățare. Firește, începutul a fost dificil. Principala dificultate a fost legată de utilizarea platformei Black-board, mult sub capacitățile sale tehnologice, principala problemă fiind aceea că evaluarea a fost aproape singura componentă a procesului educațional în care s-a folosit această tehnologie educațională.

De asemenea, a existat o limitare a tipului de teste administrate, majoritatea fiind de tip grilă, indiferent dacă disciplinele studiate aparțineau domeniului realist (economie, matematică) sau celui umanist (litere, jurnalism).

(Continuare în pag. 4)

ISTORIA TRĂITĂ

DIN RELAȚIILE MILITARE ROMÂNO-AMERICANE (1980-1985)

Domnul Ubibene – portret în aquaforte –

Prof.univ. dr. Ion Dodu BĂLAN

Antroponomastica din limba oricărui popor are, îndeobşte, un fond statornic, moştenit de-a lungul istoriei, de la o generație la alta, şi o parte de vocabular antroponomastic schimbător în funcție de conjuncturi social-istorice, de modă şi de prejudecăți. Într-un fel asemănător stau lucrurile şi cu poreclele, cu cognomenele, cu supranumele care însoțesc devenirea unui personaj care are de la naştere un prenume şi un nume de familie în registrul stării civile. Uneori, de-a lungul unei vieți un nume poate deveni renume, cum ne spune şi Peneş Curcanul din poezia lui Vasile Alecsandri.

Dar nu de problema antroponomasticii românești dorim să ne ocupăm aici, ci de faptul că în zilele noastre, mai mult ca oricând, antroponomastica românească se îmbogățeşte zilnic cu nume luate din filme străine, din viața sportivă şi politică etc şi din extraordinarul sistem de porecle cu care ne gratulăm unii contemporani: *expirați, traseişti.* După fenomenele care se produc în viața social-politică, în sistemul nostru etico-moral, antropono-mastica ar trebui îmbogățită cu un nume creat de genialul poet Tudor Arghezi într-un pamflet din revista sa *Bilete de papagal* şi anume *Domnul Ubibene.* Ce nume sugestiv! Ce nume pe măsura micimii morale şi lichelismului unor homunculi. Din două adverbe latine, unul de loc, *ubi*, altul de mod, *bene*, Tudor Arghezi a născocit un substantiv propriu pentru un nume de ocară care ar însemna *unde-i bine, acolo-i de mine*. *Domnul Ubibene* face parte din categoria *traseiştilor,* a acelor oameni care bat *calea mânzului* de la un partid la altul, nu după o legitimă busolă ideologică, ci după una a interesului personal cu scopul de a se căpătui cât mai bine şi mai folositor.

Firește, de-a lungul istoriei vieții politice, oameni onorabili au trecut motivat de la un partid la altul, şi de-a lungul istoriei de la o credință la alta. Cel mai convingător exemplu nu-l dă Sfântul Apostol Pavel, care din Saul, prigonitorul creştinilor, a devenit apostolul lui Isus, în urma întrebării cristice: "Saule, Saule, pentru ce mă prigonești?"

Dar cu *Domnul Ubibene* e altceva! Numele acesta aparent neutru e încărcat de vicii şi de oprobriu public. Ghidându-se după *Unde-i bine acolo şi eu* el exprimă dispoziția unora de a părăsi un loc față de care au obligații, o organizație, o asociație, o familie, o țară, un neam etc chiar dacă au depus un jurământ de credință. Numele acesta nou exprimă goana după căpătuială, ghiftuială, arivism şi odiosul gest al trădării atât de înfierat de scriitor în figura unui Ganelon din Cântecul lui Roland, (sec. XI-XII), în figura unui Goliat sau a acelora despre care G. Coşbuc scria în poezia *Spânzurați-l de-i mişel…*

„Spânzurați-l, de-i mişel,
De-i nebun, la gard cu el,
De-i ciocoi cu fumuri,
Dați-l celor lui de-un fel,
Câinilor din drumuri!

Domnul Ubibene trădează, ca Iuda pe Isus, pentru 30 de arginți (citeşte miliarde, funcții, posturi bănoase, nepotism etc). Pentru un post călduț care face pui, precum cloşca pe ouă, pentru o afacere aducătoare de venituri inestimabile şi glorie cu grade deşarte, *Domnul Ubibene* trădează prietenia, neamul, credința, rădăcinile strămoşeşti şi mormintele…lasă totul şi se duce fără ruşine unde i se pare că-i bine pentru el, chiar dacă pentru alții, pentru cei cinstiți şi de omenie e rău.

Domnul Ubibene n-are nimic sfânt. N-are principii, religie, confesiune statornică sau Biserică, n-are Parte pentru care să muncească şi să lupte toată viața. El sare, ca pasărea, din creangă-n creangă politică, se face frate cu dracu' până trece puntea intereselor, la nevoie mănâncă oaia cu lupu-preşedinte puternic şi plânge cu ciobanul la televizor pentru popor. *Domnul Ubibene* e nestatornic, ca vântul, cățărător, ca iedera, schimbător, ca vremea, târâtor, ca şarpele, la nevoie, căutător de locul Unde-i bine.

Dacă lui îi e bine, socotește *domnul Ubibene,* celorlalți să le fie oricât de rău. Nu contează! Egoismul său e fără margini ca şi al celor ca *domnul Ubibene.*

De aceea numele lor nu va deveni niciodată renume. Va rămâne *o poreclă* de ocară: d*omnul Ubibene*, un veşnic schimbător în gânduri şi sentimente, dacă le are, un prefăcut, un om –homuncul moral, cu o mie de fețe şi nici un obraz! Ruşine lor!

STUDENȚII ÎNTREABĂ. PROFESORII RĂSPUND

Astăzi, răspunde, de la Facultatea de Finanțe și Bănci,

● prof.univ.dr. Gheorghe MANOLESCU

MONEDA: RECURSUL LA ORIGINI

Moneda, în evoluția sa, a cunoscut un proces de transformare a rolului şi funcţiilor, a naturii sale originare, regăsindu-se în ipostaze detaşate de menirea sa autentică. Convenție, instrument de putere, moneda şi-a asumat treptat o valoare proprie, în forma capitalului, a activelor financiare, degenerând rolul primordial al monedei. Moneda-capital s-a substituit capitalului real, denaturându-l, multiplicându-l, virtualizându-l, dobândirea monedei devenind un scop în sine, un semn al bogăției fictive, o ficțiune a producției şi a muncii. Sistemul financiar a târât moneda în iureşul tranzacțiilor speculative, speculația financiară supunând moneda unui proces abscons de autonomizare iluzorie, lumea financiară plasând moneda, sângele economiei, într-un flux al iluziilor. În prezent, moneda se confruntă cu probleme stranii, improprii statutului şi menirii sale, probleme care aşteaptă răspunsuri adecvate, recursul la istorie, la originile monedei devenind o necesitate. Vom încerca, dintr-o perspectivă spirituală, să facem apel la istorie pentru a ilumina prezentul tulbure al monedei.

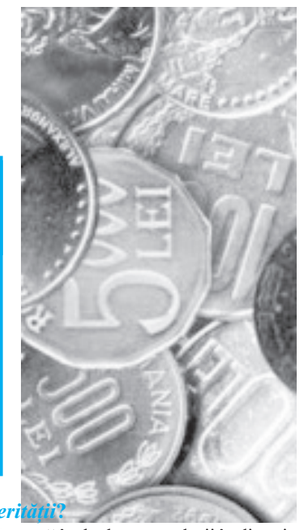

Student: ***Care este natura monedei?***

Profesor: Domeniul finanțelor a devenit foarte nebulos, uneori confuz, şi acesta, în parte, deoarece *finanțele se bazează pe monedă*, a cărei noțiune nu este prea clară, cel puțin sub două aspecte:

Pe de o parte, din perspectiva efectului, ceea ce se utilizează prin biletele de bancă, prin bancnote, este un *abstract* ciudat, straniu, o bancnotă fiind din hârtie, o pagină dintr-un jurnal de modă făcând impresie mai grozavă decât o bancnotă. Se ştie că o bancnotă are valoare deoarece reprezintă o anumită sumă de bani, o cantitate de monedă, ipotetic transformabilă în aur, cu toate că nici aurul nu este un referent absolut, el însuşi fiind evaluat. În prezent, în domeniul financiar, mecanismele de reglementare a monedei sunt complet opace, fiind greu să se răspundă la întrebarea: ce conferă *valoare* unei bancnote?

Pe de altă parte, pentru majoritatea oamenilor, banii sunt ceva real, sunt valoarea supremă, motorul care conduce lumea. Prin aceasta ne găsim însă într-o sferă mai abstractă decât înainte, putându-se pune întrebarea: cum valoarea cea mai materială ar putea fi o abstracție? Pentru clarificare se poate afirma că banii sunt un *mijloc de schimb* între bunuri echivalente, dar prin aceasta se elimină sfera financiară aşa cum operează ea în lume, plasând-o în ideal şi nu în domeniul faptelor, contribuind la confuzie. Se constată că ceea ce pare că ne ajută nu este înțeles şi de aici întrebarea: care este locul sferei financiare în realizarea schimburilor?

Pentru a răspunde la întrebare este nevoie să se revină la noțiunea de monedă, în sensul *originar* al acesteia.

Student: ***Ce se înțelege prin conceptul originar de monedă?***

Profesor: Clarificarea ideii de monedă pleacă de la faptul că oamenii folosesc moneda deoarece schimbă între ei bunuri, fără monedă neexistând schimb. Moneda uşurează schimbul, fiind un *intermediar* între bunuri, permițând transformarea valorii calitative a unui obiect, într-o valoare cantitativă, astfel că doi indivizi pot schimba, într-un mod rațional, obiecte de natură diferită.

Această clarificare urmează o ierarhizare constitutivă a formării ideii de monedă, care parcurge, conceptual, mai multe stadii.

Student: ***Vă rugăm să ne prezentați aceste stadii.***

Profesor: Primul stadiu are o relație strânsă cu *fluiditatea* schimbului, am putea spune, cu fluxul de viață, naturală;

Al doilea stadiu este independent, el introducând *calculul intelectual* pentru a stabili un raport necesar asigurării unui *schimb just*; pentru greci, prima idee despre justiție a fost plasată în lucruri, fiind asociată cu *egalitatea proporțională;*

Al treilea stadiu a impus ca fiecărui element al schimbului trebuie să-i corespundă un *număr,* pentru a evita instabilitatea şi confuzia calitativă şi pentru a permite transferul schimbului în sfera economică şi, în acest fel, ideea de proporționalitate căpătând semnificație şi devenind mai precisă,

Al patrulea stadiu constă în necesitatea acceptării de către *conştiința colectivă* a utilizării unei monede care să permită evaluarea, recunoaşterea valorii monedei fiind pur *convențională*, putându-se considera ca un contract, având în vedere că societatea umană este convențională, fiind puțin naturală, ea bazându-se pe *limbaj.*

Student: ***Să înțelegem că moneda este o convenție?***

Profesor: În final, se putea vorbi de *monedă ca o convenție*, ca ceva artificial, în acest sens putându-se folosi orice suport în acest scop. Era astfel posibil fie să se conserve bucățile de bancnote, fie să se *păzească* grămezile de sare de către oameni, nici o problemă, atâta timp cât era funcțional. De aici şi limbajul folosit: se vorbea de monedă fiduciară (de la latinul fides, care înseamnă încredere), sau de monedă fiat (decretată, oficială). Pentru vechii greci, moneda era *nomisma*, derivată din *nomos,* care semnifică, printre altele, *legea, rânduiala*.

Lucrurile se complică în momentul în care se instituie o separare, considerându-se valoarea complet independentă de schimbul pe care ea se bazează. La punctul de plecare al utilizării monedei, s-ar putea presupune că un *credit* semnifică potențial o datorie a unei persoane către altă persoană, moneda funcționând numai în interacțiunea colectivă a schimbului.

Student: ***Se poate spune că moneda este un instrument de putere?***

Profesor: În aceste condiții, moneda poate deveni un *instrument de putere*, deoarece reprezintă o relație de *obligație* între indivizi, puterea politică fiind, istoric, foarte rapid arogată prin dreptul de a *bate monedă*. Simbolistica puterii se regăseşte pe efigia pieselor de monedă (un rege, un împărat etc), dar şi pe bancnote, însă credibilitatea monedei nu poate veni din argumentul autorității, ea trebuind să fie garantată. De aici ideea simplă a corespondenței cu un metal prețios, contrapartea fiind aurul, treptat băncile fiind singurele care aveau privilegiul de a emite bancnote, în prezent numai banca centrală.

În epoca modernă, prin definiție, *Statul* dispune de monopolul *legislativ* pe teritoriul țării, furnizând garanția autorității monedei şi, din momentul instituirii monopolului controlului banilor, a devenit posibil să se depăşească garanția aur, ceea ce a permis Statului de a emite mai multă monedă decât valoarea contrapărții fizice de metale prețioase depuse la băncile centrale. În contextul actual, în țările dezvoltate, Statele sunt practic deposedate de puterile monetare, *băncile centrale* fiind acelea care sunt însărcinate să regleze moneda.

Student: ***Până la urmă, ce semnificație are moneda?***

Profesor: Aceste distincții fundamentale, prezentate mai sus, nu datează din perioada modernă, ele au apărut de timpuriu în gândirea economică din Grecia Antică, la Aristotel, de exemplu. Acesta arată că moneda nu este condiția schimbului, schimbul existând înainte de apariția monedei, în *troc.* Din necesitate, oamenii au trecut de la troc la monedă, aceasta fiind un mijloc de intermediere a schimbului, legătura sa cu caracterul convențional putând fi uşor de reperat. Aristotel numeşte semnul lingvistic simbol, *symbolon* fiind la origine o piesă de monedă ruptă în două, care se împărțea la doi prieteni, ceea ce le permitea să se recunoască pentru a nu face afaceri cu un străin, semnul lingvistic fiind deci convențional. Moneda este, de asemenea, o convenție, un simplu mijloc de a converti, în procesul schimbului, un lucru în altul. Moneda, ca şi limbajul, au funcția de a lega, de a interconecta, permițând *concertarea schimbului* diferențelor, într-un context specific.

Dar ceea ce este mai caracteristic monedei este de a fi un *standard, un etalon*, de a măsura, permițând exprimarea raportului reciproc dintre bunuri. Din punct de vedere calitativ, există o eterogenitate totală în lumea reală, ceea ce face ca lucrurile să fie incompatibile unele cu altele, altfel spus, *incomensurabile.* Evaluarea economică suspendă eterogenitatea, aplicând o proporție aritmetică, ceea ce face ca un lucru să devină exprimabil prin altul. Moneda permite transformarea calității în cantitate şi, astfel, exprimarea numerică, trebuind totuşi să se evite *fetişismul* monedei. Aşa cum numărul nu este *lucruri*, ci numai permite numărarea lor, tot aşa moneda nu este valoare, ci permite evaluarea, ea nefiind decât expresia.

Student: ***Moneda este valoare?***

Profesor: Pe scurt, *moneda nu este, în ea însăşi, valoare*, ea reprezintă doar valoarea. Se poate spune că moneda este măsura tuturor lucrurilor, dar cu condiția de a nu se abuza de această reprezentare, de a nu uita niciodată că aceasta măsoară, ea fiind acceptată de către procesul de schimb, etalându-şi specificul, validitatea în cadrul acestuia.

Trebuie totdeauna să fim cu picioarele înfipte în realitate, deoarece bunurile, obiectele nu se evaporă prin transformarea în monedă. Parafrazându-l pe Aristotel, se poate spune că lucrul nu este decât în *potențialitate* în prețul său, el fiind în *act* numai prin natura sa proprie. Prețul ține de virtual, nu de real, realul rezidând în natura lucrului în starea sa calitativă. De asemenea, se poate aprecia, evalua infinit bogăția lumii sensibile, care ne este oferită, având însă conştiința că pe planul sensibil, al vieții, *lucrurile nu sunt prețuri,* natura veritabilă a unui lucru neputând fi virtualizată sub forma prețului.

Să ne reamintim diferența de atitudine dintre Socrate şi sofişti referitor la problema plătirii, remunerării educației (contrar sofiştilor, care susțin plata educației, Socrate susține gratuitatea acesteia, educația fiind un bun imaterial, care scapă oricărei evaluări de piață). În ceea ce priveşte învățământul, un preț plătit, nu contează care, ar fi oricum injust, deoarece termenii schimburilor sunt incomensurabili. De aceea este necesar, pentru a înțelege acest tip de schimb, de a părăsi terenul economic pentru a ne plasa pe acela al *darului, cadoului*, darul fiind singurul mod de a reda echitatea unei valori în sensul cel mai pur, din punct de vedere axiologic, al termenului.

Revenind la Aristotel, acesta nu condamnă moneda, justificându-i necesitatea, la fel justificând necesitatea comerțului, insistând însă asupra faptului că valoarea rezidă, înainte de toate, în rezultat, în calitatea şi trebuința lucrului. În acest sens, el afirmă că negustorul, comerciantul care îşi asumă riscul de a aduce o navă de grâu din Sicilia în Grecia trebuie considerat ca producător a ceva, precum un zidar sau cizmar. La fel şi medicul, educatorul etc produc ceva, în acest caz servicii, implicate în schimbul social.

Student: ***Cum se câştigă moneda?***

Profesor: Recursul de până acum la istorie a evidențiat faptul că moneda este necesară şi că economia are justificarea sa. Dacă banii generează dificultăți, dezordine în societate, aceasta se întâmplă nu datorită faptului că moneda perverteşte economia, nici că, aşa cum se consideră adesea, comerțul este rău, ci deoarece există o anumită *utilizare nefirească a monedei,* aceasta îndepărtându-se periculos de funcția pentru care a fost inventată, de rolul său originar.

Arta câştigului, a dobândirii de monedă, era considerată în Grecia Antică sub două aspecte: *naturală şi ne-naturală*, gândirea creştină, în principiu, dezavuând moneda, banii, având un caracter moralizator.

Pentru a înțelege, totuşi, semnificația monedei este necesară evitarea dualității moralizatoare şi examinarea, mai curând, a faptelor în complexitatea lor, menținând o anumită neutralitate.

Student: ***Explicați dobândirea naturală a monedei.***

Profesor: *Dobândirea naturală* a monedei se circumscrie unei monede care transferă o valoare care nu este a sa, o valoare care se înscrie *nevoilor,* circulația monedei acoperind nevoile pe care ea le reprezintă, aceste nevoi fiind la originea diviziunii muncii, fiecare om, prin *competențele* sale de muncă satisfăcând o anume nevoie, aceasta contribuind la *coeziunea* socială, devenind sursa bogăției. Oamenii sunt aserviți nevoilor, ei satisfăcându-le în mare parte prin intermediul schimbului, *depinzând* unul de altul în cadrul societății.

S-a evidențiat faptul că nevoia este fundamentul schimbului, orice schimbare în sfera nevoilor generând automat o schimbare în sfera schimbului, însă sistemul nevoilor nu se poate identifica cu *legea cererii şi ofertei*, nevoia neconfundându-se cu cererea. Cererea pe piață este, în conținutul său, *nedeterminată,* putând fi cererea a ceva neidentificat, cererea a orice, pe când nevoia este limitată, deoarece depinde de natură, ataşându-se unei existențe înscrisă în natura umană. În acest sens, ea poate servi ca normă şi *măsură,* prin aceasta oferind posibilitatea înțelegerii *artei câştigului natural, a dobândirii naturale a monedei.* Aristotel afirmă, în acest sens, că piața trebuie să fie orientată în direcția unei nevoi sociale care rămâne naturală, fără aceasta existând riscul ca nevoia să nu mai fie un referent concret, ci o *dorință,* care în limbajul lui Aristotel este schimbătoare şi indefinită, ea neavând nici măsură, nici limită.

Omul dorințelor este un om care a pierdut sensul măsurii şi sensul limitelor, este precum un butoi găurit care nu poate niciodată fi umplut, niciodată împlinit. În dorința nestăvilită de a avea mai mult, de a consuma totdeauna mai mult, omul dorințelor trăieşte *iluzia* unei satisfaceri posibile în *viitor.* Pe de altă parte, nevoia este recunoscută în *prezent,* ea având o limită naturală şi o măsură, şi dacă folosirea monedei se naşte din nevoi, ea trebuie să rămână legată de nevoi şi să se împlinească în acestea: banul este făcut pentru a fi cheltuit în nevoi reale şi bogăția este în acest fel concretă. Omul bogat este acela care se înconjoară de lucruri frumoase şi necesare şi care are sensul *simplității rafinate.*

Student: ***Dar dobândirea ne-naturală ce înseamnă?***

Profesor: *Dobândirea ne-naturală* privilegiază *valoarea extrinsecă, de schimb*, în locul *valorii intrinseci, de întrebuințare* (privilegiată de dobândirea naturală), valoarea extrinsecă apărând chiar în procesul de cumpărare-vânzare. Este posibil ca în tranzacție să fie urmărită doar creşterea valorii extrinseci, transformând lucrul într-o *marfă*, a cărei utilitate este secundară în raport cu valoarea sa pe piață, această deplasare subtilă generând un nou concept de bogăție, care constă în *identificarea bogăției cu moneda însăşi,* care se substituie ideii concrete de bogăție specifică valorii intrinseci. Astfel banii se transformă în *capital.* O schimbare importantă, deoarece moneda, care joacă mai departe rolul de intermediar al schimbului, devine finalitatea schimbului, scopul spre care acesta se orientează, marfa devenind intermediar.

Dacă în schimbul natural banii sunt efectiv cheltuiți, în schimbul ne-natural banii sunt numai avansați, căci marfa nu serveşte decât pentru a transporta valoarea dintr-o mână într-alta pentru a o multiplica. În consecință, deoarece banii constituie atât punctul de plecare, cât şi punctul de sosire al schimbului, ei devin *omniprezenți*, totul devenind marfă, lumea fiind *marfabilă.*

În schimbul ne-natural câştigul este *violent,* violența fiind subtilă, perversă, economia naturală fiind înlocuită cu o *economie forțată,* întreținută prin bani. Anticii, respectiv Aristotel, au înțeles această înşelătorie determinată de iruperea pe primul plan a acestei *reprezentări*, care este moneda. În schimbul *făcător de monedă*, ne-natural, trecând dintr-o mână în alta pare că valoarea creşte, în realitate însă bogăția se împuținează. Această creştere *este o iluzie,* deoarece nu are loc în realitate, ci numai în circulația monedei. Bunurile nu cresc, decât trec dintr-o mână în alta, plusul de valoare nu este naturală, ea trecând numai de la unii la alții.

Student: ***Vorbiți de o creştere iluzorie a bogăției. Cum se evidențiază ea?***

Profesor: Creşterea bogăției artificială, se evidențiază sub următoarele aspecte:

- există indiferență etică referitor la ceea ce este vândut, comercializat;
- se creează *false nevoi*, care corespund de fapt unor false dorințe;
- conceptul de utilizare, de întrebuințare este alterat, omul câştigului este *cămătar,* camăta, avansarea banilor, antrenând pierderea de substanță în procesul schimbului; contează, pentru consumator, mai degrabă numărul de produse consumate, decât consecințele diverse pe care le lasă în urmă, aceste consecințe apărând şi explodând numai în condițiile producției de masă, schimbul ne-natural care o însoțeşte nebazându-se pe o *relație vie între lucruri.*

Aşadar, bogăția devine, în schimbul ne-natural, *acumulare* de bani, şi aceasta, cum am arătat, nu este o caracteristică a capitalismului, a erei industriale şi informatice, ci se manifesta încă în antichitate, în Grecia, Aristotel afirmând că rădăcina se regăseşte în alegerile umane rupte de etică, de echitate, de justețe.

Student: ***Speculația este legată de schimbul ne-natural?***

Profesor: Noțiunea de *speculație* este legată de schimbul ne-natural, de moneda-capital. În planul cunoaşterii, speculația semnifică ceva rupt de realitate, de experiență, plasat în *lumea ideilor, abstracțiilor, presupunerilor, a reprezentărilor.* Dacă, în filozofie, gândirea speculativă este guvernată de o logică a cunoaşterii metafizice, speculația în finanțe este guvernată de logica creşterii profitului.

Preluând semnificația speculației din sfera cunoaşterii, apare întrebarea dacă în sistemul financiar speculatorul nu jonglează cu abstracții pure, detaşate de viața reală. Dacă printr-o ciudată fascinație se vor considera abstracțiile economice ca reale, atunci se va trăi într-o iluzie, o *iluzie colectivă,* care este întronată în instituții, care este propagată, supramultiplicată, care este capabilă să guverneze întreaga lume a gândurilor şi acțiunilor. Implicit, dispariția inteligenței naturale, vie va însemna înlocuirea ei în mentalitățile noastre prin pura speculație şi economismul formal, dur, ceea ce, în lumea finanțelor, ar putea duce la detaşarea acesteia de lumea vie, reală, naturală şi supunerea ei propriilor legi deduse din abstracții şi presupuneri, generatoare de iluzii.

Student: ***Cum definiți speculația financiară?***

Profesor: Restrictiv, speculația financiară ar putea fi definită ca o operațiune tehnică, care constă în *anticiparea* viitorului, luând decizii pentru a câştiga din fluctuația cursului, a prețului fie din variația valorii unui număr de titluri, fie direct din variația valorii monedei, decizii concretizate în comercializarea, în vânzarea şi cumpărarea titlurilor sau monedei. Speculația financiară presupune un calcul vizând *viitoru*l, implicând *previziune* şi anticipare. Speculația este un pariu care comportă riscuri, deoarece prețurile pot fie să crească, fie să scadă, uneori putând să se prăbuşească brutal.

Lumea *speculației financiare*, a finanțelor, în general, este o lume aparte, cu logica, limbajul, codurile sale, adesea departe de lumea reală, de nevoi, dorințe, aspirații, de viața concretă, constituind un *univers mental*. Continuând demersul lui Aristotel referitor la schimbul ne-natural, se poate considera că lumea financiară de astăzi se situează la un asemenea grad de abstracție încât s-ar putea spune că gândirea calculatorie evadează din real în *virtual*. Pe această cale a apărut şi s-a extins *creditul prin creație monetară*, care reprezintă un principiu de funcționare a economiei, băncile împrumutând bani de cca 100 de ori mai mult decât banii pe care-i dețin în realitate. *Virtualizarea financiară* s-a manifestat prin moneda hârtie, prin moneda scripturală, de cont, mai departe, prin titlurile financiare, prin care se stabilizează, pe termen lung, moneda în bănci.

Precum speculația în cunoaştere, în ştiințe, care reprezintă un eşafodaj de concepte care se poate prăbuşi oricând la contactul cu realitatea, tot aşa, sfera speculației financiare nu dispune decât de o *autonomie fictivă*, ea putând fi chemată rapid la ordine în perioade de criză. Eşafodajul speculativ, concretizat în sfera finanțelor prin *montajele financiare*, leagă conceptele unele de altele, acestea susținându-se reciproc, ceea ce poate avea consecințe dramatice în condițiile mondializării riscurilor. Speculația nu se poate disocia de economie, deoarece lucrează cu sângele acesteia, moneda, ori economia, în esență, este *sistemică,* niciuna dintre componentele şi procesele sale nefiind izolate; mai mult, realitatea economică formează un sistem deschis spre natură, fiind supusă legilor energiei.

Deconexiunea sferei financiare de aceea a vieții reale duce, în ultima instanță, la dezordine în sfera financiară, aceasta din urmă devenind treptat o enormă maşină de jocuri, speculația financiară acoperind, în prezent, prin ramificațiile sale, întreaga planetă, afectând toate tranzacțiile, precum fondurile de pensii, asigurările, creditele imobiliare, datoriile rambursabile, ecarturile monetare, tranzitul capitalurilor îndoielnice etc.

Speculația financiară impune propria logică sistemului economic mondial.

Moneda, răspândită în toată economia, se circumscrie în prezent unor logici contradictorii: logica profitului, logica prosperității.

Student: ***Ce este logica profitului?***

Profesor: *Logica profitului*, care culminează pe *piscurile sferei financiare,* constă în deplasarea oricărei valori spre pura abstracție speculativă, şi adoptarea de decizii din această perspectivă, în condiții de riscuri iminente şi masive. Considerând sistemul economic ca fiind inima într-un organism, societatea, inima face ca sângele (moneda) să circule (schimbul). Dacă acest sânge este, aşa cum se consideră, bogăția, acesta este conservat pentru a se obține profit; şi inima stochează sângele, moneda, sub formă de capital, într-un enorm buzunar, Bursa, cu neliniştea că în orice moment buzunarul s-ar putea găuri (crach) şi sângele s-ar risipi.

Student: ***Dar logica prosperității?***

Profesor: *Logica prosperității* constă în deplasarea valorii în direcția celor care o produc. Reluând analogia de mai sus, în acest caz inima îşi face rolul, făcând să circule (schimbul) sângele până la cele mai mici părți ale organismului social, banii schimbați fiind cheltuiți (schimb energetic) şi producția servind prosperității. Celulele societății (indivizii) primesc hrană (satisfacerea nevoilor), existând vitalitate ambientală, organismul fiind sănătos şi prosper.

Accentuarea logicii profitului, prin supralicitarea exponențială a virtualității financiare caracterizează situația economiei actuale, globalizarea contribuind la detaşarea economiei financiare de economia reală, sfera financiară auto-generându-se şi multiplicându-se într-un mod vertiginos. Creşterea fabuloasă a sistemului financiar este susținută, printre altele, printr-o escrocherie foarte simplă, şi anume transformarea *datoriilor* în active financiare, acestea din urmă nefiind decât datorii titrizate, transformate în titluri, care devin *bilete de monopol financiar* şi care permit înscrierea zerourilor după cifre, miile devenind astfel miliarde, miliardele devenind trilioane. Treptat, activitatea economică se fondează în mare parte pe datorii, cu riscul de a se înscrie într-o prăbuşire de tip domino în cazul apariției unor mici dificultăți de plăți. Dacă are loc multiplicarea fără discernământ a cărților de credit, a împrumuturilor ipotecare, a creditelor de consum, a avalizării de către firme a împrumuturilor prin plasamente financiare îndoielnice, se ajunge, precum în această criză mondială, la o situație în care datoria alungă o lume vie în virtual.

Legătura dintre lumea vie, aceea a muncii, a producției, lumea oamenilor în condițiilor lor de viață, şi lumea financiară pare în prezent ca fiind aproape inexistentă. Se vorbeşte de sfera financiară ca de o lume aparte, care există într-un mediu eteric, departe de viața reală.

Totuşi nu există două lumi, ci una singură, între care legăturile, dacă există, sunt denaturate cel puțin în sensul că nu condițiile de viață şi alegerile publice influențează şi orientează fluxul banilor, ci invers, fluxul banilor orientează şi influențează condițiile de viață şi alegerile publice.

Se înțelege astfel de ce condițiile de viață au devenit vandabile, o marfă, şi de ce cuvântul valoare are strict doar un sens economic. Dacă se doreşte revenirea la o autentică civilizație a omului, va trebui în mod necesar să se respingă orice compromis cu aviditatea speculativă, va trebui ca sângele economie să fie curățat, împrospătat şi astfel moneda să revină la rolul său originar.

Student: ***De ce considerați că este necesară revenirea monedei la rolul său originar?***

Profesor: Demersul de mai sus a încercat să evidențieze unele aspecte referitoare la ruperea, îndepărtarea monedei de originile sale institutive, de rolul şi funcțiile sale autentice, plasarea treptată a acesteia într-un mediu nefiresc, impropriu naturii şi semnificației sale.

Această îndepărtare, risipire a monedei în active financiare stranii şi în capital fără semnificație monetară, aruncarea monedei într-un spațiu financiar bântuit de ne-natură, virtualitate şi speculație a contribuit la apariția, extinderea şi cronicizarea dezordinelor monetare, a crizelor financiare, moneda suportând povara răului extrinsecității valorii sale, a schimbului ne-natural, fiind sacrificată pe altarul câştigului furibund, a avidității şi nesăbuinței pătimaşe a omului.

Pentru a reda monedei statutul şi statura originare, pentru a curăța acest sânge al economiei de impurități şi viruşi nenaturali, este nevoie de revenirea la origini, la reconsiderarea monedei şi repunerea ei pe fundamentele sale autentice. Şi aceasta se poate face şi prin problematizarea actualelor degringolade ale monedei, prin înțelegerea din nou a naturii şi valorii monedei, a denaturărilor şi distorsionărilor actuale cu care moneda se confruntă.

În acest sens, prezint mai jos unele probleme care pot constitui subiectul reclarificărilor, redefinirilor, reinterpretărilor şi al unei înțelegeri şi explicitări conforme conținutului originar al monedei.

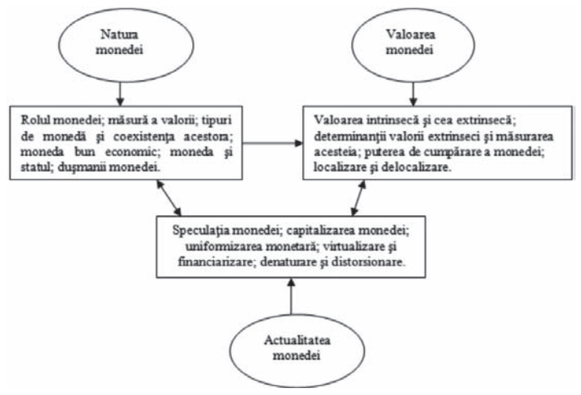

Figura nr. 1. Configurația problematizării dimensiunilor originare ale monedei

SIMPOZIONUL NAŢIONAL:
DREPTUL LA BUNĂSTARE – VIITORUL ECONOMIEI ROMÂNEŞTI

Educaţia - cheia de boltă a bunăstării individuale şi colective

Prof. univ. dr. Emilian M. DOBRESCU,
Facultatea de Sociologie-Psihologie

În ultimii ani, multe state ale planetei s-au confruntat cu scăderi semnificative ale standardelor şi rezultatelor obţinute în domeniul educaţiei. Numai în ultimul deceniu, SUA, Spania, Japonia, Norvegia, Italia, Franţa şi Rusia, dar şi multe alte ţări au cunoscut o scădere a ratei de alfabetizare, în timp ce în Franţa, Japonia, Belgia şi în alte ţări dezvoltate, numărul copiilor cu talent la matematică a scăzut. Finlanda şi Coreea de Sud se află printre puţinele ţări în care standardele s-au îmbunătăţit. Mai mult, spre deosebire de Statele Unite, unde universităţile continuă să menţină standarde foarte ridicate, în Europa, doar câteva instituţii de învăţământ se numără printre cele mai bune din lume. Dar dacă educaţia este în criză în lumea ţărilor dezvoltate, în rândul ţărilor în curs de dezvoltare este dezastru: în aceste state, educaţia „consumă" o proporţie notabilă din bugetul naţional, fără să producă rezultate semnificative; apoi, chiar şi acele ţări care au avut succese economice, eşuează când vine vorba de educaţie. „Educaţia" este citată în repetate rânduri, ca soluţie la majoritatea problemelor lumii. Dar nimeni nu pare să ştie cu adevărat ce să facă. S-au propus măsuri care au adus mai multe computere în sălile de clasă, salarii mai bune pentru profesori, reducerea numărului de elevi dintr-o clasă, creşterea competiţiei între scoli şi între profesori etc. etc. Acestea, şi multe alte soluţii au fost încercate, dar rezultatele sunt departe de a fi convingătoare. Găsirea unei soluţii pentru criza educaţiei este la fel de importantă ca şi ieşirea din criza economică şi financiară. Soluţia pentru ieşirea din toate aceste crize este un nou model educaţional.

Consecinţele recesiunii asupra structurii comerţului internaţional al ţărilor central si est europene membre ale UE

Constanţa Aurelia CHIŢIBA
Facultatea de Relaţii Economice Internaţionale
Universitatea Creştină *Dimitrie Cantemir* - Bucureşti

La nivel internaţional, recesiunea a determinat scăderi substanţiale ale fluxurilor comerciale ale produselor industriei grele (maşini şi utilaje, vehicule şi materii prime aferente). Această stare de fapt s-a materializat într-o reducere semnificativă a producţiei manufacturate şi într-o scădere şi mai substanţială a schimburilor comerciale internaţionale, ca o consecinţă a faptului că fluxurile comerciale au urmat îndeaproape structura sectorială a recesiunii. În ţările central şi est europene, sectoarele puternic afectate de criză deţin ponderi cu mult mai importante în structura comerţului exterior comparativ cu cele deţinute în structura PIB-ului. Ca urmare, aceste ţări au fost mult mai puternic influenţate de evoluţiile recesioniste înregistrate la nivelul sectoarelor manufacturiere comparativ cu alte ţări şi, în consecinţă, au înregistrat reduceri mult mai substanţiale ale schimburilor comerciale internaţionale comparativ cu alte ţări cu specializări economice diferite. Din date publicate, recent, de OCDE, rezultă că reducerii dramatice a fluxurilor comerciale internaţionale îi urmează o fază de recuperare rapidă. În zona geografică supusă analizei, modelul de răspuns la criza economică, cu care ţările din zonă s-au confruntat, în mod special în domeniul comerţului exterior, corespunde trăsăturilor caracteristice economiei fiecărei ţări în parte.

Redresarea economică în statele membre ale UE din Europa Centrală şi de Est

Elena GURGU
Facultatea de Marketing şi Afaceri Economice Internaţionale

După recesiunea din anii 2008-2009, economiile celor opt ţări din Europa Centrală şi de Est, membre ale UE, din afara zonei euro (ECE), se redresează treptat, deşi există diferenţe semnificative de la o ţară la alta. În prezent, creşterea activităţii economice este determinată în principal de exporturi, în condiţiile în care cererea internă se menţine la un nivel scăzut. Ţările care au acumulat dezechilibre interne şi externe relativ mai substanţiale înainte de criza financiară au suferit contracţii mai severe ale producţiei în timpul crizei, majoritatea confruntându-se cu o redresare economică mai lentă.

Activitatea economică globală continuă să se redreseze, dar într-un ritm neuniform. Ritmul de redresare la sfârşit de an 2010 este mai lent decât cel înregistrat în primele şase luni ale anului, pe măsură ce impactul exercitat de unii factori favorabili, precum ciclul de refacere a stocurilor şi stimulentele fiscale, se estompează. În economiile dezvoltate, ritmul de creştere a fost mai modest, în timp ce, în economiile emergente, acesta se menţine robust, în pofida moderării consemnate recent. Presiunile inflaţioniste continuă să fie destul de reduse în economiile dezvoltate, deşi în ultimele luni au înregistrat o uşoară intensificare. Această evoluţie diferă de cea raportată de unele economii emergente, unde persistă presiuni inflaţioniste mai accentuate.

În prezent, ţările ECE ies treptat din cea mai adâncă recesiune pe care au traversat-o după tranziţia către economii orientate spre piaţă, aproape toate ţările înregistrând ritmuri trimestriale medii pozitive de creştere economică începând cu a doua jumătate a anului 2009. Importanţa acestei constatări mondo-economice constă în paşii care trebuie urmaţi pentru a duce la bun sfârşit acest trend de creştere pe plan regional, şi, nu în ultimul rând, mondial.

Despre valoarea capitalului social şi bunăstare în contextul Anului 2011 – Anul European al Voluntariatului

Lect. univ. dr. Cristina BARNA
Facultatea de Marketing şi Afaceri Economice Internaţionale

În actuala economie globală, extrem de dinamică, caracterizată printr-o multitudine de schimbări rapide, succesul ţărilor, comunităţilor şi al persoanelor este determinat, într-o măsură din ce în ce mai mare, de modul în care se adaptează la schimbare, învaţă şi împart cunoştinţele dobândite. Noua idee centrală în contextul globalizării este „reţeaua" („networking") şi, pornind de la aceasta, putem vorbi despre o abordare conceptuală relativ recentă – *capitalul social*, mai puţin familiar, dar care accentuează importanţa relaţiilor sociale stabile, normelor de comportament şi încrederii reciproce. Înţeles ca un instrument al adaptării şi flexibilităţii, capitalul social poate avea un impact major, contribuind la o gamă largă de rezultate pozitive, inclusiv un venit mai ridicat, satisfacţia vieţii şi coeziunea socială, şi, în final, creşterea şi dezvoltarea economică. O modalitate uzuală de măsură a capitalului social o reprezintă si participarea ca membru în asociaţii de voluntariat, iar, în contextul anului 2011 – Anul European al Voluntariatului, lucrarea de faţă îşi propune argumentarea conexiunii voluntariat – capital social – bunăstare.

Soluţii fezabile pentru relansarea economiei României

Conf. univ. dr.
Cristina BĂLĂCEANU
Facultatea de Relaţii Economice Internaţionale
Universitatea Creştină
Dimitrie Cantemir

Lucrarea îşi propune identificarea mecanismelor prin care statul şi întreaga economie va fi orientată către identificarea de soluţii fezabile pentru crearea unei economii sustenabile şi durabile. În acest scop, este necesară reorientarea rolului statului în economie, depolitizarea acţiunilor şi faptelor care asigură sustenabilitatea economiei în sensul eliminării acţiunilor coruptibile şi a factorilor care susţin corupţia sistemului etatist şi a celor adiacente acestora. În prezent, rolul statului în economie este privit disparat, raportat la categoriile de agenţi economici pe care îi asistă sau cu care dezvoltă relaţii parteneriale. De asemenea, statul influenţează condiţiile economice şi sociale prin sistemul legislativ, prin acţiunile pe care le promovează, generând atitudini şi comportamente sistemice, la nivelul întregii colectivităţi societale. Statul este direct implicat în realizarea bunăstării societăţii, dacă privim acest aspect prin prisma factorilor promotori ai bunăstării, respectiv înzestrarea cu factori de producţie, accesul la educaţie, sistem legislativ, care să încurajeze dreptul la muncă, investiţii în infrastructură, care să accelereze procesul de compatibilizare a economiilor, având ca obiectiv subsidiar crearea de locuri de muncă, dar şi trecerea la o etapă superioară de dezvoltare în consens cu principiile dezvoltării durabile.

Factorii schimbării în domeniul bancar – noi provocări pentru autorităţile de reglementare

Lector univ. dr. Claudia Gabriela BAICU
Facultatea de Marketing şi Afaceri Economice Internaţionale

Sub imperiul mai multor factori între care foarte importanţi au fost dereglementarea şi liberalizarea pieţelor financiare, inovaţiile financiare, accentuarea concurenţei în domeniul financiar-bancar şi dezvoltarea tehnologiei informaţiei, în ultimele trei-patru decenii, cadrul general în care băncile îşi desfăşoară activitatea a cunoscut modificări substanţiale. Factorii schimbării au pus în faţa autorităţilor de reglementare şi supraveghere bancară o serie de provocări, deoarece, pe lângă efectele favorabile pe care le-au implicat, au creat premisele creşterii instabilităţii financiare naţionale şi internaţionale. Plecând de la această premisă, în prima parte, lucrarea evidenţiază principalele argumente care susţin reglementarea bancară şi principiile care au stat la baza reglementării bancare în diferite perioade. În cea de-a doua parte, sunt prezentate unele provocări pe care factorii schimbării le-au pus în faţa autorităţilor de reglementare şi supraveghere.

Sub imperiul mai multor factori, între care foarte importanţi au fost *dereglementarea* şi *liberalizarea pieţelor financiare*, *inovaţiile financiare*, *accentuarea concurenţei* în domeniul financiar-bancar şi *dezvoltarea tehnologiei informaţiei*, în ultimele trei-patru decenii, cadrul general în care băncile îşi desfăşurau activitatea a cunoscut modificări substanţiale, care s-au concretizat într-o serie de tendinţe, între care foarte importante au fost: consolidare prin fuziuni şi achiziţii; dezintermediere şi creşterea operaţiunilor extrabilanţiere; dezvoltarea procesului de securitizare; accentuarea procesului de internaţionalizare şi globalizare în domeniul financiar-bancar. Procesele menţionate s-au manifestat cu intensităţi diferite de la un sistem bancar la altul. Iniţial, aceste prefaceri s-au concretizat în activitatea bancară internaţională şi pe piaţa ţărilor dezvoltate, ulterior cuprinzând şi alte ţări. Criza financiară globală a ridicat multe întrebări asupra viitorului activităţii bancare, în condiţiile în care inovaţia financiară denumită securitizare a fost unul dintre factorii care au stat la baza declanşării crizei împrumuturilor *subprime*, care, ulterior, s-a transformat într-o criză globală.

Plecând de la aceste premise, factorii schimbării au pus în faţa autorităţilor de reglementare şi supraveghere bancară o serie de provocări, deoarece, pe lângă efectele favorabile pe care le-au implicat, au creat premisele creşterii instabilităţii financiare naţionale şi internaţionale.

Organizatorii simpozionului au oferit cadrul unor dezbateri ştiinţifice relevante privind provocările pe care viitorul economiei româneşti le ridică în faţa oricărui economist şi cercetător în domeniul ştiinţelor economice.

Secţiunile simpozionului au reflectat, în principal, opţiunile participanţilor, în următoarele tematici, dar nu numai:

- Secţiunea I: *Evoluţii actuale în economia românească: constrângeri şi perspective*
- Secţiunea II: *Noi paradigme ale marketingului în economia contemporană*
- Secţiunea III: *Rezultate ale activităţii de cercetare ştiinţifică ale facultăţii*
- Secţiunea IV: *Viitorul economiei româneşti în dezbaterea studenţilor şimasteranzilor.*

Masa rotundă – STRATEGIA DUNĂRII ŞI PROMOVAREA INTERESELOR ROMÂNIEI, cu participarea ambasadorului Viorel Ardeleanu.

Prezentăm, în pagina de faţă, pe scurt, câteva dintre ideile susţinute în cadrul secţiunilor, în rezumatele autorilor, cadre didactice, din cadrul Universităţii *Spiru Haret* şi al altor unităţi de învăţământ superior, şi specialişti de la instituţii prestigioase.

Premise şi provocări competitive pentru turismul balnear românesc

Lucreţia Mariana CONSTANTINESCU,
Departamentul Management-Marketing,
Universitatea *Valahia* din Târgovişte

Potenţialul turistic balnear formează o categorie aparte de resurse turistice, care au generat, încă din antichitate, cea mai veche formă de turism practicată în România – **balneoturismul.** Potenţialul balnear al României este întregit de lacurile terapeutice, care, prin calităţile lor fizico-chimice, dar şi prin nămolurile sapropelice, prezintă un interes terapeutic deosebit, iar apa Mării Negre, acţiunea nisipului de pe plajă sau a valurilor, asociate cu helioterapia au şi ele valoroase calităţi balneomedicale.

Tendinţele manifestate pe plan mondial evidenţiază o evoluţie pozitivă a cererii pentru componenta „wellness" – crearea unei stări generale de bine – în turismul de sănătate la nivel mondial, motiv pentru care, lucrarea îşi propune să prezinte şi să localizeze sursele de avantaj competitiv strategic(ACS) pentru turismul balnear din România, care să furnizeze valoare&satisfacţie purtătorilor de cerere de pe piaţa turistică internaţională determinând, astfel, o creştere a performanţei acestei formei de turism şi, în consecinţă, a competitivităţii turismului românesc la nivel mondial.

Încadrarea tinerilor pe piaţa forţei de muncă din România în contextul actualei crize economico-financiare

Mariana BĂLAN
Institutul de Prognoză Economică –INCE,
Academia Română

Lucrarea îşi propune analiza principalelor caracteristici şi factori de pe piaţa forţei de muncă pentru tinerii în România în conjunctura actuală. Analiza şi prognoza procesului educaţional şi al încadrării absolvenţilor diverselor trepte de învăţământ pe piaţa forţei de muncă din România sunt realizate prin tehnici Markoviene. Utilizând scenariile elaborate pot fi cuantificate efectele crizei asupra creşterii economice, perspectivele pieţei forţei de muncă, precum şi gradul de ocupare şi mobilitate a forţei de muncă tinere în diverse sectoare ale economiei.

Economia mondială este profund afectată de actuala criză globală economico- financiară. Dacă iniţial efectele crizei globale asupra economiei româneşti au fost mici, mai târziu, economia naţională a fost lovită ca urmare a dependenţei de evoluţia ţărilor dezvoltate. Activitatea economică s-a aflat în regres, fapt care s-a reflectat şi pe piaţa muncii, criza manifestându-se prin creşterea puternică a numărului de şomeri şi a ratei şomajului. Numărul de şomeri a crescut în decursul anului 2009 cu 75,8%, de la 403.441 persoane în decembrie 2008 la 709.383 persoane, înregistrate în evidenţele ANOFM în decembrie 2009. Rata şomajului, care în decembrie 2008 era de 4,4%, s-a ridicat până în decembrie 2009 la 7,8%. Chiar dacă, începând cu anul 2007, stimularea încadrării în muncă a absolvenţilor a îmbrăcat noi valenţe (aceasta vizând ambele segmente ale pieţei muncii: angajator şi absolvent), totuşi numărul şomerilor înregistraţi cu vârsta de până la 29 ani reprezintă în anul 2009, 24,2% din numărul total de şomeri.

Cei 10.662 absolvenţi de învăţământ angajaţi în anul 2009 reprezintă doar 15,51% din totalul absolvenţilor înregistraţi în evidenţele Agenţiei Naţionale pentru Ocuparea Forţei de Muncă.

Crizele financiare anterioare au arătat că redresarea pieţei forţei de muncă se realizează la un interval de patru-cinci ani după cea economică. Dificultăţile de diminuare a tendinţelor de creştere a şomajului pe termen lung şi de „informalizare" largă a pieţei forţei de muncă din România sunt accentuate de fluxurile migratorii semnificative din mediul urban în mediul rural şi de revenirea forţei de muncă din străinătate. Toţi aceşti factori negativi determină o criză de lungă durată, cu greutăţi sociale importante.

Lucrarea îşi propune analiza principalelor caracteristici şi factori de pe piaţa forţei de muncă pentru tinerii în România în conjunctura actuală, în scopul identificării câtorva modalităţi posibile pentru creşterea şanselor de angajare a tinerilor pe termen scurt/ mediu /lung. În acest scop, sunt utilizate şi câteva instru-mente economico-matematice. Analiza şi prognoza procesului educaţional şi al încadrării absolvenţilor diverselor trepte de învăţământ pe piaţa forţei de muncă din România sunt realizate prin metoda componentelor principale şi prin tehnici Markoviene. Utilizând scenariile elaborate, pot fi cuantificate efectele crizei asupra creşterii economice, perspectivele pieţei forţei de muncă, precum şi gradul de ocupare şi mobilitate a forţei de muncă tinere în diverse sectoare ale economiei.

Rolul Băncii Naţionale a României în vederea adoptării monedei unice

Cristina Alina NĂFTĂNĂILĂ
Facultatea de Contabilitate şi Finanţe, Câmpulung-Muscel

În vederea adoptării monedei euro, Banca Naţională a României va fi implicată în pregătirea pentru aderarea la Sistemul European al Băncilor Centrale, respectiv la Eurosistem, prin însuşirea recomandărilor legislative ale Băncii Centrale Europene (BCE) şi ale Comisiei Europene (CE) de respectare a criteriilor de convergenţă juridică care se regăsesc în rapoartele, respectiv în programele de convergenţă.

În acest sens, Consiliul de administraţie al BNR a decis demararea procesului de modificare a Legii 312/2004 privind Statutul BNR, în vederea adoptării euro. Modificările legii vor avea în vedere:

- acquis-ul comunitar aferent Capitolului 11 - Uniunea Economică si Monetară pe care România (implicit BNR) s-a angajat sa-l adopte si după încheierea negocierilor de aderare;
- criteriile de convergenţă juridică în vederea adoptării euro;
- asigurarea consistenţei prevederilor Statutului BNR cu evoluţiile înregistrate în cadrul legislativ naţional în domeniu;
- experienţa şi practica altor bănci centrale, în special a acelor state din ultimul val de aderare care au demarat deja procesul de modificare a statutelor în vederea adoptării monedei euro (Slovenia, Estonia, Malta, Cipru, Lituania şi Slovacia) şi evaluarea proiectelor lor de legi de către Banca Centrală Europeană, precum şi propunerile de modificare prezentate de direcţiile de specialitate din BNR.

Adoptarea euro în România

Conf.univ.dr. Ilie SIMON

Scopul acestei comunicări este de a analiza stadiul adoptării euro prevăzut pentru 2014 în Programul Naţional. Pe baza analizei criteriilor de convergenţă în condiţiile concrete din România vom încerca să avansăm o altă dată pentru integrarea monetară.

Aderarea României la Uniunea Europeană (EU) la 1 ianuarie 2007, pe fundalul performanţelor remarcabile ale economiei româneşti, începând cu anul 2000, l-a determinat, probabil, pe guvernatorul Băncii Naţionale din România (BNR), în cadrul unei reuniuni regionale privind mediul economic, din mai 2007, să lanseze perspectiva introducerii monedei euro, în România, în 2012, cu doi ani mai devreme decât era prevăzut în Programul Naţional.

Ce s-a întâmplat între timp?

România se caracterizează printr-o economie relativ mică, deschisă spre exterior, reprezentând aproximativ 1% din produsul intern brut (PIB) al Uniunii Europene (UE), fiind puternic influenţată de şocurile externe, fie ele pozitive sau negative, fiind grav afectata de criza începută în SUA încă de la sfârşitul anului 2007 şi apoi extinsă şi în alte ţări, în special cele europene. Astfel, după o criză de cca 2-3 ani, creşterea economică în SUA şi în alte ţări dezvoltate s-a reluat, în 2010, de natură să ducă la o creştere a cererii externe pentru produsele şi serviciile româneşti, sprijinind, astfel, revigorarea economică şi în România.

Cu toate acestea, se manifestă încă o prudenţă exagerată la investitorii din aceste ţări, explicabilă prin criza de lichiditate prin care au trecut, astfel încât extinderea de noi fonduri pentru investiţii în străinătate, inclusiv de fonduri noi pentru investiţii în România este încă frânată.

Mai mult decât atât, o parte a investitorilor străini, fiind confruntaţi cu lipsa de lichidităţi şi cu un randament diminuat al activelor lor fizice şi financiare din ţările lor, şi-au retras o parte din investiţiile financiare pe termen scurt, în primul rând din ţările emergente, inclusiv din România.

Pe baza evoluţiilor ulterioare din România şi din străinătate, în special din Statele Unite ale Americii şi Uniunea Europeană vom încerca să estimăm posibilitatea de a adopta euro în 2012 sau 2014.

Rolul presei în reflectarea crizei economice româneşti

Lector univ.drd. Ruxandra COMAN
Facultatea de Jurnalism, Comunicare şi Relaţii Publice

Criza economică, fenomen cu profunde implicaţii la nivel social, este reflectată în presa autohtonă încă de la debutul său în România, constituind un subiect intens mediatizat, prin intermediul tuturor canalelor de informare în masă. În special publicaţiile de profil, dar şi alte tipuri de periodice se străduiesc să ofere cititorului o informaţie pertinentă, de strictă utilitate, necesară pentru a crea o imagine cuprinzătoare asupra vieţii financiar-economice a naţiunii.

În perioada 2009-2010, presa românească abordează problema complexă a crizei economice din perspective multiple, cu arie largă de cuprindere a mediului financiar-bancar, a mediului de afaceri private sau de stat, cu influenţă asupra vieţii politice şi sociale. Presa acordă atenţie permanentă unor subiecte colaterale celui legat de situaţia de criză economică.

Publicul-ţintă devine extrem de numeros şi variat, toate categoriile sociale sunt văzute drept potenţiale părţi ale acestui public interesat de evoluţia stării critice.

Problema situaţiilor critice prin care trece o ţară, în speţă criza economică, ce declanşează alte crize, la nivel politic, social, chiar cultural, este privită de cercetătorii domeniului mediatic cu deosebită atenţie, cu referire la reflectarea acestor aspecte conflictuale, în presă.

În lucrarea „Criza si media. Criza economică si reflectarea ei în mass-media", cercetătoarea Mirela Abrudan abordează tema anunţată în titlu din perspectiva teoriei framing-ului, bazându-si analiza cantitativă si calitativă pe un corpus de articole apărute în mediul online în perioada ianuarie 2008 – ianuarie 2009, respectiv octombrie 2008 – ianuarie 2009 pentru procedura calitativă. Autoarea ia în consideraţie „frame-urile interpretative" (Abrudan, M., 2010: 123) puse în circulaţie de presa românească pentru a modela felul în care sunt receptate de către public problemele complexe generate de criza economico-financiară. Rezultatele cercetării înregistrează creşterea progresivă a numărului de articole pe tema crizei economice în presa românească (ibidem), însoţită de o evidentă înmulţire a frame-urilor pesimiste, în detrimentul celor optimiste. Monitorizarea presei şi sondajul de opinie au condus cercetarea spre concluzii privind rolul de agenda-setting al presei, cu influenţă asupra modului în care publicul a devenit conştient de subiectele economice, introducându-le pe o listă de priorităţi de lectură, înaintea celor politice şi sociale.

Strategia UE pentru regiunea Dunării - un proiect european pentru tineri

(Urmare din pag. 1)

În cadrul acestui proces au avut loc patru conferinţe internaţionale la nivel înalt, axate pe promovarea unei Strategii a Dunării eficiente, concrete şi coerente, care să asigure dezvoltarea durabilă a regiunii şi care să susţină întărirea cooperării între cetăţenii europeni din statele riverane. România a găzduit conferinţa de închidere a procesului de consultare publică, în perioada 9-11 iunie 2010, la Constanţa.

De asemenea, România a organizat ultimul eveniment major de dezbatere pe marginea aspectelor legate de orientările majore ale Planului de acţiune aferent Strategiei UE pentru regiunea Dunării, sub forma unui eveniment la care au fost invitaţi premierii statelor riverane Dunării - Summit-ul Dunării (Bucureşti, 8 noiembrie 2010) şi care s-a finalizat cu o declaraţie politică importantă, prin care s-a evidenţiat angajamentul politic al tuturor celor 14 state din bazinul Dunării pentru implementarea cu succes a Strategiei.

Această serie de activităţi s-a finalizat prin elaborarea, de către Comisia Europeană, a unei Comunicări pe tema Strategiei UE pentru regiunea Dunării, precum şi a unui Plan de Acţiune (publicate la 8 decembrie 2010), documentele care stau la baza acestui mare proiect european.

Strategia va fi prezentată Consiliului din aprilie 2011 (Preşedinţia Ungariei la UE) şi adoptată la Consiliul European din luna iunie 2011. Implementarea va începe imediat după adoptare.

Planul de Acţiune care însoţeşte Comunicarea comisiei Europene a fost structurat pe următorii patru piloni, care cuprind mai multe domenii prioritare, şi anume:

I. Conectivitate: Mobilitate şi inter-modalitate (transport terestru şi transport pe ape interioare); energie; cultură şi turism.

II. Protecţia mediului: Calitatea apei, gestionarea riscurilor şi bio-diversitatea.

III. Prosperitatea regiunii: cercetare şi educaţie; competitivitatea întreprinderilor şi resursele umane.

IV. Consolidarea regiunii prin dezvoltarea capacităţii instituţionale şi cooperare; securitate şi luptă împotriva crimei organizate.

Fiecare domeniu prioritar va avea subsumate un număr de acţiuni care vor fi implementate prin intermediul proiectelor. În viziunea Comisiei Europene, domeniile prioritare vor fi coordonate de statele membre UE în cooperare şi cu statele non--membre UE interesate.

Dezvoltarea regiunii dunărene reprezintă una dintre priorităţile Guvernului României având în vedere că potenţialul de dezvoltare durabilă a regiunii este considerabil şi faptul că Dunărea poate deveni o veritabilă coloană vertebrala a spaţiului european, ca parte a axei Rhin - Dunăre.

Totodată, nu trebuie să pierdem din vedere faptul că problemele cu care se confruntă regiunea sunt numeroase, ceea ce presupune o dezvoltare a cooperării regionale pe multiple axe: transport, energie, turism, mediu înconjurător, dar şi educaţie şi cercetare - pentru a le enumera numai pe cele principale. Pentru fiecare dintre aceste domenii, în Planul de acţiune există obiective concrete, pe care regiunea trebuie să le urmărească, iar o consolidare a cooperării statelor riverane ne oferă oportunitatea de a le atinge.

Un obiectiv important pentru România a fost cel al consolidării profilului, ţării noastre de co-iniţiator şi promotor ai iniţiativei, precum şi includerea în Planul de Acţiune a cât mai multor proiecte importante pentru România.

În acest scop a fost iniţiat în 2008 un grup de lucru inter-ministerial, care se reuneşte sub coordonarea Ministerului Afacerilor Externe şi cuprinde reprezentanţi din ministerele de linie relevante. Activitatea grupului de lucru a fost reflectată în elaborarea contribuţiei naţionale a României pentru realizarea Strategiei Dunării. Astfel, au fost aprobate şi transmise Comisiei Europene şi reţelei coordonatorilor naţionali din statele riverane două documente naţionale. Acestea detaliază propunerile de obiective naţionale şi priorităţi şi argumentează importanţa includerii în Planul de Acţiuni al Strategiei a câtorva proiecte pe termen scurt, mediu sau lung.

Nu putem nega că dimensiunea economică cea mai importantă a Dunării este dată de transportul fluvial. Definit drept Coridor Pan-European de Transport VII, fluviul Dunărea este parte a axei prioritare de transport care asigură legătura dintre Marea Nordului, prin portul Rotterdam, şi Marea Neagră, prin portul Constanţa.

În acelaşi timp, dezvoltarea economică şi socială a regiunii dunărene presupune un caracter durabil, care să permită luarea în considerare a dimensiunii de protecţie a mediului înconjurător. România susţine această abordare în condiţiile în care gestionează cea mai mare parte a rezervaţiei Delta Dunării, cel mai tânăr pământ al bazinului dunărean şi un ecosistem unic în Europa. Aflată din anul 1991 pe lista siturilor UNESCO definite drept patrimoniu cultural al umanităţii, Delta este o rezervaţie transfrontalieră, a cărei protecţie se poate realiza numai într-o manieră integrată, printr-o cooperare regională, dar şi o cooperare internaţională.

România a susţinut crearea unei Strategii a UE pentru regiunea dunăreană capabilă să asigure o mai mare eficienţă în alocarea şi administrarea fondurilor europene şi să integreze tendinţele actuale ale politicii de dezvoltare regională.

Totodată, prin faptul ca presupune o strânsă cooperare cu statele non-membre UE riverane (Serbia, Croaţia, Muntenegru, Bosnia şi Hertegovina, R. Moldova şi Ucraina), Strategia va aduce un aport important la facilitarea implementării şi consolidării valorilor şi standardelor europene în vecinătatea Uniunii Europene. Nu trebuie să neglijam nici potenţialul acestei Strategii de facilitare a conectării Uniunii cu zona extinsă a Mării Negre şi, mai departe, cu regiunea Asiei Centrale.

Aşa cum am menţionat deja, educaţia şi cercetarea reprezintă domenii prioritare ale Strategiei. Fără inovare şi cercetare nu vom putea rezolva problemele cu care ne confruntăm, nu vom putea ajunge la o adevărată reconciliere între cerinţele respectării mediului şi necesitatea dezvoltării economice a întregii regiuni dunărene. Dar, poate în primul rând, Strategia Dunării este un proces major, prin care trebuie să implicam tinerii din România în proiecte şi acţiuni concrete care să ducă la creşterea calităţii vieţii în regiune, la creşterea atractivităţii întregii regiuni dunărene pentru cetăţeanul european.

Având în vedere faptul ca ne aflăm astăzi într-o instituţie universitară, am să vă vorbesc pe scurt despre un proiect care deja a prins contur în cadrul Strategiei - -Clusterul Dunărean privind cercetarea - realizat printr-un parteneriat public-privat, iniţiat de Universitatea Tehnică de la Bratislava, Universitatea *Comenius* (Bratislava), Colegiul de Economie şi Management în administraţia publică (Bratislava), împreună cu regiunea Bratislava şi cu municipălităţile Nove Zamky, Komarno şi Sturovo, precum şi cu instituţii aparţinând sectorului privat.

Fondatorii acestei proiect au ca scop realizarea de parteneriate pentru susţinerea reformelor structurale şi creşterea calităţii vieţii locuitorilor din regiunea Dunării. Astfel, se urmăreşte pregătirea şi implementarea Strategiei Dunării, implicarea în proiecte (în special pentru realizarea de studii şi consultanţă) privind managementul apei, transportul, dezvoltarea durabilă a regiunii Dunării, dezvoltarea cercetării şi a economiei bazată pe reducerea consumului de carbon.

Asociaţia urmăreşte promovarea ştiinţei şi a cercetării, în conformitate cu obiectivele Strategiei Dunării, precum şi încurajarea şi dezvoltarea utilizării noilor tehnologii, a cooperării în domeniul educaţiei, asigurarea coordonării proiectelor din statele riverane pe domeniile identificate şi propuse în Strategia Dunării, identificarea opţiunilor de finanţare, oferirea de servicii de consultanţă (în realizarea de studii de fezabilitate, organizarea de seminarii pe marginea subiectelor dezvoltate de Strategia Dunării etc).

În aceasta asociaţie au fost invitate să participe universităţi din toate statele riverane; de altfel, săptămâna viitoare, reprezentanţi ai Clusterului vor veni în România, în scopul dialogului cu actori publici şi privaţi din domeniu.

Doamnelor şi domnilor,

Pentru a putea vorbi de o reuşită a Strategiei UE pentru regiunea Dunării, trebuie să avem în vedere câteva elemente deosebit de importante: pe de o parte, menţinerea unui interes şi a unei implicări constante a statelor din bazin, lucru deloc uşor în plin proces de refacere după o criză financiară şi economică cu efecte globale, pe de alt parte, alocarea de resurse umane şi de capital pentru coordonarea domeniilor prioritare ale Strategiei, realizând un echilibru între proiectele de interes local şi cele naţionale sau transfrontaliere.

Conştienţi de valoarea parteneriatului şi a cooperării la nivel central, regional şi local suntem convinşi că dezvoltarea şi implementarea noii Strategii UE pentru regiunea Dunării va permite valorificarea mult mai eficientă a potenţialului politicilor comunitare şi instrumentelor financiare de care această zona beneficiază.

24 IANUARIE 1859.

Semnificația istorică a unui mare eveniment

(Urmare din pag. 1)

Acțiunile patrioților români, care se vor afla în fruntea luptei pentru Unire, răspundeau aspirațiilor celor mai largi straturi ale societății românești; totodată, ele s-au conjugat cu tendințele puterilor occidentale de schimbări în viața politică internațională, odată cu constituirea la Dunăre a unui stat național românesc, menit să devină, la bariera răsăriteană a Europei, un obstacol puternic în calea tendințelor expansioniste ale Imperiului rus.

Cauza Unirii Principatelor Române se transforma în problemă europeană atunci când, mai întâi în cadrul Conferinței preliminare de pace de la Viena, la 14/26 martie 1855, reprezentantul Franței, Francois-Adolphe de Bourquenay, aducea în dezbateri problema Unirii Moldovei cu Țara Românească, pentru ca apoi, la scurtă vreme, în cadrul Congresului de pace de la Paris (februarie-martie 1856), desfășurat cu participarea celor șapte mari puteri implicate în Războiul Crimeii, tot la inițiativa unui reprezentant al Franței – de data aceasta, ministrul de Externe, Alexandre Walewski - , să fie adoptate importante hotărâri pentru soluționarea acestei probleme. Așa cum consemna Tratatul de pace din 18/30 martie, cu care se încheia Congresul, între altele, odată cu desființarea protectoratului unilateral al Rusiei și înlocuirea sa cu garanția colectivă a marilor puteri, se decidea consultarea dorințelor poporului român privind unirea și organizarea celor două Principate dunărene, prin intermediul unor Divanuri (Adunări) ad-hoc. Se oferea, astfel, poporului român posibilitatea afirmării categorice a dorinței de realizare a statului național.

Cum se știe, în ciuda dificultăților puse la cale de către marile puteri potrivnice, Turcia și Austria, prin agenții lor din țară, cu prilejul alegerilor pentru Adunările ad-hoc, la capătul unor ample dezbateri, rezoluțiile finale ale acestor Adunări, din toamna anului 1857, aveau să exprime câteva deziderate comune celor două țări, care urmau să traseze viitorul lor: unire deplină într-un singur stat, cu un singur guvern, domn străin, cu puteri ereditare, dintr-o dinastie europeană, autonomie deplină și neutralitate în raporturile cu Turcia, a cărei suzeranitate, în aceste limite, era recunoscută în continuare, în sfârșit, sistem reprezentativ de guvernare după model european.

Din păcate, Conferința de pace de la Paris (mai-august 1858), luând în dezbatere aceste solicitări românești, dat fiind interesele proprii și compromisul dintre marile puteri, nu le-a sancționat decât în mod trunchiat. Cum consemna Convenția de la Paris din august 1858, cu care se încheia Conferința, se stipula o unire parțială a Principatelor, o unire formală, sub denumirea de *Principatele Unite ale Moldovei și Munteniei,* cu doi domnitori, două guverne, două adunări reprezentative și cu numai câteva instituții comune pe plan legislativ și judecătoresc(Comisia Centrală de la Focșani și Înalta Curte Judecătorească și de Casație).

Pe de altă parte, ca element pozitiv, în perspectiva organizării sociale a Principatelor, un important articol al Convenției – art.46, din cele 50 ale textului – stipula desființarea privilegiilor boierești, precum și importante drepturi și libertăți cetățenești, aducând astfel Principatele, pe acest plan, într-un acord mai deplin cu spiritul european al timpului.

Cu un asemenea conținut, vizând probleme fundamentale de organizare, textul Convenției de la Paris a constituit, în bună măsură, o decepție pentru patrioții români; dar, totuși, ceea ce se făcuse, fie și numai prin recunoașterea implicită pe plan european a aspirațiilor poporului român, era un bun câștigat, se constituia într-un act important, într-un început care se cerea continuat. Cum scria Vasile Boerescu, cunoscutul profesor de drept internațional de la Colegiul național ”Sf. Sava”, într-o interesantă broșură explicând conținutul Convenției, aceasta era rezultatul dezacordului dintre marile puteri și semnifica „o semiunire”, „o unire reală până la un punct, însă nu completă, ci începută”. Urma, scria el, mai departe, ca românii „ prin o purtare cu tact și prudență să o poată completa”.

Într-adevăr, lupta va fi continuată, amendarea dispozițiilor Convenției – începând cu cele privind domniile separate – se constituia într-un obiectiv major al acțiunii patrioților români, în multe privințe textul Convenției, cu unele dintre prevederile sale, oferind și argumentele și pretextul acestei lupte.

Pe linia dispozițiilor Convenției, la 5/17 ianuarie 1859, s-au desfășurat mai întâi în Moldova alegerile pentru Domn, aici, în cadrul Adunării Elective partida națională având majoritatea. Cum unii candidați ai partidei naționale, cu mari șanse, precum Constache Negri și Vasile Alecsandri, înțelegând însemnătatea momentului istoric, s-au retras din competiție, pentru a susține candidatura colonelului Al. I. Cuza – om mai puțin angajat, până la această dată în disputele politice, și cu șanse de a fi ales și de deputații conservatori –, acesta a fost ales în unanimitate (48 de voturi, din cele 48 ale deputaților prezenți).

A fost un moment cu mare încărcătură patriotică, Al. I. Cuza, imediat după alegere, depunând jurământul de credință și fiind salutat din partea deputaților prin *Cuvântul,* bine cunoscut, al lui Mihail Kogălniceanu: „Alegându-te pe tine Domn, am voit să arătăm lumii ce toată lumea dorește; la legi noi, om nou!”.

A urmat a doua fază a realizării actului Unirii, care era, implicit, definitorie pentru soarta acestuia: alegerile de Domn din Țara Românească, unde situația era mai complicată, aici, în Adunarea Electivă, deputații conservatori deținând majoritatea. A fost necesară o acțiune energică a patrioților români, membri ai partidei naționale, aflați în minoritate, în sprijinul lor, cum se știe, survenind manifestările de solidaritate ale populației Capitalei și din județele limitrofe. În cele din urmă însă, nu atât presiunea miilor de manifestanți, care înconjurau locația desfășurării alegerilor, din Dealul Mitropoliei, a fost determinantă, cât responsabilitatea politică a momentului, care a învăluit pe toți deputații, spiritul patriotic ieșind triumfător. În dimineața zilei de 24 ianuarie, în preambulul ședinței oficiale de alegere, fruntașul unionist, amintit și mai sus, Vasile Boerescu, lansa propunerea de susținere a candidaturii Domnului Moldovei, făcând un apel călduros la spiritul de solidaritate al tuturor deputaților, inclusiv al celor conservatori. „ Să ne unim asupra acestui nume – spunea el - , și posteritatea ne va binecuvânta, țara ne va întinde mâinile și conștiința noastră va fi împăcată, că ne-am îndeplinit o datorie sfântă”. Într-o asemenea stare de emulație patriotică, în ședința oficială care a urmat, prin vot secret, candidatul propus, Domnul Moldovei, a fost ales în unanimitate (64 de voturi din cele 64 ale deputaților prezenți).

În întreaga țară, dubla alegere a fost primită cu o bucurie de nedescris, în imaginația celor mulți și a unor lideri politici evenimentul fiind receptat – peste dispozițiile concrete ale Convenției de la Paris – drept o unire deplină a Principatelor, iar nu una personală, cum era de fapt la această dată.

După ce o delegație din Muntenia, în frunte cu C. A. Rosetti și Nicolae Golescu, s-a deplasat la Iași, transmițând Domnitorului Hotărârea din 24 ianuarie, a urmat, foarte curând, deplasarea celui ales la București, unde a fost întâmpinat de manifestările de bucurie ale zecilor de mii de bucureșteni, cu ale lor „strigări nebune de entuziasm”, cum se exprimau gazetele vremii.

Cu mare entuziasm a fost primită dubla alegere a lui Al. I. Cuza de către românii din Transilvania, o cunoscută apreciere, făcută un an mai târziu de cărturarul ardelean Al. Papiu-Ilarian, cu toată nota sa de exagerare, dând expresie unei profunde adeziuni. „Când s-a ales Cuza – scria acesta, în 1860 - , entuziasmul la românii din Transilvania era poate mai mare decât la românii din Principate”.

Reacția marilor puteri față de dubla alegere a lui Al. I. Cuza, pentru moment, avea să fie diferențiată, Franța, Sardinia, Prusia, Rusia, în parte, Anglia, reacționând favorabil, pe linia intereselor proprii, în timp ce Turcia și Austria, consecvente unor atitudine anterioare, afirmându-se potrivnice. Cu deosebire în Franța, cunoscuți publiciști, vechi prieteni ai românilor, în numele opiniei publice, au salutat cu entuziasm evenimentul. Cum scria, între alții, Saint- Marc Girardin, marele publicist și savant francez, dubla alegere de la București, constituie „un mare pas înainte către unirea completă a Principatelor Unite. Este mai ales un protest răsunător împotriva dezunirii, este o dovadă solemnă a perseverenței românilor în dorința lor națională”.

Trebuie subliniat că dubla alegere a lui Al. I.Cuza la 24 ianuarie 1859, încălcând, într-un anume fel, unele prevederi ale Convenției de la Paris din august 1858, desigur, nu contura definitiv fizionomia statului național român modern, căci urmau să fie înlăturate și alte prevederi ale Convenției, care stăteau în calea deplinei unificări (în primul rând, cele vizând existența unor guverne și adunări legislative separate), dar actul dublei alegeri se constituia într-un pilon de bază al edificiului Unirii, de la care urma să pornească și înfăptuirea celorlalte elemente ale sale, așa după cum, ulterior, întărirea statului național avea să facă obiectul reformelor social-economice și instituționale, a căror realizare va completa misiunea istorică a Domnitorului Al. I. Cuza.

Așa cum se subliniază cu insistență în literatura istorică de specialitate, înfăptuirea Unirii Principatelor Române, „Unirea cea mică”, pornind de la momentul dublei alegeri din 24 ianuarie 1859, în perspectivă istorică, s-a constituit într-o condiție preliminară, obligatorie, nu numai pentru întărirea și modernizarea viitoare a statului român, ci și pentru înfăptuirea, peste mai bine de o jumătate de secol, a Marii Uniri, marcată de ziua de 1 decembrie 1918.

Este cert că actul dublei alegeri din 24 ianuarie 1859, la care ne-am referit, precum și figura Domnitorului Al. I. Cuza rămân simboluri de neșters în conștiința publică românească, în evoluția istorică a poporului român.

Se cuvine, credem, ca, de fiecare dată, an de an, la 24 ianuarie, să aducem prinosul nostru de recunoștință generației Unirii Principatelor, să conferim tot respectul cuvenit acestei zile de sărbătoare, care, de-a lungul timpului, alături de Ziua Națională oficială – în vremea din urmă, 1 Decembrie –, și-a păstrat toate atributele proprii unei zile naționale, așa după cum, în această zi, se cuvine să aducem respectul binemeritat amintirii lui Alexandru Ioan Cuza, „Domnul Unirii și al reformelor”.

SISTEMUL E-LEARNING

(Urmare din pag. 1)

Problemele care au rezultat de aici sunt lesne de observat și, în ceea ce privește domeniile umaniste, ele sunt în special legate de dificultățile de a adapta un instrument de tipul testelor grilă la evaluarea cunoștințelor și competențelor legate de dezvoltarea creativității și gândirii critice. Or, acestea sunt competențe vitale, de maximă importanță, fără de care specializări precum jurnalismul sau literele nu pot funcționa corespunzător. Principala sursă a acestor probleme a fost legată de procesul de educare a educatorilor: cadrele didactice s-au văzut nevoite să treacă ele însele în postura de student pentru a dobândi cunoștințele necesare utilizării eficiente a platformei BB. Viitorul „sună bine”. S-a derulat un amplu program de instruire a cadrelor didactice, coordonat cu entuziasm și profesionalism de conf.univ.dr. Manuela Epure, astfel încât Universitatea *Spiru Haret* dispune atât de un software educațional extrem de performant, dar și de cadre didactice instruite pentru a valorifica la maximum posibilitățile acestei tehnologii educaționale integrând-o în toate etapele procesului educațional: predare, învățare, evaluare. Profesorii nu mai depind, în totalitate, de Departamentul IT, ci au competențe avansate de interacțiune și gestionare a relației cu studenții. Astfel, ei au posibilitatea de a construi teste menite să evalueze pe parcurs cunoștințele dobândite de studenți. Cadrele didactice, prin opțiunile avansate ale sistemului BB, vor putea construi teste complexe, care să conțină, pe lângă cunoscuții *itemi multiple choice* și *itemi de tip eseu*. De asemenea, prin oportunitățile oferite de platforma BB, se pot acorda punctaje diferite pentru fiecare item în parte, de așa manieră încât testele să beneficieze de bareme complexe, menite să crească nivelul de validitate și fidelitate a testelor.

De asemenea, profesorii pot pune la dispoziția studenților înregistrări ale cursurilor lor sau link-uri utile către înregistrări cu cursuri ale altor colegi sau ale unor profesori de la universități străine disponibile pe Internet. Pentru facilitarea procesului de învățare, cadrele didactice pot pune la dispoziția studenților material de seminar, în format electronic

(scanate sau fișiere read-only), instrument deosebit de util pentru buna desfășurare a discuțiilor de la seminarii. Uneori, realizarea unor cursuri și seminarii interactive este subminată de lipsa lecturilor de specialitate în rândul studenților. Chestionați asupra acestui aspect, majoritatea invocă lipsa timpului și accesul dificil la materialele tipărite din biblioteci. Universitățile moderne trebuie să țină seama de eventualele neajunsuri semnalate de studenții aflați mereu, în special în perioadele de recesiune pe care le parcurgem, sub presiunea timpului și a banilor. Tocmai de aceea, facilitarea accesului la literatura de specialitate, care constituie bibliografia obligatorie pentru curs și seminar prin intermediul platformei BB, de așa manieră încât studentul să o poată accesa și parcurge de pe calculatorul personal, reprezintă indiscutabil un progres pe calea creșterii calității în procesul educațional.

Dezbaterile privind sistemul E-learning sunt încă în curs. Probabil că va fi nevoie de decenii întregi pentru ca efectele sale asupra pedagogiei să își atingă destinația finală, însă există câteva certitudini:

- *Sistemul E-learning reprezintă o realitate pe care schimbările tehnologice rapide au impus-o lucru care poate fi perfect sintetizat printr-o foarte sugestivă expresie a limbii engleze „The E-learning is here to stay”*;

- *Întregul mod în care concepem procesul educativ va fi profund modificat de această nouă tehnologie a educației.*

În ceea ce privește faptul că E-learning reprezintă o realitate de neocolit în zilele noastre, nu trebuie aduse dovezi suplimentare. Este mai degrabă un motiv de optimism. În momentul apariției mijloacelor de comunicare în masă a existat un val de entuziasm. Numeroși intelectuali considerau că aceste noi tehnologii vor facilita accesul maselor la cultura înaltă. Reprezentanții școlii de la Frankfurt au fost primii care au sesizat faptul că mass-media, în loc să „ridice“ nivelul cultural al maselor, au „coborât” cultura înaltă, transformând-o în industrie culturală. Mass-media, așa cum au fost ele concepute până acum, nu au reprezentat un instrument educațional eficient. Totuși, tehnicile moderne de comunicare și informare au permis dezvoltarea de programe software educaționale extrem de performante care pot indiscutabil să contribuie la îmbunătățirea procesului educațional. Mai mult, instrumente tehnologice de o asemenea complexitate pot contribui semnificativ la creșterea nivelului cultural al unor pături largi ale populației transformând învățământul universitar dintr-unul elitist într-unul de masă fără a pierde în planul calității. Încercările pe care universitatea noastră le-a făcut în această direcție sunt temerare.

Cea de-a doua certitudine care privește sistemul E-learning este faptul că acest nou tip de resursă educațională va avea consecințe dramatice asupra modului de a concepe pedagogia. În ceea ce privește această disciplină, ea a împrumutat pe direcțiile funcționaliste, imprimate la începutul secolului trecut de celebrul filosof și pedagog John Dewey, foarte multe dintre conceptele dezvoltate în domeniul economic. Astfel, profesorul este văzut ca un manager al clasei de elevi, ora trebuie concepută și planificată în acord cu principiile managementului pe obiective (management by objectives), trebuie realizat un management bun al timpului și resurselor alocate etc. În această paradigmă teoretică, cea mai indicată modalitate de a atinge succesul nu privește atingerea excelenței pe fiecare componentă în parte. Cu alte cuvinte, pot avea obiective foarte bine formulate, conținuturi corect formulate, resurse excepționale și activități de învățare foarte bune și, totuși, să ratez cursul. Aceasta deoarece nici unul dintre aceste elemente nu are o valoare în sine: ele capătă valoare doar când sunt raportate unele la altele. Ca atare, succesul în proiectul educațional constă într-o cât mai eficientă corelare a obiectivelor cu activitățile de învățare, cu resursele materiale și de timp și cu tipul de evaluare potrivit. Tocmai de aceea, devine evident, în acest context, că modificarea dramatică a uneia dintre componentele procesului educativ, în acest caz resursele de predare și evaluare, va antrena schimbări semnificative în toate celelalte zone: de la modul în care concepem obiectivele până la modul în care concepem conținuturile ce urmează a fi predate.

Într-o lucrare (ABCs of E-Learning: Reaping the Benefits and Avoiding the Pitfalls. Contributors: Brooke Broadbent - author. Publisher: Jossey-Bass/Pfeiffer. Place of Publication: San Francisco. Publication Year: 2002. Page Number: 23) dedicată investigării beneficiilor și neajunsurilor sistemului E-learning, Brooke Broadbent atinge tocmai aceste aspecte, menționând, printre multe dintre căile sigure de a eșua în folosirea eficientă a tehnologiei educaționale, următoarele elemente:

- *a te aștepta ca sistemul E-learning să funcționeze exact la fel ca și sistemul convențional;*

- *a concepe prelegerile exact ca și în sistemul tradițional.*

Aceste observații vin să completeze afirmațiile anterioare privind faptul că sistemul E-learning va schimba foarte multe în modul de a concepe pedagogia modernă.

De asemenea, aceeași autoare încearcă, pe principiul majorității lucrărilor din literatura americană de management, să întocmească o listă a elementelor de care este absolut necesar să ținem seama dacă dorim să reușim în implementarea cu succes a sistemului E-learning. Cel mai important dintre aceste elemente este o perspectivă realistă asupra punctelor tari și a punctelor slabe ale acestui sistem.

ISTORIA TRĂITĂ

DIN RELAȚIILE MILITARE ROMÂNO-AMERICANE (1980-1985)

General-colonel (rtr) dr. Constantin OLTEANU*

Relațiile militare externe ale României au reprezentat și reprezintă o componentă distinctă a politicii externe a țării. În perioada la care ne raportăm, 1980-1985, armata română a continuat să-și dezvolte legăturile cu armatele aliate, în cadrul Tratatului de la Varșovia, cu armate din țări care făceau parte din N.A.T.O., cu armate din state neutre, nealiniate.

Relațiile armatei române cu armata S.U.A. au continuat să ocupe un loc deosebit în ansamblul raporturilor armatei noastre cu armate din țări cuprinse în Alianța Nord-Atlantică. Reamintim că, în condițiile „războiului rece”, armata română era singura armată, din armatele statelor participante la Tratatul de la Varșovia, care avea legături cu armate din țări membre N.A.T.O. În evoluția relațiilor militare româno-americane, un rol deosebit de important l-au avut contactele la nivelul conducerii celor două armate. Astfel, la invitația Ministerului Apărării Naționale al României, între 27 și 31 martie 1985, ne-a vizitat țara o delegație a armatei S.U.A. condusă de generalul John W.Vessey jr., președinte al Comitetului Întrunit al Șefilor de State Majore. Generalul John W.Vessey a venit în această vizită împreună cu soția, doamna Avis Vessey. La discuțiile ce s-au purtat la Ministerul Apărării Naționale și la Ministerul Afacerilor Externe, precum și la unele activități protocolare, a fost prezent și ambasadorul S.U.A. la București, David D. Funderbruk.

Demnitarul militar american era veteran al celui de al Doilea Război Mondial, participând ca ofițer la luptele din Africa de Nord și din Italia împotriva trupelor germane și italiene, perioadă despre care mi-a relatat multe lucruri interesante. Era un om profund și calculat, deschis dialogului, modest în raport cu funcția și armata pe care o reprezenta.

Cea mai mare parte a discuțiilor pe care le-am purtat cu oaspeții americani a fost consacrată, cum era firesc, raporturilor dintre România și S.U.A., exprimându-se dorința ca ambele părți să acționeze pentru dezvoltarea și diversificarea acestor bune relații, ceea ce corespundea intereselor celor două țări și popoare, cauzei destinderii, colaborării, înțelegerii și păcii în lume. În atenția noastră au stat și raporturile dintre cele două coaliții politico-militare ale vremii - N.A.T.O. și Tratatul de la Varșovia - ambele părți fiind de acord că este necesară intensificarea eforturilor pentru eliminarea stărilor de tensiune, pentru apropiere și cooperare. Generalul american a receptat cu mult interes prezentarea pe care i-am făcut-o în legătură cu principiile noastre doctrinare și cu poziția României, în multe probleme singulară, în cadrul Tratatului de la Varșovia.

Ținând seama de faptul că Pentagonul avea un rol important în problema embargoului asupra exportului unor produse americane în țările socialiste(mai ales a celor considerate de importanță strategică), Nicolae Ceaușescu mi-a sugerat să discut cu generalul John W.Vessey ca, întors acasă, să analizeze cu organele competente americane posibilitatea creării unor facilități pentru România în acest domeniu. Generalul m-a asigurat că va întreprinde aceste demersuri și am convingerea că s-a ținut de cuvânt.

La solicitarea generalului John W.Vessey, am făcut o scurtă prezentare a istoriei popoarelor din sud-estul Europei, îndeosebi în epoca modernă și contemporană, precum și a regimului Dunării, expunere care, din aprecierile oaspetelui, rezulta că-i făcuse o impresie pozitivă. Potrivit programului vizitei elaborat de noi, acceptat de generalul John W.Vessey, în afară de convorbirile de la Ministerul Apărării Naționale și respectiv de la Ministerul Afacerilor Externe, delegația militară americană s-a deplasat în municipiul Sibiu, unde a vizitat Școala militară de ofițeri activi „Nicolae Bălcescu” și Primăria acestui municipiu. În continuare, generalul John W.Vessey s-a oprit în municipiul Brașov, unde a asistat la exerciții de alpinism executate de vânătorii de munte în Cheile Râșnovului și a vizitat Uzina de tractoare. La Constanța, demnitarul militar american a vizitat Comandamentul Marinei Militare, unele nave militare și Institutul de marină „Mircea cel Bătrân”, a asistat la trageri cu armamentul de pe mijloacele blindate în poligonul de la Babadag. Împreună cu soția, doamna Avis Vessey, a efectuat, la cererea lor, o plimbare cu o navă în Delta Dunării, care, cu inegalabilele sale frumuseți, i-a fascinat pe oaspeții americani. Înapoiată la București, înainte de întoarcerea în patrie, delegația armatei americane a vizitat Academia Militară.

Programul doamnei Avis Vessey. A fost permanent însoțită de doamna Georgeta Blaj, profesoară de limba engleză, și, conform cutumelor protocolare, de soția mea. Programul a cuprins vizite la unele obiective din garnizoanele în care s-a aflat delegația militară americană precum: Întreprinderea de Confecții București, Întreprinderea Textilă din Cisnădie, Muzeul Brukenthal din Sibiu, Întreprinderea de produse cosmetice și Biserica Neagră din Brașov, Mănăstirea Curtea de Argeș și Întreprinderea de porțelan din localitate.

Primirea generalului John W. Vessey la Nicolae Ceaușescu. La acest moment au participat subsemnatul și generalul Vasile Milea, precum și ambasadorul S.U.A. în România, domnul David B. Funderbruk. Ambasadorului S.U.A. în România, domnul David D. Funderbruk, cunoscut istoric (ce studiase și predase în universități americane istoria poporului român), pe care îl întâlnisem de mai multe ori, îi sunt îndatorat pentru lucrarea *„Politica Marii Britanii față de România (1938-1940)”,* apărută la București, în limba română, în anul 1983, pe care mi-a dăruit-o însoțită de o următoarea dedicație ce mă onorează: *„Pentru ministru Olteanu cu cele mai bune urări de prietenie și bucurie. Ca istoric și ca ambasador eu spun că relațiile dintre România și Statele Unite să fie foarte bune în continuare. Cu stimă”,* urmează semnătura și data *15 iunie 1983.* Domnului ambasador David B. Funderbruk îi datorez și o altă dedicație, pe un facsimil cu un articol al său despre războiul românilor pentru independență din 1877-1878, apărut în REVUE ROUMAINE D´HISTOIRE, în anul 1981. Pe exemplarul pe care mi l-a oferit la 28.12.1981, scrie: *„General Olteanu, care ca istoric a scris despre Războiul de independență al României. Cu multă stimă și bune urări pentru anul nou*”.

În timpul discuției cu șeful statului român, generalul John W.Vessey a făcut aprecieri pozitive la adresa relațiilor româno-americane, a avut cuvinte elogioase la modul în care a fost organizată vizita, pentru ceea ce a văzut în România, pentru caracterul deschis și util al dialogului purtat cu militarii români. Discuțiile dintre generalul John W.Vessey și Nicolae Ceaușescu s-au purtat pe probleme politico-militare mondiale și europene, pe semnificația relațiilor economice, politice și militare româno-americane.

Reușita vizitei delegației militare americane rezultă elocvent și din comunicatul dat publicității, în care se sublinia că *„În cadrul întrevederii au fost evocate bunele raporturi dintre România și Statele Unite ale Americii, exprimându-se dorința de a acționa pentru dezvoltarea și diversificarea lor pe baza principiilor deplinei egalități în drepturi, respectării independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc. S-a apreciat că extinderea și amplificarea în continuare a legăturilor bilaterale corespund intereselor celor două țări și popoare, cauzei destinderii, colaborării, înțelegerii și păcii în întreaga lume”.* Din comunicat rezultă că în timpul vizitei și al întrevederii șefului delegației militare americane cu șeful statului român s-au abordat probleme politico-militare mondiale și europene, relațiile economice și politice româno-americane, și nu s-au rezumat la raporturile militare bilaterale.

Alte contacte politico-militare româno-americane la nivel înalt. Pentru mine, vizita generalului John W.Vessey constituia a treia luare de contact, româno-american la nivel înalt, de când îndeplineam funcția de ministru al apărării naționale. *O primă discuție* o avusesem la 30 mai 1980 cu delegația Comitetului pentru Serviciile Armatei al Camerei Reprezentanților a Congresului S.U.A., delegație condusă de Melvin Price, președintele Comitetului, deputat democrat din partea statului Illinois. La întâlnire a participat și ambasadorul american la București, domnul Rudolph Aggrey. Au fost abordate aspecte ale relațiilor bilaterale româno-americane, și îndeosebi cele din domeniul militar, ale situației politice și militare europene și generale.

Ca un detaliu, vreau să menționez faptul că, în timpul discuțiilor, șeful delegației americane m-a întrebat cum apreciez eu, din punct de vedere militar, raportul de forțe în Europa, cine este mai puternic, N.A.T.O. sau Tratatul de la Varșovia. După ce am subliniat consecințele împărțirii continentului nostru în blocuri economice și militare opuse, faptul că România se pronunță pentru desființarea concomitentă a celor două pacte militare, i-am spus americanului, în glumă, că în ceea ce privește aspectele concrete ale raportului militar de forțe ar afla mai multe dacă s-ar adresa unui general rus și unui general american. Grupul de americani s-a amuzat.

Un al doilea moment important al relațiilor militare româno-americane la nivel înalt l-a constituit vizita în România, în zilele de 11 și 12 octombrie 1982, la invitația Ministerului Apărării Naționale, a lui Frank Carlucci, secretar de stat adjunct la Departamentul Apărării al S.U.A. Demnitarul american a fost primit de mine, în calitate de ministru al apărării naționale, precum și de colegul meu de la Ministerul Afacerilor Externe, Ștefan Andrei, primiri la care a participat ambasadorul american la București, David B. Funderbruk. În timpul discuțiilor, am analizat pe larg aspectele principale ale situației politico-militare mondiale și europene, relațiile dintre cele două blocuri - N.A.T.O. și Tratatul de la Varșovia - chestiunea instalării rachetelor americane cu rază medie de acțiune, cu focoase nucleare, în unele țări din Europa Occidentală, membre ale N.A.T.O., și s-au dezvoltat considerente referitoare la unele acțiuni posibile în interesul destinderii și apropierii. Redau un fragment din comunicatul dat publicității la încheierea vizitei, în care se menționa: *„În cursul convorbirilor care au avut loc cu acest prilej au*

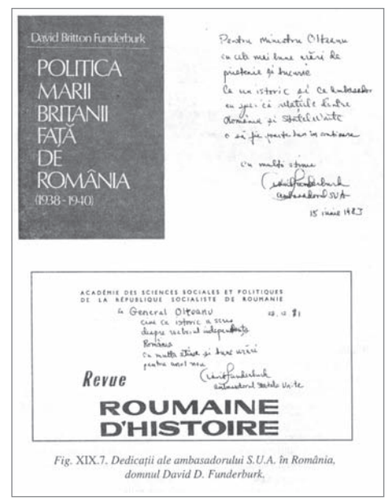

Fig. XIX.7. Dedicații ale ambasadorului S.U.A. în România, domnul David D. Funderburk.

fost evocate bunele relații de colaborare dintre România și Statele Unite, exprimându-se convingerea că ele se vor dezvolta în continuare, pe baza înțelegerilor stabilite cu prilejul dialogului la nivel înalt româno-american. Au fost abordate, de asemenea, unele probleme internaționale de interes comun”.

Vizita Colegiului Național de Apărare al S.U.A. în România, în anul 1984. Programul vizitei membrilor Colegiului Național de Apărare al S.U.A. a cuprins convorbiri la Ministerul Apărării Naționale, întâlniri la Academia Militară, la unele școli militare de ofițeri, convorbiri la Ministerul Afacerilor Externe, la Asociația de Drept Internațional și Relații Internaționale, la Ministerul Comerțului Exterior și al Cooperării Economice Internaționale, vizionarea unor expoziții, muzee și vizitarea unor locuri istorice din Capitală și din țară. Vizita a prilejuit un larg schimb de păreri asupra relațiilor economice și politico-militare bilaterale româno-americane, precum și asupra situației politico-militare mondiale.

Vizita unor nave militare americane în țara noastră. Între anii 1980-1985, au vizitat portul Constanța 28 de nave militare, dintre care 18 au fost din state membre ale N.A.T.O., iar 12 dintre acestea au aparținut marinei militare a S.U.A. Grupurile de nave americane, care au venit la Constanța în anii 1983, 1984 și 1985, au avut drept comandanți de marș pe înșiși comandanții Flotei a 6-a a S.U.A. din Marea Mediterană.

Comandanții navelor s-au întâlnit cu oficialitățile locale, la Primăria municipiului Constanța, la Comandamentul Marinei Militare. Comandanții Flotei a 6-a au fost primiți la Ministerul Apărării Naționale. La aceste acțiuni protocolare participa, de regulă, și ambasadorul S.U.A. la București.

După aderarea României la N.A.T.O., la 2 aprilie 2004, relațiile militare româno-americane au dobândit noi valențe, acum fiind vorba de raporturi între două armate aliate.

* General-colonel (rtr) dr. Constantin Olteanu a deținut funcția de ministru al apărării naționale în anii 1980-1985; în prezent, este profesor asociat la Facultatea de Relații Internaționale, Istorie și Filosofie a Universității *Spiru Haret*

SĂ NE CUNOAȘTEM PROFESORII

CONSTANTIN CODRESCU – MARELE ACTOR PROFESOR

Ce îi învață profesorul universitar pe tinerii pretendenți la o carieră actoricească?

În primul rând: DECALOGUL ÎNVINGĂTORULUI (sau cei 10 pași spre victorie):

1. Stăpânește-ți sentimentele;
2. Ascultă-ți rațiunea;
3. Iubește-ți libertatea;
4. Nu acționa la supărare;
5. Fii cumpătat;
6. Alege-ți sfătuitori înțelepți;
7. Visează la un viitor pașnic;
8. Gândește-te la urmările faptelor tale;
9. Primește ajutorul dezinteresat;
10. Dăruiește iubire!

Respectând acestea toate, vei constata că LUMEA ESTE FRUMOASĂ!

Lector univ. dr. George V. GRIGORE
Cancelarul Facultății de Arte

Personajul Ghiță din filmul „La Moara cu noroc” (1955) a fost Troița din răspântia drumurilor vieții pentru maestrul Constantin Codrescu. Undeva în suflet, dar și acasă – la Ghermănești, Snagov –, există și acum hanul, celebrul han din film, în care își pusese speranța cizmarul Ghiță, cel devenit cârciumar. Filmul este transpunerea pe peliculă a nuvelei psihologice a lui Ioan Slavici, scenariul fiind semnat de Titus Popovici, Ioan Slavici și Alexandru Struțeanu, iar regia artistică de Victor Iliu. Distribuția a cuprins nume de marcă ale artei interpretative românești, precum: Constantin Codrescu – în rolul lui Ghiță, Geo Barton – Lică Sămădăul, Ioana Bulcă – Ana, Colea Răutu – Pintea, Marietta Rareș – Bătrâna, Gheorghe Ghițulescu – Răuț, Benedict Dabija – Buză Ruptă.

„La Moara cu noroc” este un film percutant, matur, care rămâne și astăzi la fel de proaspăt ca în ziua premierei. Conflictul interior al personajului principal - Ghiță este reflectat dramatic printr-o tehnică a investigării psihologice profunde și printr-o interpretare remarcabilă a lui Constantin Codrescu. Ghiță, un personaj complex, în jurul căruia se focalizează întreaga acțiune, urmărește degradarea sa umană în contextul înavuțirii lipsite de probitate; un sunet acaparator, o imagine clasică a satului ardelenesc din a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Un film foarte reușit, dar păcat că nu avem un remake al acestuia. Alb/Negrul său coloristic are și partea sa bună, deoarece își păstrează nota de originalitate.

Apoi, în Răscoala (1965), regia Mircea Mureșan, a jucat rolul lui Baloteanu. A interpretat 45 de roluri principale, în filme memorabile ale cinematografiei românești, dacă ne gândim numai la portretele de boieri, pe care le-a întruchipat în filmele cu haiduci („Haiducii lui Șaptecai” - 1970, „Săptămâna nebunilor” - 1971, „Zesterea domniței Ralu” - 1970) sau cele cu „Mărgelatu” („Trandafirul galben” - 1982, „Colierul de turcoaze” - 1985). De asemenea, a întruchipat și personajul istoric Alexandru cel Rău, în filmul „Mihai Viteazul”, al lui Sergiu Nicolaescu (1970). Stilul său delicat, spiritual, de compoziție portretistică, se remarcă și în rolul de mai târziu, din „Trenul vieții”, filmul lui Radu Mihăileanu din 1998.

De asemenea, maestrul Constantin Codrescu are o importantă activitate teatrală și multiple apariții la televiziune, cu precădere până în 1989. El este colaborator permanent al redacției Teatru la Radio *România*, timp de 45 de ani. Translatează de pe scenă în film un patetism cu note emfatice, ce pune în lumină personajele pe care le interpretează, reliefându-le și nuanțându-le coloristic și vibratoriu.

De curând, în anul 2008, ca actor de teatru, colaborează cu Teatrul *George Ciprian* din Buzău, unde interpretează rolul principal din „Inimă de boxer”, alături de mult mai tânărul Dan Bordeianu, spectacol în regia lui Mihai Manolescu (premiera, 16 decembrie 2008). Spectacolul s-a jucat cu succes atât la teatrul gazdă, dar și la sala *Horia Lovinescu* a Teatrului *Nottara* din București (9.12.2009) și la Teatrul *Toma Caragiu* din Ploiești.

Constantin Codrescu s-a născut pe 5 septembrie 1931, la Huși. În 1951, a absolvit Institutul de Teatru din București și, între anii 1976 – 1989, a fost profesor la Institutul de Artă Teatrală din Târgu Mureș, unde a participat la înființarea secției române, devenind cetățean de onoare al orașului de pe malul Mureșului. Urmează funcția de director al Teatrului *Maria Filotti* din Brăila și al Teatrului din Sfântu Gheorghe (județul Covasna) unde, de asemenea, a fost un pionier al teatrului românesc. A mai montat, ca regizor, multe spectacole în teatrele din țară.

Din 1996, este profesor universitar la Facultatea de Teatru a Universității Ecologice din București, iar, din 2003, profesor universitar la Facultatea de Teatru a Universității *Spiru Haret*. În ambele poziții pedagogice colaborează îndeaproape cu conf. univ. drd. Vlad Rădescu, prietenie profesională care a debutat, la Târgu Mureș, în 1978, cu spectacolul de teatru „Omul care aduce ploaia”, de Richard Nash, și a continuat cu rolurile Piotr (C. Codrescu) și Alioșa Karamazov (V. Rădescu) din „Frații Karamazov”, după F.M. Dostoievski, premieră regizată chiar de maestrul Constantin Codrescu.

Am avut onoarea de a învăța arta pedagogiei teatrale alături de maestrul Constatin Codrescu. Din 1996 și până în 2004 am fost alături de dânsul și de domnul Vlad Rădescu, timp în care au terminat studiile universitare două generații de actori. Poate priviți rubrica de „Meteo” de la Realitatea TV... Nora Dincă și Petre Fumuru sunt foștii studenți ai domnului Codrescu.

Angel Popescu, din echipa „Mondenii” de la Prima TV și actor la Teatrul de Comedie, este tot un „fost”, actorul Mircea Teodorescu de la Teatrul *Nottara*, Cristina Hrinciuc, Ionel Stoica, Tiberiu Clenci și câți alții, foști studenți, actualmente artiști, pot spune că au absolvit clasa Constantin Codrescu. Au fost Galele de absolvență cu spectacolele anului 2000, respectiv „Azilul de Noapte”, „Unchiul Vania” și „Gaițele”, prezentate pe scena Teatrului *Nottara* și scena *Rapsodia Română*, urmate, în anul 2004, de spectacolele „Năpasta”, de I.L.Caragiale, și „Un pahar cu sifon”, de Paul Everac, prezentate pe scena Teatrului *Act* din București, toate regizate artistic de către maestrul nostru drag.

Acum, maestrul Constantin Codrescu conduce o clasă a anului III (Ciclul I Bologna) a Facultății de Arte, catedra de Teatru, din cadrul Universității *Spiru Haret*, alături de conf. univ. drd. Vlad Rădescu.

Maestrul Constantin Codrescu este un actor clasic – în adevăratul sens al cuvântului, care aduce eleganța de pe scena teatrului și în filmele în care joacă. Cu alte cuvinte, este un actor adevărat, cu **A** mare.

Profesorul universitar Constantin Codrescu face parte din generația marilor actori profesori, care reprezintă nu numai un model în teatru și film, ci și un pedagog pentru mai tineri viitori colegi.

Mulțumesc, maestre, că timpul dumneavoastră s-a aplecat și peste timpul meu, iar timpul rezultat a fost dăruit tinerilor studenți ai Facultății de Teatru, viitorului Artei Dramatice Românești.

Timp din timp, / Clipă din clipă, /
E pe-a teatrului aripă...

LA MULȚI ANI ȘI LA MAI MULTE ROLURI, MAESTRE, ÎN NOUL AN 2011!

Plai

Prin mit trec domnii - vânători de aurori –
și ziua în goană mângâie imagini
cu vârste milenare de corăbii.
Fiecare lumină se naște în grâu
și în vârsta grea de temelii.
O lacrimă de domn rodește
pe fruntea noastră înstelată.
În cuibul inimii,
pe slove și brazde,
baladele acestui pământ
se zidesc și între astre.

Elegie de piatră

Găsim o sete
ce sapă albie pe buze,
povară lângă mugurii de noapte și
glasului, mireasmă.
O roată atât de rară - păsării albastre -
un țipăt care vine dinspre mine,
când drumurile iscodesc copilăria
adormită-n legănare.
Mă vindecă ploaia
ce crudă îmi vorbește de câmpuri de
lumină,
de milă și cuvinte,
de tâmpla ce descinde
din piatra în cădere.
Se mai adună între noi,
călătorii din ora absentă,
zăpezile bătându-și spaima în prag,
călăuzindu-ne cu ultima izbândă.
Cum să găsesc anotimpul femeii,
tot mai adânc se cuprind în secunde
semnele zilei
și mă îmbătrânesc de elegie.

Despre amurg

Amurgul aruncat într-o văgăună,
bolnav de cântec, gonit de ziua crudă,
flămând trecând prin florile de crin
știe cine suntem și de unde venim.
Nici norii nu stau nici o clipă.
Ei tălmăcesc sub porțile cetății case.
Nici arborii n-au adormit
și freamătul lor adâncit
se pierde în amurgul obosit.
La fel de ostenit poetul,
alungat prea timpuriu din moarte,
ascunde încă poemul amintirilor deșarte.

Rodica ONIGA,
studentă, anul II,
Facultatea de Litere

Un pensionar încearcă să-și completeze biblioteca cu cărți cumpărate la reduceri la Târgul de carte Kilipirim, la Sala Dalles din București. FOTO: Vlad CHIREA, student anul II, Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice

PANTEON • PANTEON • PANTEON •

A LA RECHERCHE DE...

Din acest an, calendarul românilor (de pretutindeni?) propune o sărbătoare nouă. Ziua nașterii lui Eminescu devine Ziua Culturii Naționale. Se comite, deliberat, sudura întregului la parte, a ansamblului la componentul considerat esențial, convingător, căruia i se recunoaște astfel o poziție pivotantă, catalogată în mecanica solidelor drept pinion conducător.

Am găsit cu cale sa mă bucur din tot sufletul pentru idee și succesul său. Merită respectul meu cei ce dând mână cu mână au făcut loc, în atmosfera plumburie a prezentului, acestui subiect, menit să încălzească inimi, să dezmorțească spiritul, să galvanizeze tot ce ține de fibra noastră națională. Dacă privim cultura ca fiind molecula vitala a existenței, avem putința de a privi la pilaștrii ce-i definesc anvergura și durata ca la atomi ținuți aproape de proprietăți inconfundabile în planul afinității și coeziunii.

Motive sunt destule să mă facă a crede că am pășit cu dreptul, văzând anvergura și altitudinea la care s-au rostit cele de cuviință în această zi. Aș așeza în fruntea celor merituoși Academia Română, lansatorul inițiativei și susținătorul ei până ce, din petiție a culisat în chenar sărbătoresc de identitate precisă. Manifestări de forme și cromatică individualizante au ținut afișul în primul mijloc de ianuarie. Ele au avut ceva în comun și cred că nu este lipsit de însemnătate să observăm că Ziua Culturii Naționale a respirat prin toți porii parfumul eminescian. Nu ni s-a propus o Zi Națională a Culturii, cum putem crede, cu gândul de a avea motive să ne îndepărtam de Eminescu. Legal și formal, scuzabil și irevocabil. Am fost îndemnați să celebrăm cultura sprijinindu-ne temeinic inima și gândul de tâmpla Poetului. Fericită, zic eu, această simbioză și virtuală osmoză ...De-ar fi altfel, întristarea s-ar înscrie singură în proiect.

Academia, spuneam, a dat tonul, clamând constatarea că în zi de temeinică sărbătoare se cuvine un comportament pe măsură. Ați observat în ce ținută s-au prezentat în acea sală sub cupola căreia s-au perindat toate spiritele de rasă ale nației? Ați observat, cu siguranță, și modul, aș zice politicos, prin care au răspuns prezent lideri politici.(Absența șefului statului și a ministrului culturii considerați-le vacanțe dizgrațioase). La Botoșani s-a consumat o pagină culturală de strălucire aparte, perpetuând fixarea Ipoteștilor în proximitatea adulației noastre. Am aflat de porniri locale de tot respectul. *Muzeul Național al Literaturii Române,* Biblioteca Metropolitană *Sadoveanu*, Casa *Titulescu* - iată doar câteva adrese la care am fost așteptați pentru ca împreună să observăm curcubee lucind și strălucind sub cerul de mijloc de ianuarie, scăpărate din trăiri ale culturii române. Aproape de noi, în spații aparținând Universității *Spiru Haret*, personalități culturale cunoscute au împodobit în chenar argintat evenimentul, gândind la studenți și profesori, în egală măsură. Ceva mă face să gândesc, o dată în plus, cu bucurie la evenimentele din 15 ianuarie. Ziua Culturii Române a fost, în felul său, un pariu. Un pariu câștigat. Un pariu cu noi înșine. Ni s-a atras atenția, prin voci autorizate și în registre diverse, că merită să ne descoperim și să plecăm fruntea în dreptul numelor acelor existențe cărora timpul le-a consacrat calitatea de făuritori de cultură. Se cuvine să ne considerăm norocoși că ei au existat și, de acolo de unde sunt, iradiază prin ani și secole valoare și trăinicie. Marile nume ale prezentului, ele însele se simt vizate de măsurarea întru respect a staturilor ce le-au precedat. Vreau să cred că măcar pe 15 ianuarie cât a fost ziua întreagă - scurtă de felul ei - măcar sub cerul înrăit de frig și de griji apăsate și apăsătoare, buldozere și buldozeriști au oprit lucrul. Fie și măcar pentru că zi de sărbătoare fiind, nu se lucrează (E drept, sunt și excepții - firme specializate nu se formalizează, cheamă la treabă pe toată lumea, drept care le și sporește solda). Dacă așa au stat exact lucrurile, nu pot spune. Dar speranța mea asta este. Optimistul din mine este gata să spere că, și dincolo de granițele Zilei Culturii Naționale, demolările gratuite și vorbele de clacă în contul travaliului cultural să se consume în limitele stricte ale „regulamentelor”. Merită mers înapoi la argument, cu dreptul pe care îl are fiecare la opinie proprie și la exprimarea ei (unii au înțeles - și se și comportă așa - drept la absolutizarea ei, la impunerea ei, la caricaturizarea a tot ce nu reprezintă solfegiu personal). De nu se va înțelege nevoia de maturitate și urbanitate în cultură, riscăm să reapară, ciclic, scrisori trimise pe Sena, semnate ca și anonim, câtă vreme semnăturile în cauză nu spun nimănui nimic, stări de migrene din pricini de cadavre sechestrate prin debara, ponei schizofrenici cu sau fără zvastica având pretenția de a ilustra pentru alții ceea la noi acasă oficiază nume înscrise solemn în fondul principal de inimi al poporului român.

Impresia mea este că numărul câștigător al Zilei Culturii Naționale în prima audiție rămâne Eminescu. S-au rostit despre el vorbe calde și adevărate. Am reînceput, mi se pare mie, să utilizăm diapazonul normal. Aș putea încerca și o explicație: în locul emanațiilor de compuși toxici de dragul câștigării treselor de merit, care altfel ne ocolesc, am tras spre bibliotecă. Acolo ni se reamintesc o seamă de adevăruri elementare spuse în felurite momente de cititori ai săi. Mă simt îndemnat să notez în încheierea acestor însemnări câteva gânduri rostite față în față cu filele acoperite de scrisul mărunt și frumos al poetului.

„Generații întregi or să suie cu pompă dealul care duce la Șerban-Vodă, după ce vor fi umplut cu nimicul lor o vreme, și o bucată din care să scoți un alt Eminescu nu se va mai găsi poate “ I..L.Caragiale).

„A vorbi de poet este ca si cum ai striga intr-o peșteră vastă...Nu poate să ajungă vorba până la el, fără să-i supere tăcerea(…) Într-un fel, Eminescu e sufletul preacurat al ghiersului românesc.” (Tudor Arghezi).

Și acum această frază pe care orice elev gimnazial din vremea mea își face un merit să-l țină minte, vrăjit de farmecul în care un cărturar își rostea gândul privitor la unul dintre semenii săi, locuitor în aceeași patrie - limba română:

„Ape vor seca în albie, și peste locul îngropării sale va răsări pădure sau cetate, și câte o stea va vesteji pe cer în depărtări, până când acest pământ să-și strângă toate sevele și să le ridice în țeava subțire a altui crin de tăria parfumurilor sale” (George Călinescu).

Îmi place această prima Zi. Ea pare să însemne un nou început. Un pas în direcția cea bună. întru căutarea și recuperarea timpului pierdut.

Neagu UDROIU

În direct cu NASA

ȘTIINȚA LA PORȚILE FANTEZIEI, FANTEZIA LA PORȚILE ȘTIINȚEI (I)

Mă pregătesc să scriu o carte – utopică – despre lumea de mâine în variantă personală, am s-o fac în colaborare – metaforică – cu ilustrul Thomas Morus, deocamdată însă, stârnit de un „grupaj” (dosar) din minunata revistă „Science et vie” și de o vizită în suburbiile orașului universitar Oxford, mă simt tentat să vă ofer o mostră, cârmind spre alte orizonturi, unele în care știința și imaginația se întrețes, derutând atât casta savanților cât și, veți vedea, breasla scriitorilor de science fiction. Se întâmplă că eu lucrez pe marginea ambelor „felii” de cultură, așa că știu ce spun.

Mă explic.

Ca scriitor de SF îmi pot permite toate libertățile, cu condiția să mă mențin într-un cadru logic, acela pe care l-am inventat la primele pagini ale povestirii sau romanului și, desigur, să nu fiu absurd în ipoteze, ceea ce m-ar trimite la categoria scriitor de „fantasy” (vezi „Stăpânul inelelor” sau seria Harry Potter).

Un om de știință, dimpotrivă, este strâns legat într-un corset de legi, care sunt cele ale naturii (cunoscute și acceptate unanim până în acel moment) și trebuie să aibă mare grijă să nu „fluiere în biserică” pentru a nu-și strica reputația. Iar dacă totuși o face, trebuie să aibă un car de noroc. Exemplul care îmi vine acum în minte ține de un tip pe nume Giugliemo Marconi și de micul său vas „Elettra”. Fizica sfârșitului de veac XIX și început de XX stabilise că undele electromagnetice se propagă doar în linie dreaptă și că, prin urmare, o transmisie radio pe care și-o propunea neastâmpăratul june Marconi era imposibilă. Marconi dă celor din jur senzația că da, e ascultător, nu sparge geamuri în catedrala științei, dar… se urcă pe mica navă „Elettra”, își stabilește un corespondent pe țărmul american al Atlanticului, încercă contactul radio și… împotriva dogmei instaurate transmisia se întâmplă! Urmează explozia fenomenului radiofoniei, iată-l și acum printre noi, norocosului Marconi i se iartă fluieratul în biserică, iar nava în cauză, n-o să credeți, este ancorată pe sol, adică bine înfiptă în pământ, în fața complexului acceleratorului de particule de la Triest, în Italia. Morala: fluieratul norocos în biserică poate fi aducător de glorie și progres…

Am lungit prea mult preambulul, intru acum în subiect și vă voi spune că o descoperire teoretică rusească veche de mai bine de o jumătate de veac, tokamakul, promitea energie prin fuziune nucleară (comprimarea unor atomi de deuteriu și tritiu, izotopi ai hidrogenului, cu eliberare uriașă de energie) cam pentru anii 2040-2050. Cam asta știam de la profesorul Gheorghe Popa, reprezentantul României la ITER, proiectul de tokamak (un inel de plasmă încălzit la o sută de milioane grade Celsius, confinat, adică închis într-un tor electromagnetic) care se construiește la Carradache, în Franța, de către o echipă internațională (și aflați că absolut toate marile proiecte științifice ale vremii sunt puse în planșetă și construite de largi echipe internaționale).

Așadar, 2040.

Dar cu o lună în urmă, ca invitat în Anglia la Conferința Mondială a Jurnaliștilor de Știință, mi se oferă, în ultima zi, o vizită la trei centre de cercetare britanice. Și peste ce dau? Peste „concurența” la proiectul ITER! Adică, într-unul din centrele pierdute printre lanurile și grădinile din jurul orașului Oxford, peste un tokamak în carne și oase, mai mic decât cel al ITER-iștilor dar… perfect funcțional. Și unde aflu cu stupoare că cercetările au înaintat cu atât de mare viteză încât au ajuns să țină stabil norul de plasmă (electroni și ioni liberi) timp de aproape un minut și să aducă bilanțul energetic la zero – adică energia transmisă instalației se transformă prin fuziune în căldură, care, într-o centrală termică de tip clasic face să fiarbă apă, aburii sub presiune învârt o turbină, stator-rotor etc. (tehnologia arhicunoscută, de acum străveche…), cu mențiunea că se poate spune că tokamakul de la Oxford își poate acoperi cheltuielile ca furnizor de energie, promițând să devină producător în rețea. Cam când, întreb eu, gândindu-mă la ipotezele fanteziste din minunatele „Povești de la Inima Albă”, scrise de vizionarul Arthur C. Clarke. Răspunsul vine ca o cădere de ghilotină: în 3-5 ani!!!

Iar după ce trecem de ISIS – pe care vi-l voi povesti altă dată – ajungem la cel mare laser din lume, „HiPER” sau „Vulcan”, unde cercetătorii se ocupă cu tot felul de minunății – pe care îmi și închipui cum le-ar fi povestit lui Arthur C. Clarke, în serile petrecute la pub-ul numit „Inima Albă”, cel situat de Clarke, inventatorul ascensorului cosmic, acum mai bine de o jumătate de veac, chiar în peisajul bucolic din sudul Angliei! Și aflăm că și ei se ocupă, printre altele, cu fuziunea nucleară. În stilul lor: îl folosesc pe „Vulcan” pentru a izbi într-un minuscul container cu combustibil (deuteriu și tritiu), un invertor culege căldura, pentru ca o eventuală centrală termică să o poată exploata. Când veți fi funcționali? – întreb. Și căpătăm același răspuns năucitor: în 3-5 ani, mai ales dacă ajungem la un armistițiu cu echipa de la tokamak-ul din cealaltă parte a Oxford-ului…

Alexandru MIRONOV

Invitațiile Doamnei Pictura

SMARANDA IONESCU-SISEȘTI transformă viața oamenilor

Drumurile reporterului cultural aduc multe surprize, dintre cele mai plăcute. Astăzi vreau să vă relatez cea mai recentă experiență inedită în domeniu. Pentru prima dată am vizitat o galerie în spațiul neconvențional de pe strada Mătăsari. Acolo am cunoscut direct operele semnate inconfundabil Smaranda Ionescu – Siseşti. Remarcasem acest nume nu numai în revistele de specialitate, dar și prin ineditul unei expoziții deschise în grădina sa de la Vălenii de Munte. Tablouri în copaci și pe prispă, iată ceva cu adevărat interesant. În plus, expoziția a fost deschisă numai șase ore. Ploaia a întrerupt mirajul artistic și a lansat spectacolul naturii dezlănțuite.

Apoi, lucrările sale sunt ceva nou. Ca tehnica și ca formă. Artista folosește în picturile sale inserții de material textil, ori zone largi cu tapiserie. Efectul este teribil, garantat și de lungă durată. Nu rămâne decât să scoți portofelul secret și să plătești. Sau atac la conturile din bancă. Rar am văzut atâta agitație, atâtea achiziții făcute pe loc la un vernisaj.

Pentru prima dată am remarcat niște steaguri originale. Imediat am făcut legătura cu semnele de putere ale legiunilor romane. Ele marcau zone cucerite și impresionau armatele inamice cu strălucirea lor. Așa sunt și lucrările semnate de Smaranda Ionescu – Siseşti. Unii critici le numesc prapuri, alții panouri. Mărturisesc faptul că, acum, am și eu două acasă. Când sunt prea trist, ori obosit ele îmi dau forță, generează proiecte, lansează programe greu de refuzat de către cei mai importanți colaboratori.

Un alt lucru inedit la vernisaj. Toți vizitatorii au primit un dar special. Două picturi pe o piatră de râu, un semn de carte și o lingură pictată.

Adică ce avem noi aici? Un limbaj simbolic similar cu cel al solilor veniți în vechime cu daruri la curtea regilor și împăraților. Lingura semnifica hrana fără de care nu poți rezista prea mult, semnul de carte este simbolul hranei spirituale, iar piatra de râu este temelia casei în care te naști, crești, îți iubești părinții, familia întreagă, apoi soția. Este casa în care trupul tău devine mai firav, iar privirea mai adâncă. Este casa unde viața este înlocuită de amintiri, iar existența de moarte. Este casa unde ai aflat de mântuire și unde nu te mai sperie ultima zi a acestei vieți.

Adică, Smaranda Ionescu – Siseşti apelează la rafinamente. Această artistă vine de la Vălenii de Munte, cu un aer proaspăt, la București să ne ofere o lecție de artă, viață și bucurie. Să nu o mai lungim prea mult. Eu aduc supremul omagiu acestei făpturi aparte. Mă mut cu soția și copiii la Vălenii de Munte! Tot doream noi de mult timp să scăpăm de București, pentru un loc mai tihnit. Subliniez faptul că este serios ce scriu și nu un final fantezist de articol. Este o decizie înțeleaptă pentru un final de viață. Mă întreb câți oameni au avut viața schimbată în bine, după ce au văzut operele făcute de Smaranda Ionescu – Siseşti?

Aristotel BUNESCU

Absolventa a Liceului de Arte Plastice *N. Tonitza* din București.
Profesorii, care i-au marcat decizia de a urma calea artelor frumoase, sunt pictorii Theodor Danu, Gheorghe Anghel și Valeria Delaport, de la secția textile din liceu.
1978 - o întâlnește pe arhitecta Florica Vasilescu, în atelierul căreia descoperă tainele țesătoriei în gherghef.
1980-1985 - se retrage în atelierul propriu de creație pentru o activitate intensă în domeniul artei decorative. Se remarcă prin crearea de panouri decorative de mari dimensiuni.
1985-1990 - se stabilește în Freiburg (R.F. Germania). Lucrează în pictură și tapiserie, apoi ia parte la concursuri de modă.
1991- devine membra Fondului Plastic
1991-2010 - experimentează tehnici tradiționale și personale în arta fibrei textile și a culorilor textile, în paralel cu pictura pe suporturi din diverse materii.
2009 - expoziție de grup în spațiul expozițional al Casei de Cultură din Vălenii de Munte.
Expoziții personale
2004 - Foaierul Teatrului Național, București.
2004 - Pavilionul expozițional al Parcului Herăstrău, București
2004 - Holul Teatrului Mic, București.
2007 - Muzeul „Nicolae Iorga”, Vălenii de Munte

AVEM NEVOIE DE SUCCES! EI NI-L OFERĂ.

Debut fericit în artele plastice: TANIA FURNEA

Descendentă din familie nobilă

În anii când conduceam un cotidian național, s-a prezentat la redacție poetul și caricaturistul cu numele Traian Furnea. A publicat o vreme la noi, apoi soția sa, Rodica Furnea-Sărmaș, a devenit un gazetar renumit. Din iubirea lor s-a născut artista Tania Furnea. Nici nu era greu, genele au transmis fiorul artistic al tatălui, precum și ușurința de se descurca în viață, de la mamă. Prin urmare, această descendență i-a permis Taniei să pornească, mai întâi, cu piciorul drept în viață. Trebuie subliniat cu tărie faptul în afară de datele de familie, Tania Furnea are calitățile individuale necesare pentru marea performanță artistică.

La vârsta de 12 ani, obține primul Premiu I. Apoi, toate celelalte au venit într-o adevărată avalanșă. Desigur, aceste distincții vor continua să populeze tezaurul palmaresului său foarte bogat deja.

În anul 2010, a debutat, cu primele sale expoziții, artista Tania Furnea. Scriu artistă și nu pictoriță, pentru simplul motiv că protagonista acestor rânduri, prea modeste pentru talentul ei uriaș, sculptează incredibil, desenează fascinant și pictează magnific. Toate superlativele folosite sunt acoperite, pe deplin, de realitate. Dar pentru a vedea cu ochii dumneavoastră despre ce este vorba, puteți accesa următoarea adresă de http://tania-furnea.blogspot.com/.

Și pentru că spunem la începutul acestor rânduri despre evenimentele anului 2010 care-mi rămân în tainițele memoriei : Asta este viața și moartea în artiștilor.

Numele celui mai valoros debut al anului 2010, în domeniul artelor vizuale, din România, pe care trebuie să-l țineți minte și să mizați mereu pe el, este Tania Furnea.

Vă mărturisesc sincer, uitați, chiar pun mâna pe inimă, că urmăresc viața artelor frumoase din țara noastră și din străinătate cu atenție, dar, pentru mine, anul 2010 o să rămână mult timp în tainițele memoriei, pentru trei nume: Dipșe Constantin - (La alegerile din Filiala București a Uniunii Artiștilor Plastici, doamna Dipșe a împărțit tuturor, cu mare dragoste, mici tipărituri, să nu îl uităm pe soțul ei care, la vârsta de 93 de ani, era artistul cu cea mai mare experiență din România. Am vrut să cunosc mai bine pe autorul tablourilor pline de viață, dar viața nu a mai avut răbdare) - decesul anului, retrospectiva anului - Rodica Lazăr, la Galeria Apollo, precum și Tania Furnea, debutul anului.

La 17 ani, totul este posibil, totul este o minute, totul este de înfăptuit.

CV și Palmares
Data și locul nașterii: 02.06.1993, orașul Năsăud
Ocupația: Elevă la liceul de arte plastice „Nicolae Tonitza„ din București.
Activitate profesională:
1 octombrie 2010 - *Amprente pe copilărie*, expoziție personală, Rin Grand Hotel Bucuresti
5 mai 2010- *Vernisaj A*, expoziție personală de pictură Tania Furnea și Anna Chiuariu
Martie 2010- participare la expoziția de pictură *Târgul de primăvară*, organizată de Parlamentul României și Liceul "Nicolae Tonitza"
Martie 2010- membră a Consiliului Local al Tinerilor sector 1, București
Martie 2010- absolvire curs de management politic, Proiectul PAL-TIN
Ianuarie 2010- participare la expoziția Liceului „Nicolae Tonitza"
Iunie 2009- participare la expoziția de grup *Bucureștii Vechi*, Palatul *Șuțu*
Mai 2008- Premiul I *desen*, Concursul *Constantin Brâncuși* al școlilor de arte plastice din București, etapa pe municipiu.
Iunie 2008- Premiul I expoziția- concurs *Oameni și case de altădată*, Ministerul Culturii și Cultelor.
Decembrie 2007- Premiul I *pictură - desen*, Liceul de arte plastice „Nicolae Tonitza"
Iunie 2007- Premiul I expoziția- concurs *Casa care-mi place*, Muzeul Național al Satului *Dimitrie Gusti*
Aprilie 2007- Premiul I *pictură*, Concursul *Constantin Brâncuși* al școlilor de arte plastice din București, etapa pe municipiu.
Noiembrie 2006- UNICEF, participare la realizare celei mai lungi pânze din lume pictată de copii.
Aprilie 2006- Premiul II *pictură*, concursul *Constantin Brâncuși* al școlilor de arte plastice din București, etapa pe școală.
Aprilie 2006- Mențiune *desen*, Concursul *Constantin Brâncuși* al școlilor de arte plastice din București, etapa pe școală.
Aprilie 2006- Mențiune *sculptură,* Concursul *Constantin Brâncuși* al școlilor de arte plastice din București, etapa pe școală.
Martie 2005- Premiul III *pictură* Concursul *Constantin Brâncuși* al școlilor de arte plastice din București, etapa pe școală.
Februarie 2005- Premiul I *desen - pictură*, Concursul *Constantin Brâncuși* al școlilor de arte plastice din București, etapa pe școală.

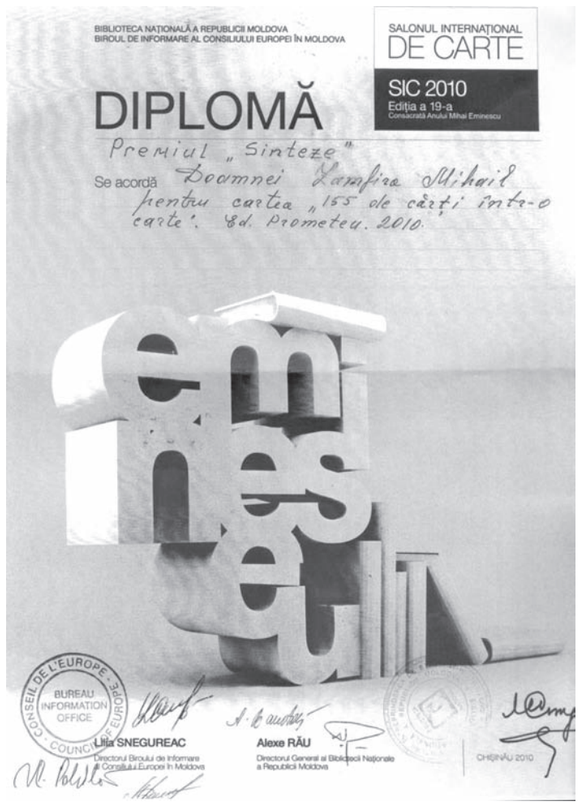

Cartea „155 de cărți într-o carte", editura Prometeu, 2010, autor prof.univ.dr. Zamfira MIHAIL, Facultatea de Litere – Universitatea *Spiru Haret,* a primit *Premiul Sinteze* la *Salonul Internațional de Carte* – ediția a 19-a, Chișinău, 2010

Parcă un suflu strălucitor iese din artiștii prea bătrâni și intră în trupul celor tineri pentru a duce, iar și iar, pe valurile din oceanul timpului, prestigiul și fascinația unui meșteșug care înrobește pe cel care lucrează, dar, în egală măsură, și pe cel care comentează.

Vânt bun din pupa!

Dragă Tania, la început de drum, îți urez succesul pe care îl meriți, să oferi tuturor bucuriile pe care le merită mama ta și pe care, în mod sigur, tatăl tău le-a visat pentru tine.

Pentru criticii care vor scrie despre Muzeul Tania Furnea, vreau să precizez următoarele: printre primii care au scris despre acest artist a fost și autorul acestor rânduri. Să nu mă uitați !

Aristotel BUNESCU

O familie cu șase fete muziciene

Drumurile reporterului cultural duc rareori la descoperiri importante; de cele mai multe ori, gazetarul relatează, cu haz sau fără, de la evenimentele la care participă, iar, atunci când poate, mai face un interviu.

Iată, pentru astăzi, o familie cu totul specială. Diana și Timotei Mitrofan, din București, au șase, da, da, chiar șase fete… și toate sunt muziciene. Vă dați seama cam ce este acasă la ei, când încep repetițiile… Cea mai mare este Sara, studentă la Conservator, în primul an, la secția compoziție. Estera este în clasa a XI-a, face pian, urmează Elisabeta, clasa a IX-a, la vioară, Mihaela, din clasa a IV-a, tot la vioară. Cele mai mici sunt Ioana, pian și flaut, clasa a III- a, și Gabriela de 4 ani și jumate. Are și ea o vioară, dar de mici dimensiuni. Toate elevele învață la Liceul de Muzică *George Enescu* din București.

Desigur, au început anul 2011 cu multe speranțe. Despre ei se poate scrie în multe feluri. La vremea retrospectivelor pentru anul 2010, am rememorat, pentru dumneavoastră, cititorii, o singură experiență a acestei familii, din anul abia trecut.

În luna iulie, trei dintre fete – Mihaela, Elisabeta și Estera - au plecat în Italia, unde au participat la două concursuri internaționale de interpretare muzicală.

În localitatea Alice Bel Colle – Alessandria, s-a desfășurat cea de-a IXa ediție a Concursului Internațional de Interpretare Muzicală « Alice Bel Colle » din cadrul Festivalului Italian de Muzică Clasică, unde au fost circa 160 participanți, din 24 țări.

Prestația elevelor a fost extraordinară, ele obținând, fiecare, Premiul I, la categoria sa de vârstă. În plus, Mihaela Mitrofan și Mircea Dumitrescu au cucerit Premiul I la categoria *ansambluri muzicale*.

Apoi, în orașul San Bartolomeo al Mare, a avut loc cea de-a XXV-a ediție a Concursului « Rovere D'Oro - Giovani Talente ». Din nou, fetele Mitrofan au obținut locul I la categoriile lor de vârstă. Din nou, Mihaela Mitrofan și Mircea Dumitrescu au obținut Premiul I la categoria *ansambluri muzicale*

Elevii au fost însoțiți de profesorul de vioară, Olivia Popa, și de profesorul corepetitor la pian, Smaranda Ilea.

Părinții s-au bucurat de aceste succese și nu au uitat să mulțumească Uniunii de Creație Interpretativă a Muzicienilor din România - UCIMR pentru sprijinul acordat în reușita deplină a acestei expediții muzicale, care s-a terminat cu cucerirea a numeroase distincții. Mulțumirile se adresează domnului Ștefan Ghiorghiu, pentru bunăvoința de a sprijini aceste tinere talente, care au facut un excelent serviciu de imagine României, precum și doamnei Gabriela Rădulescu, cea care a ajutat, cu răbdare și amabilitate, la bunul mers al proiectului..

Le urez tuturor membrilor familiei să aibă, în 2011, numai împlinirile pe care le merită !

Aristotel BUNESCU

Studii sociologice I.

Cultura tinerilor mileniului trei. Introducere

N.B.: în aces curs s-au folosit termeni colocviali pentru a sublinia exact tema discuției.

Orice cultură este inextricabil legată de zona geografică în care aceasta apare, gen. În acest curs-fulger de sociologie aplicată, *lol,* coordonat și desfășurat de subsemnata, *„of course"*, în urma genialelor mele observații, vom vorbi nu numai despre cultura tinerilor bucureșteni, gen, dar aș dori să fac și anumite paralele între local versus global. Sper să mă pot ține de cuvânt, *lol.* În acest sens, vă voi oferi câteva exemple, pornind de la premisa de bază a păturii sociale studiate, și anume că tineretul este veșnic falit. Acest lucru a dus și la apariția unui curent pe care l-am numit sugestiv *„lefteranism"*.

Pulsul orașului dictează direcția tineretului. Celebrele ambuteiaje bucureștene au avut un efect interesant asupra tineretului sus-menționat. Acestea, alături de *lefteranism* și nevoia inevitabilă de a te deplasa din punctul A în punctul B – dimineața devreme, pe stomacul gol (că ți-ai luat o țoală amărâtă din banii de mâncare), alimentat doar de un ness de la dozatorul din colț și adrenalină (iară te fugărește pekinezul vecinei) – au dus la dezvoltarea a ceea ce numim în general *„cultură urbană"*. Cultura urbană înseamnă muzică, street dance, skateboarding, BMX, graffiti și, mai nou, parkour. Mă rog, în teorie.

În practică, cultura urbană înseamnă că o gașcă-eșantion de tineri plictisiți și adesea lefteri, după cum e obiceiul, se adună și încearcă să se exprime într-un mediu haotic care într-o secundă îți e prieten, iar în a doua, ostil.

Observații: există un substrat social în rândul tinerilor, care nu suferă de falitită acută, și anume așa-numiții *„copii de bani-gata"*. Aceștia, chiar dacă se poate să nu aibă nici prieteni adevărați, nici prea multă materie cenușie și poate că nici n-or fi prea spirituali, dar au în schimb o grămadă de bani pe care îi răstoarnă cu roaba, deci nu le pasă. În mod surprinzător, ei sunt cei care lansează *„trendul"* pentru restul populației tinere, printr-un mecanism sociologic ce funcționează încă din antichitate, pus în mișcare de ideea primală *„vreau să fiu miliardar"*.

Americanii-s de vină! Restul e tăcere...

Observații: există și factori globali care influențează comportamentul tinerilor, ajungând la urechile lor perspicace prin intermediul știrilor și îndeosebi al desenelor animate, al filmelor și al jocurilor pe calculator. Acestea au avantaje și dezavantaje. Avantajul ar fi că astfel copiii pot învăța limba engleză. Un dezavantaj ar fi că acum, majoritatea desenelor animate sunt dublate în limba romană, adesea prost, fără sens și fără talent. Al doilea dezavantaj îl constituie conținutul multora dintre filmele despre care vorbesc, dar, dacă stăm să analizăm mai în profunzime, acestea arată în mare care este natura umană. Hmmm...

CONCLUZII

Pentru a înțelege cu adevărat ce presupune cultura tinerilor din ziua de azi, trebuie mers pe teren și cercetat. Ceea ce vreau să spun prin asta este că nu se poate trage o concluzie unitară pentru toți tinerii, fapt pentru care trebuie să și specific: această lucrare este facută *în băscălie totală*! Extrapolând, orice așa-zis curs serios de sociologie este de fapt făcut *în băscălie totală* din simplul motiv că nu poți să lucrezi cu niște eșantioane și să dai maxime care cică se aplică pentru toată lumea!

Concluzia unică pe care în mod subiectiv am tras-o eu este că trebuie să vorbești cu oamenii, cu fiecare în parte, să te împrietenești cu ei, să fii alături de ei, să plângi și să râzi alături de ei, să fiți lefteri împreună și să vă bucurați împreună de bani atunci când e cazul.

În fond, viața este cel mai bun și mai complet curs!

id cool

N-am înțeles niciodată persoanele care își dublează numele din lista de messenger. De multe ori am văzut nick-uri de genul: „vulpitzik vulpitzik", evident scris cu „tz" si „k", scriere în mare vogă de cel puțin cinci ani. Și să știți că există o corelare între dublarea nickului și scrierea cu „tz", „sh", „k" și altele de acest gen; în primul rând, persoana care folosește astfel de nickuri este de cele mai multe ori fie o puștoaică („pushtoaik"?) de 14 ani, fie o manelistă înrăită, fie o puștoaică manelistă de 14 ani.

Bine, acum e clar că nu toată lumea care folosește pe chat sau mess scrierile de acest gen intră în vreuna dintre categoriile de mai sus, ba chiar foarte mulți dintre prietenii mei, și evident, subsemnata, folosim „k" în loc de „ca/ă" și alte prescurtări de acest gen și, slavă Domnului, niciunul dintre noi nu e manelist și nu mai avem de mult 14 ani ca să vrem să *ne dăm cool* pe *mess*. Utilitatea acestui gen de prescurtări pe text chat este evidentă, dacă ele sunt folosite în mod util și logic.

Totuși... de ce vă dublați numele în id? Și de ce îl scrieți în toate felurile, de nimeni nu mai înțelege nimic? Adică, *nu m-am prins* de prima oară cum te cheamă? Trebuie să-mi repeți ca să nu uit, sau ce? Să știi că retardată nu sunt!

Antonia MIHAIL,
studentă anul II, Facultatea de Litere, secția engleză-spaniolă

Viața văzută din taxi

A FOST UN VIS

Taximetrist fiind, într-o dimineață de mai, am avut ocazia să-l întâlnesc pe Omul Dan Puric. Știam câteva lucruri despre activitatea domniei sale ca actor mim, dar, în ignoranța mea culturală, nu mă simțeam atras de acest gen de reprezentație.

Recunosc, fără să fi văzut măcar un spectacol. Acum vreo doi ani, însă, l-am auzit vorbind într-o emisiune televizată. M-a fermecat instantaneu. Dintr-o dată, pentru mine a căpătat o altă reprezentare. Auzeam, în convorbirile sale, ceea ce aveam nevoie. Auzeam despre lucruri în care am crezut odată și despre care nu mai vorbea nimeni, de mult. Vorbea despre lucruri verticale, ca modele pentru oamenii strâmbi. Vorbea despre sevă, bucurie și credință. Vorbea despre popor, adică despre români. Și vorbea mai bine decât orice politician. Dincolo de simțire, are un mare talent oratoric. Acest minunat om stătea pe bancheta din spate a mașinii mele. Nu puteam pierde ocazia de a-l asculta vorbindu-mi câteva minute, cât dura cursa.

Dan Puric nu are bariere! Ființa-i se manifestă dincolo de limita trupului. Te cuprinde cu o stare de bine și calm. Se adresează cu un respect dincolo de regula bunei cuviințe. Este egalul tău, oricine a-i fi. Crede-n tine fără să te cunoască. Ascultă frumos și îți dă încredere.

La sfârșitul călătoriei, mi-a oferit, cu „dragoste creștină", o colecție a conferințelor sale, susținute la Ateneul Român. Deasemenea, m-a invitat să-i văd ultimul spectacol din stagiune, ce urma să aibă loc după două zile, la sala Rapsodia.

Pentru că o mare bucurie se împarte întotdeauna cu cineva, pornesc spre teatru împreună cu o prietenă dragă. Nu am mai văzut un spectacol de teatru de foarte mult timp. Intrăm. Dintr-o dată sunt năpădit de amintiri din adolescență, când mergeam des la teatru. Pe atunci, pentru mine, era modul cel mai plăcut de a-mi petrece timpul liber. Atmosfera din sala de teatru nu s-a schimbat de 25 de ani. În jur plutește același iz de mucegai, același lemn și pluș la scaune, dușumeaua e veche și scârțâie sub greutatea pașilor, scena e la fel de bătrână. Distanța dintre rânduri este mică și creează un ușor disconfort. Asistam la o întoarcere în timp, în acel spațiu demodat. Brusc, îmi vine în minte atmosfera unei săli de cinema întâlnită în orice mall: confort maxim, strălucire, cochetărie, aer condiționat, mofturi, floricele, răcoritoare și, mai ales, un preț peste măsură. Acolo mergi pentru a vedea un spectacol mai bun sau mai prost, realizat prin proiecție de lumină pe pânză. În cele mai multe cazuri sunt producții americane, pregătite după rețete sigure, generate inconștient de către utilizatorii de Fecebook ori Hi5. Acolo te afli în compania unui public în general tânăr, purtător de device-uri, telefoane mobile fără funcție de oprire în timpul filmului, îmbrăcat în costum de gală, ornat cu câte trei dungi sau câte o virgulă, cu șepci, fără simțul orientării, totul învăluit într-un cocktail de parfumuri scumpe și grele. Iubesc filmul, dar, în acea seară, urma să vedem ceva viu. Priveam în jur. Oameni de toate vârstele, îmbrăcați fără pretenții. Nu știu dacă din cauza vremurilor sau datorită nonconformismului. Oricum, nu interesa pe nimeni. Sala era plină până la refuz. Oameni cu bun simț. În fața primului rând au fost aduse alte vreo douăzeci de scaune cu spătar. Toate sunt ocupate. Pe rândul din fața mea freamătă un grup de șapte francezi, în așteptarea spectacolului. Remarcam un lucru ce ne era comun: cu toții știam pentru ce am venit și că nu urma să fim dezamăgiți. Se simțea o comuniune între oameni care nu se cunoșteau, iar legătura era un om, care nici nu apăruse pe scenă. O voce de stewardesă ne invită să închidem telefoanele mobile. Se lasă întunericul și liniștea peste sală. După câteva secunde de așteptare, un spot de lumină dezvăluie un om pe o scenă goală. Coloana sonoră inundă încet sala și ne poartă pe toți într-un parc de distracții alături de pantomim. Acest artist face să apară în fața noastră, asemeni unui sculptor ce eliberează frumoasa zeiță din blocul de piatră, o lume pe care el o știe acolo, dar noi, încă, nu o vedeam. Abia după ce începe să mângâie formele acelei lumi, putem spune și noi: …A, da, iată aleile, cabina de tir, ciocanul, ce îți măsoară forța loviturii, studioul fotografului, în care trece prin cele mai neașteptate încercări. Cu o ușurință fantastică, artistul creează mai mult decât un decor mimat, creează o lume plina de viață. În jurul său zboară păsări, aleargă copii, se plimbă domnișoare grațioase, ce întind câte o mânuță pentru a fi sărutată, domni galanți ce pășesc țanțoș. Forța comunicării acelui om, singur pe o scena goală, către o sală plină este fantastică. Stări de emoție, teamă, deznădejde, stânjeneală, ușurare, surprindere, bucurie, speranță sunt transmise pe rând de personajele interpretate. Pe scenă apar cu ușurință pisici, rable, mașini de poliție, sfori cu ancoră, uși, ziduri, ferestre, arme, ba chiar o orchestră întreagă, un elicopter cu scară din frânghie, femei frumoase, sinucigașe, bebeluși, țărmuri de mare, carcere cu pereții strivindu-l, însă cu gratii mereu înfrânte. Momentele artistice se succed, iar spectatorii devorează fiecare gest. Omul dansează, zboară, iubește și este iubit, se ghemuiește, se prăbușește în sine, se înalță liber, aleargă hăituit. Hohote de râs se prăvălesc peste scenă. Poveștile lui devin poveștile noastre. Cele mai multe aplauze omul le împarte cu prietenul său, calul. Un personaj minunat, căruia maestrul îi dă viață prin gesturi și cu ajutorul unei perechi de pantofi pentru step. Grațiosul patruped este loial, curajos, docil, pupăcios, bețiv, dar foarte rușinos față de spectatori. Se lasă atât de mult invitat la aplauze încât unii dintre spectatori își întind gâturile după cortină pentru a-l vedea.

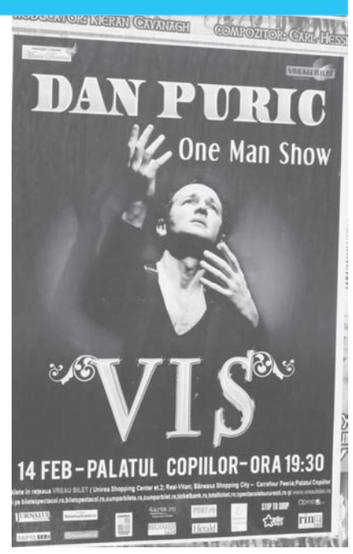

Ultimul moment din spectacol dezvăluie atât misterul titlului, cât și al vocii de stewardesă, ce ne invita să oprim telefoanele mobile în deschiderea spectacolului: personajul interpretat este un pasager dintr-un avion. Acesta adormise în timpul zborului și se trezește înaintea aterizării, după un vis împărtășit nouă. După acest moment, publicul cere încă trei bisuri. Le primește. Chiar și așa se lasă greu convins să plece acasă, după ce protagonistul își golește ambele buzunare de bancnote, pe care le aruncă în public, și după ce își oferă și pantofii.

Sfârșitul actului artistic nu putea avea loc decât sub un mare simbol: cu spatele la public, cu privirea spre înalt, își întinde brațele în lături, pe linia orizontului. Proiectorul cel mare, de dincolo de noi, ridică în fața noastră umbra uriașă a acestui om minunat ce a devenit cruce.

Este greu de crezut că această emulație poate fi generată de un singur om, care timp de o oră si jumătate nu rostește nici măcar o silabă și folosește ca decor și recuzită un singur scaun din lemn. Demersul său artistic este completat de fondul sonor și câteva proiectoare, totul sincronizat perfect.

Plecăm mulțumind în gând unui om care vorbește atât de mult când tace și ne face să tăcem atât de mult când vorbește.

Decebal ȘTEFĂNESCU,
student, anul II,
Facultatea de Jurnalism,
Comunicare și Relații Publice

Primul tren electric industrial din România

După ce vreme de aproape un secol s-a aflat în serviciul Fabricii de Hârtie Bușteni, primul și cel mai vechi tren electric – industrial din România a fost în cele din urmă expus. „Acțiunea" s-a desfășurat la finele anului trecut în gara Bușteni, cu ocazia reabilitării căii ferate Câmpina – Predeal.

Fabricat în urmă cu mai bine de 90 de ani, de concernul A.E.G. din Berlin, trenul electric este format dintr-o locomotivă electrică și un vagon. Locomotiva este de tip Bo – Bo, și are o lungime de 5,7 metri, o greutate de 3,5 tone, precum și o putere de 50 CP. Vagonul este, de fapt, o platformă pe boghiuri, cu tampon central, bandaj cu buze dublu și frână manuală. Are o lungime de 6,3 metri și este cu o tonă mai greu decât locomotiva. Împreună erau folosite atât la transportul lemnului necesar producerii celulozei, adus cu funicularul de la Exploatarea Brătelu, din munții Bucegi, cât și la transportarea de mărfuri diverse în interiorul fabricii.

Text și foto:
Mihăiță ENACHE,
student, anul II,
Facultatea de Jurnalism,
Comunicare și Relații Publice

Vă e teamă de examene?!

STRESUL

V-ați gândit vreodată că stresul vă poate distruge viața ?
De ce am devenit atât de stresați? Poate pentru că trăim în „secolul vitezei" și timpul pare comprimat sau pentru că accentuăm gravitatea unor lucruri minore ?
Stresul este un răspuns fizic normal la evenimente care fac să te simți amenințat sau îți afectează echilibrul într-un fel.
Suntem supuși zilnic unor probleme care cer o rezolvare rapidă și care par că nu se mai termină. Uneori, toate lucrurile, pe care le avem de făcut , pot părea imposibil de realizat, fie că suntem la vârsta adolescenței, fie că suntem părinți sau bunici.
Devenim copleșiți de tensiune, furie, frică și frustrări, ceea ce conduce la instalarea cronică a unei puternice stări anxioase. Pe scurt, secreția de adrenalină va crește, iar tensiunea arterială, frecvența cardiacă și respiratorie vor avea valori mărite. O frecvență respiratorie mare va duce la hiperoxigenarea sângelui, cu instalarea sindromului de hiperventilație. Și acesta poate fi începutul atacurilor de panică.
Glicemia și nivelul acizilor grași în sânge cresc în stres, această combinație favorizând accelerarea procesului de ateroscleroză, cu dezvoltarea bolilor coronariene. Funcțiile sistemului imun sunt mai puțin eficiente, de aceea organismul nu va mai putea lupta cu factorii patogeni și celulele canceroase. Pe plan intelectual, se observă o reducere a capacității de memorare și a capacității de concentrare. Apar tulburări de somn, tulburări de dispoziție, până la depresie.
Stresul este o parte din viață, dar, cu cât ești mai sănătos, cu atât ești mai în măsură să gestionezi stresul, atunci când ajungi în această stare.
Trebuie să învățăm să fim manageri buni, abilitate pe care o putem folosi pe tot parcursul vieții.
„Atitudinea este totul!" Ce înseamnă asta? Modul de a gândi despre lucruri poate face toată diferența în modul în care vom reacționa la evenimente. Să Alungăm din mintea noastră gândurile sumbre, nehotărârea și șovăiala. Să le înlocuim cu gânduri pozitive, vesele, constructive.
Un aport zilnic de multivitamine / minerale ne poate fi util, dar nu va înlocui rolul pe care îl joacă alimentele integrale în menținerea unui organism sănătos. Alimentele integrale conțin numeroase substanțe, cum ar fi fitochimicale și fibre, care stimulează sistemul imunitar și mențin sănătatea.
Există o serie de tehnici de relaxare care ne pot ajuta să gestionăm stresul și de a îmbunătăți, de asemenea, capacitatea de concentrare, productivitatea și o bunăstare generală. Iată câteva: relaxarea mușchilor, meditația, exercițiile de respirație, practicarea unor activități recreative.
Somnul este esențial pentru sănătate. Dacă nu vom dormi suficient, totul, de la sistemul nostru imunitar la capacitatea noastră de a învăța și de a memora informații, va fi afectat în mod negativ.
„Ceea ce nu ne omoară ne face mai puternici" - a spus Nietzche.
Așadar: Profită de orice situație grea pentru a te perfecționa!
Fii atât de ocupat, încât să nu ai timp să-ți aprofundezi grijile!
Învață cât mai mult și mai bine, găsește-ți un hobby, o a doua slujbă, o preocupare ce te pasionează, fiindcă ocupația este cel mai ieftin medicament și cel mai eficient!
Baftă la examene!

Teodora TEPURU (UNGUREANU)
studentă, anul II,
Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice

Programele Televiziunii *România de Mâine și RRM Student FM*

TVRM Educațional

LUNI – 24 ianuarie 2011

06:00 *Promo USH*
06:05 **Cronica scepticului** (r)
06:30 **Ilinca Dumitrescu şi invitaţii săi** (r)
08:00 **Stele de mâine**.
Emisiune de Dumitru Lupu
08:30 **Parodi Press**.
Emisiune de Nicolae Iliescu
09:00 **Nimic fără lege**.
Emisiune de Florin Făinişi
09:30 **Teleamfiteatrul Universităţii *Spiru Haret***
13:00 **Academica – Ştiinţă.**
Emisiune de Alexandru Mironov
14:00 **TVRM-*edicina*. Prof. univ. dr. Constantin Dumitrache la dispoziţia dvs.**
14:58 *Promo USH*
15:00 **Teleamfiteatrul Universităţii *Spiru Haret***
18:30 **Stagiunea muzicală TVRM**.
Emisiune de Stela Cristea
19:00 **Comorile oraşului**.
Emisiune de Cezar Lungu
19:30 **Stele de mâine**.
Emisiune de Dumitru Lupu
20:00 **Apel telefonic.**
Emisiune de George Nicolau
21:00 **Vedetele şi fanii lor.**
Emisiune de Narcisa Tcaciuc
22:00 **Haretiştii.** Emisiune de Mugur Popovici
22:30 **Film documentar – Tehnologia azi**
23:00 **Contrapunct.**
Emisiune de George Marinescu
00:00 **Teleamfiteatrul Universităţii *Spiru Haret*** (r)
04:00 **Apel telefonic** (r)
05:00 **Invitatul de la ora 13** (r)

MARŢI – 25 ianuarie 2011

06:00 *Promo USH*
06:05 **Haretiştii** (r)
06:30 **Mama, tata, ziarele şi eu** (r)
07:00 **Grădina cu statui** (r)
08.00 **Stele de mâine**.
Emisiune de Dumitru Lupu
08:30 **La sfat cu medicul.**
Emisiune de Irina Haideţ
09:00 **Gândeşti, deci exişti.**
Emisiune de Victoriţa Duţu
09:30 **Teleamfiteatrul Universităţii *Spiru Haret***
13:00 **Invitatul de la ora 13.**
Emisiune de Sorin Lupaşcu
14:00 **Din sălile de concert.**
Emisiune de Mihai Darie
14:30 **Un răspuns pentru fiecare.**
Emisiune de Simona Şerban
15:00 **Teleamfiteatrul Universităţii *Spiru Haret***
18:30 **Mama, tata, ziarele şi eu.**
Emisiune de Viorel Popescu
19:00 **Istoria cu învăţătură.**
Emisiune de Valeriu Râpeanu
20:00 **Recital muzical.**
Emisiune de Dumitru Cucu
20:30 **Nocturna.** Emisiune de Mugur Popovici
22:00 **Ani de liceu**.
Emisiune de Mugur Popovici
22:30 **Film documentar - Tehnologia azi**
23:15 **Teatru în fotoliul de acasă.**
Emisiune de Viorel Popescu
00:00 **Teleamfiteatrul Universităţii *Spiru Haret*** (r)
04:00 **La hanul moraritei** (r)
05:00 **Călători în timp** (r)

MIERCURI – 26 ianuarie 2011

06:00 *Promo USH*
06:10 **Ani de liceu** (r)
06:40 **Mama, tata, ziarele şi eu** (r)
07:00 **Contrapunct** (r)
08:00 **Stele de mâine**.
Emisiune de Dumitru Lupu
08:30 **Virtuţi şi vicii**.
Emisiune de Alexandru Lucinescu
09:00 **Românul, cetăţean european.**
Emisiune de Cristina Păiuşan-Nuică
09:30 **Teleamfiteatrul Universităţii *Spiru Haret***
13:00 **Autografe muzicale.**
Emisiune de Dumitru Cucu
14:00 **TVRM-*edicina*. Prof. univ. dr. Alexandru Oproiu la dispoziţia dvs.**
15:00 **Teleamfiteatrul Universităţii *Spiru Haret***
18:30 **Mama, tata, ziarele şi eu.** Emisiune de Viorel Popescu
19:00 **Lumea văzută de aproape.**
Emisiune de Neagu Udroiu
20:00 **Noi consumatorii.**
Emisiune de Mihail Dumitru Sandu
20:30 **Circulaţi, vă rog!**
Emisiune de George Nicolau
21:00 **Academica – Economia pentru cine?**
Emisiune de Ilie Şerbănescu
22:00 **Lumea sporturilor.**
Emisiune de Cristina Matei
22:30 **Film documentar- Filme, filme, filme**
23:00 **Contrapunct.**
Emisiune de George Marinescu
00:15 **Teleamfiteatrul Universităţii *Spiru Haret*** (r)
04:00 **Istoria cu învăţătură** (r)
05:00 **Vedetele si fanii lor** (r)

JOI – 27 ianuarie 2011

06:00 *Promo USH*
06:10 **Lumea sporturilor** (r)
06:40 **Mama, tata, ziarele şi eu** (r)
07:00 **Lumea văzută de aproape** (r)
08:00 **Stele de mâine**.
Emisiune de Dumitru Lupu
08:30 **Echipele Gusti**.
Emisiune de Florian Tănăsescu
09:30 **Teleamfiteatrul Universităţii *Spiru Haret***
13:00 **La hanul morăriţei.**
Emisiune de Paulina Irimia (r)
14:00 **TVRM-*edicina*. Prof. univ. dr. Andrei Firică la dispoziţia dvs**
15:00 **Teleamfiteatrul Universităţii *Spiru Haret***
18:30 **Mama, tata, ziarele şi eu.**
Emisiune de Viorel Popescu
19:00 **Agricultura şi alimentaţia**.
Emisiune de Constantin Predilă
20:00 **Întâlnire cu folclorul.**
Emisiune de Theodora Popescu
20:30 **Atelier TV studenţesc.**
Emisiune de Ciprian Vasilescu
21:00 **Academica - Cărţi în instanţă.**
Emisiune de Florin Rotaru
22:30 **Lauri pentru liceeni.**
Emisiune de Cristina Matei
22:30 **Film documentar – Absolut minunat**
23:00 **Consum cultura.**
Emisiune de George Stanca
00:00 **Teleamfiteatrul Universităţii *Spiru Haret***
04:00 **Nocturna** (r)
05:30 **Deschide cartea!** (r)

VINERI – 28 ianuarie 2011

06:00 *Promo USH*
06:10 **Lauri pentru liceeni** (r)
06:30 **Mama, tata, ziarele şi eu** (r)
07:00 **Contrapunct** (r)
08:00 **Stele de mâine**.
Emisiune de Dumitru Lupu
08:30 **Călători în timp.**
Emisiune de Violeta Screciu
09:30 **Teleamfiteatrul Universităţii *Spiru Haret***
13:00 **Femeia – adevăr şi poveste**.
Emisiune de Ana Maria Ghiur
14:00 **Din sălile de concert.**
Emisiune de Mihai Darie
14:30 **Cronica ST.**
Emisiune de Cristian Român
15:00 **Teleamfiteatrul Universităţii *Spiru Haret***
18:30 **Mama, tata, ziarele şi eu.**
Emisiune de Viorel Popescu
19:00 **Panteon.** Emisiune de Neagu Udroiu
19:30 **Recital muzical.**
Emisiune de Dumitru Cucu
20:00 **Apel telefonic.**
Emisiune de George Nicolau
21:00 **Casă dulce românească.**
Emisiune de Cătălin Maximiuc
22:00 **Performeri în arenă.**
Emisiune de Mugur Popovici
22:30 **Cinefilia.** Emisiune de Daniel Paraschiv
23:00 **La hanul morăriţei**.
Emisiune de Paulina Irimia
00:00 **Teleamfiteatrul Universităţii *Spiru Haret*** (r)
04:00 **Apel telefonic** (r)
05:00 **Panteon** (r)
05:30 **Atelier TV studenţesc** (r)

SÂMBĂTĂ – 29 ianuarie 2011

06:00 *Promo USH*
06:10 **Performeri în arenă** (r)
06:30 **Casă dulce românească** (r)
07:30 **Vorbiţi, scrieţi româneşte** (r)
08:00 **Stele de mâine**.
Emisiune de Dumitru Lupu
08:30 **Teleamfiteatrul Universităţii *Spiru Haret***
10:30 **Biblioteca virtuală**.
Emisiune de Ionel Benea
11:00 **Academia copiilor**.
Emisiune de Irina Haideţ
12:00 **Întâlnire cu folclorul**.
Emisiune de Theodora Popescu
12:30 **Cronica scepticului**.
Emisiune de Cristian Român
12:57 *Promo*
13:00 **En garde!** Emisiune de Carmen Fulger
14:00 **Un actor in culise.**
Emisiune de Viorel Popescu
14:30 **Adevăratele stele.**
Emisiune de Sorin Lupaşcu
15:58 *Promo*
16:00 **Magazin de weekend**.
Emisiune de Marius Voicu
16:30 **Cinepanorama.**
Emisiune de Eugen Atanasiu
17:00 **Ilinca Dumitrescu şi invitaţii săi**
18:30 **Contrapunct.** Emisiune de George Marinescu şi Simona Şerban
19:30 **Am venit cu drag la voi.**
Emisiune de Georgel Nucă
21:30 **Viaţa ca un spectacol**.
Emisiune de Viorel Popescu
22:30 **Film artistic – O doamnă adevărată (Austria)**
Insuportabila Regina Steinberg, soţie de stomatolog, duce o viaţă tihnită şi îndestulată, mulţumită soţului ei Julius, care munceşte pe rupte ca s-o ducă bine. Nora, prietena Reginei, este o femeie de treabă, singură şi şomeră, aşa că Regina se hotărăşte s-o angajeze la cabinetul soţului ei, ca Nora să vadă dacă nu cumva Julius are o amantă. Numai că lucruruile iau cu totul altă întorsătură. Genul: dragoste / dramă (2002) Austria, Actori: Aglaia Szyszkowitz; Julia Stemberger; Harald Krassnitzer; Nora Heschl, Bibiana Zeller.
00:00 **Cafe concert**. Emisiune de Sorin Petre
00:30 **Adevăratele stele** (r)
02:00 **Viaţa ca un spectacol** (r)
03:00 **Academica Ştiinţă** (r)
04:00 **Am venit cu drag la voi** (r)

DUMINICĂ – 30 ianuarie 2011

06:00 *Promo USH*
06:10 **Cinepanorama** (r)
06:30 **Panteon** (r)
07:00 **Deutsche Welle.**
Emisiune de Simona Şerban
07:30 **Deschide cartea!**
Emisiune de Alexandru Mironov
08:00 **Ecumenica.**
Emisiune de Sorin Bejan
09:00 **Vorbiţi, scrieţi româneşte**.
Emisiune de Valeriu Marinescu
09:30 **Basmele copilăriei.**
Emisiune de Carmen Fulger
10:30 **Idei în dialog.**
Emisiune de Corneliu Toader
12:00 **Starea de duminica.**
Emisiune de Sorin Bejan
12:30 **Scena ca istorie.**
Emisiune de Violeta Screciu
13:30 **Mioriţa – antologie de folclor tradiţional.** Emisiune de Ioan Filip
14:00 **Şlagăr fix.** Realizator Sorin Lupaşcu
15:00 **Teatrul în fotoliul de acasă**.
Emisiune de Viorel Popescu
16:00 **În căutarea folk-ului pierdut**.
Emisiune de Maria Gheorghiu
17:00 **Scrisori de acreditare.**
Emisiune de Mihaela Mihailide
17:30 **Dor de-acasă**. Emisiune de divertisment Realizator Puiu Stoicescu
19:30 **Grădina cu statui.**
Emisiune de Neagu Udroiu
20:30 **Galele TVRM organizate de Societate Naţională Spiru Haret pentru Educaţie Ştiinţă şi Cultură**
Emisiune de Georgel Nucă
22:00 **Film artistic – Păcatul lui Harold Diddlebook (SUA)**
Conform reglementărilor CNA filmul poate fi vizionat de copii cu acordul părinţilor. Film artistic 1949. Genul comedie. Harold este un modest funcţionar, care visează să se însoare cu o tânără colegă de birou. În ziua în care e concediat, toate speranţele lui se spulberă. Încercând să-şi uite deziluziile, el se refugiază într-un bar, unde un amestec ciudat de băuturi îl aruncă în plină aventură. Secvenţele de început - desfăşurate pe un teren de fotbal american sunt extrase din "Trăiască Sportul" (The Freshman), un mare succes datând din 1925 al protagonistului filmului, marele actor al filmului mut H. Lloyd
01:00 **Dor de-acasă** (r)
03:00 **Galele TVRM** (r)
05:00 **Scena ca istorie** (r)

---

*În emisiunea **Teleamfiteatrul Universităţii *Spiru Haret* sunt prezentate Consultaţii pentru sesiunea de examene.** Emisiunea este realizată în cadrul Departamentului Învăţământ.

TVRM Cultural

LUNI – 24 ianuarie 2011

06.00 **Stele de mâine** (r)
06.30 **Cronica scepticului** (r)
07.00 **Academia copiilor** (r)
08.00 **Mapamond cultural**
08.30 **Stele de mâine**
09.00 **Panteon** (r)
09.30 **Am venit cu drag la voi** (r)
11.30 **Echipele „Gusti"** (r)
12.30 **Şlagăr fix**
13.00 **Ecumenica** (r)
14.00 **TVRM-edicina** – direct
15.00 **Dor de acasă** (r)
17.00 **Teatrul în fotoliul de acasă**
18.00 **USH după 20 de ani** (r)
18.30 **Recital muzical** (r)
19.00 **Aplauze pentru haretişti**
19.30 **La sfat cu medicul**
20.00 **În căutarea folk-ului pierdut** (r)
21.00 **Cărţi în instanţă**
22.00 **Film serial**
22.45 **Şlagăr fix**
23.00 **TVRM-edicina** (r)
00.00 **Echipele „Gusti"** (r)
01.00 **Am venit cu drag la voi** (r)
03.00 **Ecumenica** (r)
04.00 **Cărţi în instanţă** (r)
05.00 **TVRM-edicina** (r)

MARŢI – 25 ianuarie 2011

06.00 **Stele de mâine** (r)
06.30 **Nimic fără lege** (r)
07.00 **Contrapunct**
08.00 **Mapamond cultural**
08.30 **Stele de mâine**
09.00 **Generalul Cinema** (r)
09.30 **La sfat cu medicul** (r)
10.00 **Film artistic străin**
Jack London (SUA, 1943)(r)
11.30 **Agricultura şi alimentaţia** (r)
12.30 **Circulaţi, vă rog!**
13.00 **Invitatul de la ora 13** – direct
14.00 **Ştiinţă şi spiritualitate**
15.00 **Film serial** (r)
15.45 **Şlagăr fix** (r)
16.00 **Stagiune muzicală TVRM**
16.30 **Biblioteca virtuală** (r)
17.00 **Teatrul în fotoliul de acasă** (r)
18.00 **Academia copiilor** (r)
19.00 **Românul, cetăţean european** (r)
19.30 **Comorile oraşului**
20.00 **Mama, tata, ziarele şi eu**
20.30 **Nocturna** – direct
22.00 **Film serial**
22.45 **Şlagăr fix**
23.00 **Teatrul în fotoliul de acasă**
00.00 **Nimic fără lege** (r)
00.30 **Ştiinţă şi spiritualitate** (r)
01.30 **Academia copiilor** (r)
02.30 **Invitatul de la ora 13** (r)
03.30 **Nocturna** (r)
05.00 **Teatrul în fotoliul de acasă** (r)

MIERCURI – 26 ianuarie 2011

06.00 **Stele de mâine** (r)
06.30 **Circulaţi, vă rog** (r)
07.00 **Femeia, adevăr şi poveste** (r)
08.00 **Mapamond cultural**
08.30 **Stele de mâine**
09.00 **Parodi press** (r)
09.30 **Mama, tata, ziarele şi eu** (r)
10.00 **Nocturna** (r)
11.30 **Am venit cu drag la voi**
13.30 **Deutsche Welle** (r)
14.00 **TVRM-edicina** – direct
15.00 **Film serial** (r)
15.45 **Şlagăr fix** (r)
16.00 **Vedetele şi fanii lor** (r)
17.00 **Cărţi în instanţă** (r)
18.00 **Viaţa ca un spectacol** (r)
19.00 **La Hanul Morăriţei** (r)
20.00 **Mama, tata, ziarele şi eu**
20.30 **Noi, consumatorii**
21.00 **Echipele „Gusti"**
22.00 **Film serial**
22.45 **Şlagăr fix**
23.00 **TVRM-edicina** (r)
00.00 **Vedetele şi fanii lor** (r)
01.00 **Cărţi în instanţă** (r)
02.00 **Viaţa ca un spectacol** (r)
03.00 **La Hanul Morăriţei** (r)
04.00 **Echipele „Gusti"** (r)
05.00 **TVRM-edicina** (r)

JOI – 27 ianuarie 2011

06.00 **Stele de mâine** (r)
06.30 **Scrisori de acreditare** (r)
07.00 **Contrapunct**
08.00 **Mapamond cultural**
08.30 **Stele de mâine**
09.00 **Nimic fără lege** (r)
09.30 **Mama, tata, ziarele şi eu** (r)
10.00 **Galele TVRM** (r)
11.30 **Adevăratele stele** (r)
13.00 **Teatrul în fotoliul de acasă** (r)
14.00 **TVRM-edicina** – direct
15.00 **Film serial** (r)
15.45 **Şlagăr fix** (r)
16.00 **Grădina cu statui** (r)
17.00 **Nocturna** (r)
18.30 **Vedetele şi fanii lor**
19.30 **Cronica scepticului** (r)
20.00 **Mama, tata, ziarele şi eu**
20.30 **Virtuţi şi vicii**
21.00 **Teatrul în fotoliul de acasă**
22.00 **Film serial**
22.45 **Şlagăr fix**
23.00 **TVRM-edicina** (r)
00.00 **Galele TVRM** (r)
01.30 **Cronica scepticului** (r)
02.00 **Adevăratele stele** (r)
03.30 **Grădina cu statui** (r)
04.30 **Virtuţi şi vicii** (r)
05.00 **TVRM-edicina** (r)

VINERI – 28 ianuarie 2011

06.00 **Stele de mâine** (r)
06.30 **Noi, consumatorii** (r)
07.00 **Arhiva TVRM**
08.00 **Mapamond cultural**
08.30 **Stele de mâine**
09.00 **Aplauze pentru haretişti** (r)
09.30 **Mama, tata, ziarele şi eu** (r)
10.00 **En garde!** (r)
11.00 **Atelier TV studenţesc**
11.30 **Cronica ST** (r)
12.00 **Teatrul în fotoliul de acasă** (r)
13.00 **Comorile oraşului** (r)
13.30 **Deutsche Welle** (r)
14.00 **Lumea văzută de aproape** (r)
15.00 **Film serial** (r)
15.45 **Şlagăr fix** (r)
16.00 **Echipele „Gusti"** (r)
17.00 **Calea Lactee** (r)
18.00 **Cinefilia** (r)
18.30 **Scrisori de acreditare** (r)
19.00 **Consum cultura** (r)
20.00 **Mama, tata, ziarele şi eu**
20.30 **Nimic fără lege**
21.00 **La Hanul Morăriţei**
22.00 **Românul, cetăţean european**
22.30 **Femeia, adevăr şi poveste**
23.30 **Stagiunea muzicală TVRM** (r)
00.00 **Atelier TV studenţesc** (r)
00.30 **En garde!** (r)
01.30 **La Hanul Morăriţei** (r)
02.30 **Lumea văzută de aproape** (r)
03.30 **Calea Lactee** (r)
04.30 **Românul, cetăţean european** (r)
05.00 **Consum cultura** (r)

SÂMBĂTĂ – 29 ianuarie 2011

06.00 **Stele de mâine** (r)
06.30 **Gândeşti, deci exişti** (r)
07.00 **Contrapunct**
08.00 **Întâlnire cu folclorul** (r)
08.30 **Stele de mâine**
09.00 **Atelier TV studenţesc** (r)
09.30 **Mama, tata, ziarele şi eu** (r)
10.00 **Academia copiilor**
11.00 **Lumea văzută de aproape**
12.00 **Ştiinţă şi spiritualitate** (r)
13.00 **Invitatul de la ora 13** (r)
14.00 **Scrisori de acreditare**
14.30 **În căutarea folk-ului pierdut**
15.30 **Gândeşti, deci exişti**
16.00 **Adevăratele stele**
17.30 **Virtuţi şi vicii** (r)
18.00 **Viaţa ca un spectacol**
19.00 **Aplauze pentru haretişti**
19.30 **Interesul general**
20.00 **Generalul cinema**
20.30 **Cronica scepticului**
21.00 **Galele TVRM**
22.30 **Lumea văzută de aproape** (r)
23.30 **Femeia, adevăr şi poveste** (r)
00.30 **Invitatul de la ora 13** (r)
01.30 **Academia copiilor** (r)
02.30 **Scrisori de acreditare** (r)
03.00 **Gândeşti, deci exişti** (r)
03.30 **Viaţa ca un spectacol** (r)
04.30 **Galele TVRM** (r)

DUMINICĂ – 30 ianuarie 2011

06.00 **Stele de mâine** (r)
06.30 **Aplauze pentru haretişti** (r)
07.00 **Gândeşti, deci exişti**! (r)
07.30 **Stagiunea muzicală TVRM** (r)
08.00 **Cronica ST**
08.30 **Stele de mâine**
09.00 **Deutsche Welle**
09.30 **Noi, consumatorii** (r)
10.00 **Ecumenica**
11.00 **USH după 20 de ani**
11.30 **Recital muzical**
12.00 **Agricultura şi alimentaţia**
13.00 **Întâlnire cu folclorul**
13.30 **Grădina cu statui**
14.30 **Parodi press**
15.00 **Calea Lactee**
16.00 **Cinefilia**
16.30 **Consum cultură**
17.30 **Dor de acasă** – direct
19.30 **Panteon**
20.00 **En garde!**
21.00 **Film artistic străin**
Iubirea vieţii mele (SUA, 1943)
22.30 **Interesul general** (r)
23.00 **Biblioteca virtuală**
23.30 **Arhiva TVRM** (r)
00.30 **Agricultura şi alimentaţia** (r)
01.30 **Dor de acasă** (r)
03.30 **Biblioteca virtuală** (r)
04.00 **En garde!** (r)
05.00 **Grădina cu statui** (r)

RADIO *ROMÂNIA DE MÂINE — STUDENT FM*

LUNI – VINERI

07.00-10.00
BUNĂ DIMINEAŢA USH!
Realizator: Tiberiu Ursan

10.00-13.00
TACHE ŞI FACE
Realizator: Robert Tache

13.00-16.00
CUTIA PANDOREI
Realizator: Kristine
Marţi 13.00-14.00 – INVITATUL DE LA ORA 13
Realizator: Sorin Lupaşcu

16.00-19.00
FRESH NEWS
Realizatori: Otilia Zamfir

19.00-22.00
DESTRESEARA
Realizator: Maria Ilie

22.00-23.00
Luni-Joi MUZICĂ
Vineri 00.00-06.00 – NIGHT FEVER

23.00-24.00
Luni-Joi CAFÈ NOCTURN
Realizator: Luminiţa Bondrea
Luni 00.00-01.00 PRINTRE RÂNDURI (r)
Realizatori: Otilia Zamfir
02.00-07.00 – NIGHT FEVER
Marţi 00.00-02.00 – TOP 30 (r)
Realizatori: Alex Crăciun şi Alina Toma
02.00-07.00 – NIGHT FEVER
Miercuri 00.00-02.00 – 80 REMEMBER (r)
Realizator: Robert Tache
02.00-07.00 – NIGHT FEVER
Joi 00.00-01.00 – Metalmorfoza
Realizator: Marru
01.00-07.00 – NIGHT FEVER

SÂMBĂTĂ – DUMINICĂ

06.00-09.30
MUZICĂ

09.30-10.00
MINI RADIO SHOW
Realizator: Irina Haideţ

10.00-12.00
MATINAL DE WEEK-END
Realizator: Alina Toma

12.00-13.00
Sâmbătă – MUZICĂ
Duminică – OMUL DIN SPATELE PERSONALITĂŢII
Realizator: Maria Ilie

13.00-17.00
SIESTA DE WEEK-END.
Realizator: Alina Toma

17.00-18.00
Sâmbătă – MUZICĂ
Duminică – PRINTRE RÂNDURI
Realizator: Otilia Zamfir

18.00-20.00
Sâmbătă – 80 REMEMBER
Realizator: Robert Tache
Duminică – TOP 30
Realizatori: Alex Crăciun şi Alina Toma

20.00-23.00
MUZICĂ

23.00-00.00
CAFÈ NOCTURN
Realizator: Luminiţa Bondrea

00.00-07.00
NIGHT FEVER

POATE VĂ INTERESEAZĂ

Castelul Peleş

Stagiunea „Sunetul muzicii"

La Castelul Peleş din Sinaia debutează sâmbăta, 19 februarie, stagiunea "Sunetul muzicii". Începând cu ora 17.00, în sala de concerte a castelului, Duo Atris, alcătuit din violonista Raluca Stratulat şi pianista Adriana Toacsen, va oferi un regal muzical interpretând opusuri semnate de Mozart, Enescu şi Brahms. Organizatorii îşi propun ca acest gen de concerte sa devină o atracţie pentru turiştii iubitori de muzica aflaţi în vizită pe Valea Prahovei.

Stagiunea „Sunetul muzicii" va mijloci 10 întâlniri între marea muzică şi iubitorii artei sunetelor. Recitalurile de la Castelul Peleş, bijuterie arhitectonică, simbol cultural, istoric şi estetic românesc - se vor desfăşura în fiecare a treia sâmbătă a lunilor februarie - noiembrie.

Printre invitaţi se numără: Trio-ul Aperto, pianiştii Silvia Sbârciu, Daniel Goiţi şi Lucian Velciu, câştigătorul ediţiei a II-a a Concursului „Drumul spre celebritate", care va fi anunţat în finala din 7 mai 2011, şi mulţi alţi artişti tineri foarte valoroşi.

Expoziţia „Mon boudoir"

Expoziţia „Mon boudoir", deschisă la Muzeul Naţional Peleş, începând cu 19 februarie, va recompune universul feminin al reginelor României, prin intermediul pieselor din patrimoniul regal: obiecte uzuale, servicii de toaletă, flacoane de parfum, cutii de fard, bijuterii, piese de mobilier s.a., purtând semnătura unor artişti şi manufacturi vestite : Emil Gallé, Julius Hoffmann, Louis Comfort Tiffany, August Bembé etc.

Nu va lipsi din expoziţie nici afişul publicitar, apărut cu succes în perioada Belle Epoque, prin intermediul cărora artişti ca Alfonse Mucha, Privat Livemont, Paul Berthon ş.a. promovau noile firme de parfumerie, casele de modă în vogă, piesele de teatru pariziene etc.

Între„maeştrii focului", creatori de ceramică şi sticlă, francezul Emile Gallé deţine supremaţia în realizarea pieselor de artă, prin tehnica sticlei stratificate. În expoziţie vor fi prezentate celebrele pudriere semnate de artist, alături de flacoanele şi vasele mici pentru cremă din serviciul de toaletă conceput de artistul vienez, Julius Hoffman. Coliere din sticlă millefiori lucrate în atelierele italiene Murano, ace de păr din argint filigranat cu pietre semipreţioase, perii de păr cu mânere din argint, flacoane de parfum din cristal vor fi expuse de asemenea.

Serviciul de toaletă din alamă, având ca decoraţie crucea gamată din email a reginei Maria, proiectat şi realizat de artistul american Tiffany, va constitui, prin valoarea artistică, piesa de rezistenţă a expoziţiei.

Atmosfera budoarelor şi a cabinetelor de toaletă din epocă va fi recreată prin intermediul pieselor de mobilier, comandate în perioada anilor 1900, la manufacturile germane August Bembé şi Bernhard Ludwig din Viena.

Parfumul de odinioară al reginelor României va persista în sălile de expoziţii ale Castelului Peleş, până la mijlocul lunii mai 2011.

Expoziţia temporară «Mon boudoir» constituie al treilea capitol din proiectul cultural *Cochetărie feminină.*

Stimaţi cititori,

Dorim să fiţi partenerii noştri în elaborarea publicaţiei *Opinia naţională*. De aceea, vă adresăm invitaţia de a ne transmite opinii, informaţii, idei de larg interes naţional, pe care să le publicăm în ediţiile viitoare.

Aşteptăm cu interes şi propuneri privind conţinutul publicaţiei.

Dragi studenţi!

Aveţi întrebări la care doriţi să primiţi lămuriri de la cadrele didactice? Vă rugăm să le transmiteţi *Opiniei naţionale*! Tot aici veţi găsi şi răspunsurile.

Transmiteţi corespondenţa dumneavoastră la adresele:

- **Strada Fabricii nr. 46 G, sectorul 6, Bucureşti**
- **e-mail: opinia@spiruharet.ro; on@spiruharet.ro; opinianationala@yahoo.com**

Telefoane: 021.316.97.91 (telefon şi fax)
021.316.97.85; 021.316.97.86; 021.316.97.87
- interioare: 168 şi 169

Opinia naţională

REVISTA *OPINIA NAŢIONALĂ* ESTE EDITATĂ DE FUNDAŢIA *ROMÂNIA DE MÂINE*, UNIVERSITATEA *SPIRU HARET*

Solicitări de abonamente, cu plata prin mandat poştal sau dispoziţie de plată, se pot adresa serviciului de difuzare care funcţionează în Strada Fabricii nr. 46 G, sectorul 6, Bucureşti. Telefon 021.316.97.88/int.108.

ISSN 1221-4019 şi ISSN 1841-4265 (*Opinia naţională* ONLINE)

Tiparul executat de TIPOGRAFIA FUNDAŢIEI *ROMÂNIA DE MÂINE*

ZIUA CULTURII NAȚIONALE

Sărbătoare a spiritului românesc

15 ianuarie, ziua în care s-a născut Mihai Eminescu, devenită prin lege, Ziua Culturii Naționale, a fost inaugurată de Academia Română în cadrul unei manifestări organizată de Academia Română, Fundația Națională pentru Știință și Artă și Biblioteca Academiei Române. Propunerea ca ziua de naștere a lui Eminescu să fie Ziua Culturii Naționale aparține Secției de Filologie și Literatură, președinte acad. Eugen Simion, cum spunea acad. Ionel Haiduc, președintele Academiei Române, „nu putea fi aleasă o zi mai potrivită". Încă de la înființarea ei, Academia Română a avut ca principală misiune promovarea culturii și științei naționale și internaționale, cultivarea și promovarea limbii și istoriei noastre, stimularea creațiilor de valoare; o misiune pe care și-a îndeplinit-o prin membrii săi și prin institutele sale. „Credem că, prin activitatea sa, Academia trebuie să fie garantul menținerii și promovării culturii naționale", într-o lume în care „culturile naționale sunt supuse presiunii globalizării și fiecare națiune se străduiește să-și mențină identitatea prin păstrarea culturii sale". În continuare, a fost citit mesajul transmis de Mircea Geoană, președintele Senatului României, în care, cu referire la Academia Română se apreciază că „reprezintă un spațiu de dezbatere colectiv, pentru că păstrează încă valori precum solidaritatea și cooperarea, pentru că reprezentanții ei au înțeles că, deși singuri sunt valoroși, împreună sunt cu adevărat puternici și reprezintă o forță a progresului". Expunerile care au urmat, susținute de acad. Dan Berindei, acad. Marius Sala, acad. Valentin Vlad și acad. Eugen Simion au înfățișat, pe larg, contribuțiile oamenilor de știință și cultură români la îmbogățirea patrimoniului științei și culturii românești și universale. Sesiunea a fost prefațată de vernisarea expoziției „Donația lui George Oprescu", la sala Th. Pallady a Bibliotecii Academiei Române.

Cel mai înalt for de știință și cultură

Întemeiată în 1867, Societatea Literară Română, devenită la prima ei sesiune Societatea Academică Română și, în 1879, Academia Română, „a avut de îndeplinit sarcini menite să asigure națiunii române înaintarea culturală și afirmarea ei în concertul culturilor lumii", cum a subliniat acad. Dan Berindei. Prioritate au avut problemele modernizării limbii, la care s-au adăugat, încă din primele luni cele „menite să reconstituie și să explice trecutul istoric al țării". După o jumătate de deceniu, aria preocupărilor s-a extins prin înființarea Secției Științifice, a cărei activitate s-a diversificat, astfel încât, cu trecerea anilor, cercetarea științifică ocupă ponderea cea mai importantă în activitatea academică. După o trecere în revistă a realizărilor din domeniul istoriei și istoriografiei, acad. Dan Berindei a enumerat cercetările întreprinse după anul 1990, menționând Tratatul de Istorie a Românilor, „lucrare-bilanț, echilibrată și scrisă «sine ira et studio», reflectând realizările istoriografiei noastre și stadiul la care au ajuns cercetările". În prezent și viitor „Academiei Române, cel mai înalt for de știință și cultură, îi revine misiunea să contribuie la întreținerea conștiinței identitare a națiunii, prin activitatea și luările ei de poziție - străine de luptele politice curente, în care Academia nu se implică - la menținerea solidarității naționale și a demnității naționale".

În alocuțiunea sa, acad. Marius Sala a subliniat că cele trei obiective ale Societății Literare Române - „de a stabili ortografia și de a elabora dicționarul general al limbii românești și gramatica - au fost realizate și continuă să stea în centrul activității lingviștilor". Astfel, „Gramatica de bază a limbii române", redactată de Institutul de lingvistică „Iorgu Iordan - Al. Rosetti" al Academiei Române, „pe lângă faptul că sincronizează gramatica limbii române cu descrierile celorlalte limbi europene, este o abordare făcută din perspectivă didactică, vizând modernizarea învățământului de toate gradele". Misiunea elaborării dicționarului academic s-a făcut de-a lungul unui secol și jumătate și, finalizată anul trecut, cuprinde 175.000 de intrări - toate cuvintele limbii populare, regionalismele și termenii arhaici din textele vechi, cuvintele din literatura beletristică și termeni științifici - și urmează ca la fiecare cinci ani să fie redactate suplimente în care să fie incluse cuvintele noi intrate în limbă. La rândul ei, stabilirea normelor ortografice a parcurs mai multe etape, ultimele modificări fiind făcute în anul 1993. Evoluția societăți face să apară noi cuvinte după cum evoluția științei limbii se îmbogățește cu noi metode de analiză, ceea ce face „ca obiectivele propuse la înființarea Academiei să stea în centrul atenției noastre".

Acad. Valentin Vlad a prezentat pagini din istoria științei românești, în care mari personalități, de odinioară și de astăzi, s-au înscris cu strălucire, fiind recunoscute pe plan mondial în mai toate domeniile - matematică, fizică, chimie, biologie, medicină, antropologie sau în științe tehnice - și a propus ca Institutul „Ana Aslan" să treacă sub egida Academiei. În acest context, acad. Valentin Vlad a vorbit și despre necesitatea ca decidenții politici să se implice mai mult în sprijinirea cercetării științifice, ca rezultatele să fie la nivelul potențialului intelectual și creator al românilor.

„Expresia integrală a sufletului românesc: Eminescu"

Acad. Eugen Simion a asigurat că Ziua Culturii Naționale nu a fost gândită, cum s-a scris între altele, ca o reeditare a „Festivalului Cântarea României", ci ca o zi de reflecție asupra a ceea s-a făcut, cum s-a făcut și, mai ales, ce trebuie să facem. Între „izbânzile culturii române" din ultimii ani au fost amintite facsimilarea manuscriselor eminesciene, realizarea „Dicționarului General al Literaturii Române", colecția de „Opere fundamentale", din care au apărut 120 de volume din operele clasicilor noștri ș.a. Într-un timp al mondializării avem datoria să ne apărăm tradițiile noastre spirituale, pentru că „o națiune care nu are cultură, nu există în istorie". În numele acestei datorii, a fost adresată Parlamentului propunerea înființării unui fond pentru editarea clasicilor. Scriitorul Mihai Cimpoi, membru de onoare al Academiei Române , a adus o veste bună - în Republica Moldova, 15 ianuarie este decretată „Ziua culturii naționale": „Noi românii basarabeni voim să ne integrăm în spațiul european cu Eminescu". Din intervenția deputatului Victor Socaciu am reținut: „România are nevoie de tot ceea ce înseamnă valoare și nu ne rămâne decât ca valorile să se strângă, să se solidarizeze în numele marilor proiecte naționale, să nu-și uite identitatea și, în primul rând, cultura".

La sfârșit, un cuvenit moment Eminescu - actorul Dorel Vișan a recitat monologul lui „Decebal către popor". Gândul ne-a dus la Nicolae Iorga, care, articolul „Expresia integrală a sufletului românesc: Eminescu", scria „Tot ce avem de la Eminescu sunt fragmente ale unui geniu împiedicat de a pune în valoare imensele lui posibilități...O națiune crescută ca pentru Eminescu nu fusese cu putință; dar una *prin dânsul* și tocmai cu ajutorul acestora, ar veni să arate că el a fost și altceva decât cel mai mare poet." Poate, veni-va timpul când, înțelegându-l, vom deveni, cum credea C. Noica, mai buni.

Distincții academice

Acad. Ionel Haiduc a înmânat lui Marius Tucă Diploma „Meritul academic", pentru promovarea romanului românesc în colecția „Biblioteca pentru toți" și deputatului Victor Socaciu Diploma „Distincția Culturală".

Acad. Eugen Simion, Acad. Ionel Haiduc, Viorel Mărginean, Acad. Florin Filip, Acad. Dan Berindei, Gabriela Dumitrescu

Prezidiu: Acad. Valentin Vlad, Acad. Ionel Haiduc, Acad. Marius Sala, Acad. Cristian Hera

MULTĂ MODESTIE ȘI MULT SACRIFICIU – DOCTORUL DINU ANTONESCU

Avem privilegiul să purtăm o convorbire cu profesorul universitar doctor Dinu Antonescu, unul dintre cunoscuții chirurgi ortopezi, nu numai în țara noastră. Purtăm discuția în biroul-cabinetul său, de la Spitalul de ortopedie Foișor, unde este așteptat, totdeauna, poate din nefericire, în urma unui accident, sau din fericire, că ați fost pacientul dânsului, de foarte mulți pacienți. Domnul profesor Dinu Antonescu este, în același timp, cunoscut peste hotare, unde a făcut numeroase operații, a participat la congrese științifice, este nu numai un practician, ci un om de știință în adevăratul sens al cuvântului, și, în același timp, un om de o extremă modestie.

Valeriu RÂPEANU: Domnule profesor, sunteți născut în orașul Ploiești, dar prin ceea ce se întâmplă, prin hazardul, prin profesia tatălui dumneavoastră, despre care mi-ați vorbit, sunteți legat, ca formație, de orașul Cluj-Napoca. Tatăl dumneavoastră nu era medic, era magistrat, aparținea unei alte categorii profesionale. Aș vrea să vorbim, întâi de toate, despre ceea ce ați învățat de la părinții dumneavoastră, care au avut o existență, din punct de vedere profesional, tipică celor ce s-au întâmplat la noi, între anii dintre cele două războaie, și, apoi, în anii de după cel de-al Doilea Război Mondial.

Dinu ANTONESCU: Trebuie să vă spun că am avut mare șansă să trăiesc într-o atmosferă familială deosebită. Tata, deși părea un om foarte sever și noi eram întotdeauna înspăimântați de faptul că ne impunea o anumită disciplină, ne-am dat seama, mult mai târziu, de fondul lui deosebit, avea o mare dragoste pentru familie. Masa se servea totdeauna la oră exactă, la ora unu, trebuia să fie toată familia la masă, la prânz; seara, tot așa, se aduna toată familia; masa era un ritual în casă; în care ne adunam toți și ne povesteam ce-am făcut în timpul zilei. Era o atmosferă în care cartea, muzica, teatrul contau mai mult decât partea materială, și am rămas cu această marcă, a dorinței de a participa la viața spirituală. În plus, l-am admirat pe tatăl meu, că a avut o coloană vertebrală foarte dreaptă. În 1948, i s-a propus să intre partid și el a spus că nu poate să judece după ordinul unui partid, ci după propria lui conștiință, și, bine înțeles, și-a pierdut, imediat, serviciul.

Valeriu RÂPEANU: Cum considerați dumneavoastră că v-a îndrumat școala, nu numai pentru profesia dumneavoastră, în general? Unde ați făcut liceul?

Dinu ANTONESCU: Tatăl meu a fost mutat la Cluj și, în 1940, când s-a cedat Ardealul, a venit la Sibiu. Eu am făcut școala primară, liceul la Sibiu, la Liceul *Gheorghe Lazăr*. Am prins primii doi ani din vechiul liceu, adică, clasa I-a și a II-a de liceu cu niște profesori extraordinari. După aceea, a venit Reforma învățământului...

Valeriu RÂPEANU: În 1948, toamna lui 1948, pe care am prins-o și eu, ca elev, în ultimele clase de liceu, spre deosebire de dumneavoastră, care erați în primii ani de liceu ...

Dinu ANTONESCU: Și a fost o evidentă răsturnare de valori. Am avut un profesor de matematică, Cucuianu, care a fost dat afară pentru că fusese național-țărănist, deși era un profesor eminent. Am avut un alt profesor, tot de matematică, după aceea, Creangă, care, tot așa, se pare că fusese legionar, și a fost dat și el afară. A venit un profesor, care era chimist, de fapt, dar făcea tot matematică, era foarte drăguț, dar nu mai știa nimeni în clasă matematică și, la sfârșitul tezei, văzând că nimeni nu știe să facă problema, o scria el pe tablă și noi o copiam pe caiet. Deci, a fost o discrepanță între ceea ce însemna școala înainte și ceea ce a însemnat școala după Reforma învățământului.

Valeriu RÂPEANU: Reducerea orelor de limbi străine, limba franceză făcându-se, ora aceea pe care o făceam, poate vă mai amintiți, o făceam după *Le femme sovietique* sau *Pentru o pace trainică, pentru o democrație populară*, era ziarul Cominternului, redacția era aici, prin apropiere de noi, de locul unde ne aflăm acum. Dumneavoastră aveți dreptate, a fost un moment de neuitat. Unde ați început studiile universitare?

Dinu ANTONESCU: La Cluj.

Valeriu RÂPEANU: Ce v-a determinat să alegeți medicina?

Dinu ANTONESCU: Nu știu, dar, de foarte multă vreme, doream să devin medic, de mic copil, și mă jucam operând păpușile surorii mele; bine înțeles că rezultatele operațiilor erau dezastruoase și, de aici, se isca cearta între noi, că păpușa, în loc să arate mai bine, nu mai avea un picior, o mână, capul, eu încercând să le operez, să le refac. Treptat, sigur, influențat de cărțile lui Kronin, și ale altora ... am optat pentru medicină și, mai ales, pentru chirurgie. La Cluj, unde era o puternică școală de medicină internă, am fost tentat să mă lipesc de medicina internă; și am citit multă medicină internă, mai ales în ultimul an de facultate; a fost cu totul deosebit. Dimineața lucram la Clinica medicală, la care era profesorul Moga, la Clinica medicală II, iar, după amiaza, ni se țineau, între 6 și 8, lecții de sinteză. Toți marii profesori din Cluj…

Valeriu RÂPEANU: Ați apucat o pleiadă...

Dinu ANTONESCU: Am apucat o pleiadă de interniști extraordinari. Ne țineau niște lecții de sinteză, care erau adevărate conferințe. Era o plăcere să-i ascult. Așa că, anul VI a fost un an splendid, am rămas cu o amintire deosebită. După aceea, a venit repartizarea. Și, în dimineața în care mă duceam să aleg locul, m-am încrucișat cu, pe vremea aceea era șef de lucrări, astăzi profesorul Mircioiu, care m-a chemat la el să mă întrebe ce-mi aleg? Mă gândeam să fac un an de stagiu la Sibiu și, după aceea, să mă duc la țară, așa cum prevedeau legile, și apoi să-mi dau secundariatul în medicină internă. Dar i-am spus: este un loc la Eforie Sud, la sanatoriu. „Du-te, domnule, acolo, la doctorul Climescu, dacă nu-ți place, oricând poți să pleci". Și, sfătuit de profesorul Mircioiu, am ales Eforie Sud, Vasile Roaită pe vremea aceea, Sanatoriul de tuberculoză osoasă. Și așa am devenit ortoped.

Valeriu RÂPEANU: Câți ani ați stat acolo?

Dinu ANTONESCU: Nouă ani. Au fost nouă ani deosebit de fructuoși, era un sanatoriu mare, foarte bine organizat de doctorul Climescu, un organizator extraordinar, cu spirit de observație, făcea totdeauna, dimineața, un tur prin spital și, dacă era o inscripție căzută, pe lângă care noi treceam de nu știu câte ori și n-o vedeam, el imediat o observa. Era și un foarte bun operator și am învățat foarte multe de la dânsul, chiar felul în care se îngrijește un bolnav. Mi-aduc aminte că erau unii bolnavi, care, uneori, aveau o evoluție post-operatorie dificilă, stăteam în sanatoriu, mă duceam să-i văd, îl găseam acolo și mă rușinam totdeauna că a ajuns înaintea mea să vadă un bolnav, pe care-l operasem împreună, sigur, eu îl ajutasem să-l opereze. Era deosebit și ținea bolnavul de mână, parcă ar fi vrut să-i dea ceva din viața lui.

Valeriu RÂPEANU: Considerați că școala medicală de la Cluj, în ciuda a tot ceea ce s-a întâmplat, s-a perpetuat și după 1948, considerați că a avut un rol pozitiv în dezvoltarea medicinii românești, după 1948?

Dinu ANTONESCU: Fără îndoială, a avut un rol; sigur, cu, poate, unele compromisuri, care au fost necesare; pentru că profesorul Hațeganu a fost îndepărtat și chiar închis, pe urmă a fost readus. Dar școala a continuat să rămână, avea o tradiție foarte bună, și a rămas o școală medicală deosebită.

Valeriu RÂPEANU: Acum, spuneți-mi un lucru, ați lucrat, am reținut bine, nouă ani la Eforie Sud, la sanatoriul acela... Ați intrat direct de pe băncile facultății la acel sanatoriu, pe care noi l-am văzut numai de la fereastra trenului, era cam tot timpul plin, bolnavi mulți, cazuri destul de grave, dacă am înțeles bine. Ați intrat de la început, n-ați avut un timp de acomodare. Ce înseamnă acest fapt pentru un medic tânăr?

Dinu ANTONESCU: 1958-1967. Am intrat direct în profesie. Trebuie să mărturisesc că primele luni am fost puțin zăpăcit. Mă uitam la radiografii, despre care doctorul Climescu spunea: „asta este tuberculoză, asta e osteomielită". Mie mi se păreau la fel, și nu vedeam nicio deosebire. Încet-încet, am început să mă obișnuiesc, sigur, întrebându-l, nu era un didact doctorul Climescu, dar, dacă-l întrebai, îți explica totdeauna. Trebuia să-l tragi de limbă. Nu explica spontan, pentru că nu a avut niciodată o școală de pedagogie. N-a fost profesor; a fost șef de promoție. Doamna Balș, care era președinta *Societății de combatere a tuberculozei la copii*, l-a rugat pe profesorul Juvara să-i prezinte un medic care să preia conducerea sanatoriului; profesorul Juvara l-a recomandat pe doctorul Climescu, a fost trimis la specializare, în Franța, în Elveția și în Italia și, după un an, a revenit și a început să transforme Sanatoriul. Și până în 1944, se ducea două luni în străinătate, în altă parte, și tot ce vedea acolo aducea și aplica în Sanatoriu. Adevărul este că, deși se numea *Sanatoriul de tuberculoză osteoarticulară*, se făcea toată ortopedia. Veneau, din toată țara, pacienți cu diferite afecțiuni ortopedice, cu traumatisme, cu diformități, pentru a fi tratați de doctorul Climescu. Așa că era o cazuistică foarte mare, de care am profitat din plin. Am lucrat cu doctorul Oprișanu care, după aceea, a devenit director la Sanatoriul Agigea și, după aceea, s-a prăpădit într-un accident de circulație. Cu el lucram direct, dar, de foarte multe ori, intram în operație cu doctorul Climescu.

Valeriu RÂPEANU: Vă amintiți prima operație pe care ați făcut-o dumneavoastră?

Dinu ANTONESCU: A fost o fetiță cu luxație congenitală de șold, căreia i-am făcut o reducție sângerândă. Adică, fetița s-a născut cu o deformație a șoldului, cele două extremități osoase nu erau în contact, pentru că deformația era prea mare să se poată reduce sub anestezie, fără să se deschisă, a trebuit deschisă articulația, adică incizat tegumentul, ajuns până la capsula articulară, secționată capsula, redusă luxația. Deci, am făcut un întreg procedeu chirurgical, care să readucă capul femural în cavitatea respectivă.

Valeriu RÂPEANU: Ați avut emoții?

Dinu ANTONESCU: Eu trebuie să mărturisesc că am emoții, la fiecare operație, și astăzi, pentru că fiecare caz este altfel, și fiecare caz îți pune anumite probleme. Sunt lucruri pe care nu te așteptai să le întâlnești și pe care nicio rezonanță magnetică nu ți le poate arăta.

Valeriu RÂPEANU: După acest stagiu, de fapt, dumneavoastră ați stat mult mai mult, pentru că ați vrut să lucrați, pentru că stagiul era cam de trei ani.

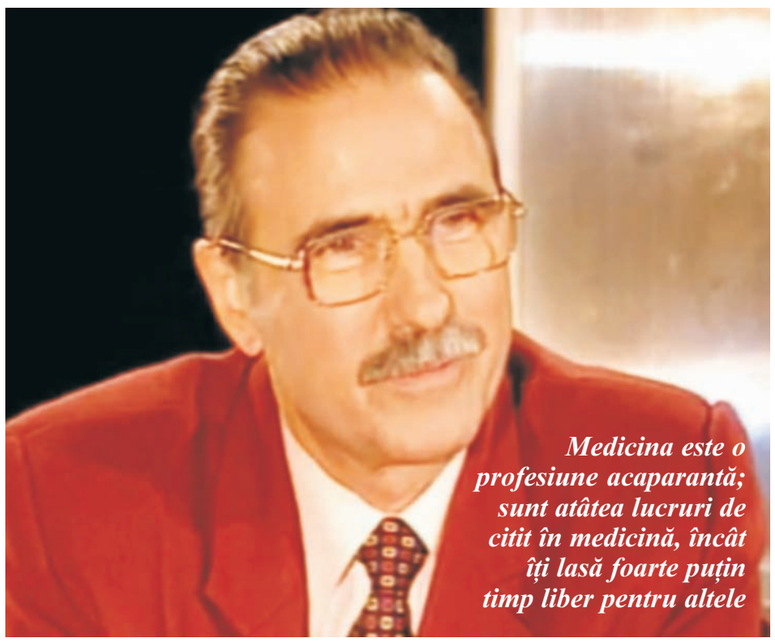

Dinu ANTONESCU: Noi am fost repartizați acolo, acolo am făcut secundariatul, trei ani; pe urmă ne-am dat examenul de specialist, și acolo aveam și postul. Așa că, nu puteam pleca, practic. Am fost un an sau opt luni la București, la Clinica de ortopedie, unde era profesor Denischi și, apoi, profesorul Medrea, și am făcut un curs de specializare de opt luni, de care am profitat foarte mult, și care m-a determinat să încerc să plec de la Eforie Sud, pentru că-mi dădeam seama că se pot face, totuși, lucruri mai moderne, se poate învăța mai mult. Și, am dat un concurs în București, singurul post care exista, era la Spitalul *Elias*, și am luat examenul și am lucrat trei ani la Spitalul *Elias*. Trebuie să vă mărturisesc că este vorba de perioada în care Spitalul era închis și nu m-am simțit deloc bine; mi-au plăcut condițiile, mi-au plăcut colegii, ne-am înțeles foarte bine, situația ca atare era că nu aveam ce să fac, erau puțini bolnavi, profesorul Denischi avea consilier și trebuia să justifice această activitate, sigur, venea și opera; eu îl ajutam, dar vroiam să operez eu. Și, atunci, m-am dus la doctorul Rădulescu, care era directorul Direcției speciale din Comitetul Central. Și i-am explicat: i-am arătat ce am făcut eu în trei luni de zile și că aceasta nu justifică prezența unui ortoped la Spitalul *Elias*. Și-l rugam sau să mă lase să lucrez, dimineața, într-o Clinică de ortopedie din București, și, la prânz, să mă duc la *Elias* să rezolv cazurile existente, sau să mă întorc la Eforie Sud. A doua problemă era să-mi dea o locuință. Și mi-a plăcut foarte mult, pentru că doctorul Rădulescu mi-a spus: „cu primul lucru te pot ajuta, ai să poți să lucrezi într-un spital din București; a doua, nu știu". Adevărul este că m-a ajutat cu amândouă, dar faptul că a făcut o diferențiere, mi-a dat speranța că va face ceva. Că, de obicei, există obiceiul de a zice: „da, sigur, cum să nu"; și de a nu face nimic. Și am reușit să lucrez la *Brâncovenesc*, deci am început să am o cazuistică bogată; și mă duceam la prânz la *Elias*; asta a durat trei ani de zile, atât a fost contractul. După care, am dat un nou concurs pentru asistent universitar la *Brâncovenesc*. Profesor era Denischi. Însă era o clinică foarte puternică pe vremea aceea, *Clinica de ortopedie*, clinica pe care o înființase Alexandru Rădulescu, venit de la Cluj. De fapt, este cel care a separat, în 1932, ortopedia de chirurgia generală, la noi în țară. Am fost una dintre țările în care s-a separat foarte precoce. Sunt țări apusene în care, la data aceea, ortopedia era încă înglobată în chirurgia generală.

Valeriu RÂPEANU: Este un lucru deosebit de interesant, din punct de vedere istoric.

Dinu ANTONESCU: Rădulescu a separat-o și a creat la Cluj un Spital de ortopedie „Regina Maria", în care secția de ortopedie lucrează și astăzi. Este o istorie foarte frumoasă.

Valeriu RÂPEANU: Și când ați venit aici, la *Brâncovenesc*, cine era?

Dinu ANTONESCU: Era profesorul Denischi; conferențiar, pe vremea aceea, era actualul profesor Medrea, dar erau o serie întreagă de doctori: doctorul Mișu Ionescu, care fusese în învățământ, fusese dat afară pentru că provenea dintr-o familie de preoți, dar era un om de o cultură deosebită și știa să expună un caz; ne adunam toți în jurul lui, când vroia să ne prezinte un caz, și el spunea: „trebuie să-ți prezinți cazul ca un avocat, să pledezi pentru ideile tale"; și mi-au rămas multe lucruri de la el. De exemplu, tot dânsul spunea: „întâi trebuie să examinezi bolnavul și pe urmă să ceri radiografie și toate celelalte investigații paraclinice; numai *mitocanii* se uită întâi la radiografie". Și mi-a rămas asta în minte și nu mă uit niciodată la radiografie întâi, întâi văd bolnavul.

Valeriu RÂPEANU: Ați fost acolo până la demolarea spitalului?

Dinu ANTONESCU: Demolarea a fost tragică, noi știam că există pe spital niște semne roșii, că trebuie să treacă o șosea prin mijlocul spitalului, dar n-am crezut niciodată că va fi posibilă dărâmarea unui spital, care era și monument de arhitectură, partea din față, care este pe Coșbuc, o clădire mică, care era monument de arhitectură brâncovenesc. Așa că eram foarte liniștiți, până când a venit evacuarea. Noi am rămas într-o clădire din spate, o perioadă, și-am lucrat acolo, și-am asistat la dărâmarea propriu-zisă a pavilionului central al Spitalului *Brâncovenesc*, care fusese, cu câțiva ani înainte, renovat și întărit. Bine înțeles, au scos ferestrele, treceau odgoane de sârmă multiplu rulată între două ferestre și trăgeau cu tractorul; și se rupea odgonul. Clădirea n-a căzut, până n-au dinamitat-o. Am fost martorii acestei tragedii. Și, după aceea, ne-am mutat la *Foișor*. Între timp, se înființase Spitalul Municipal, actualul Spital Universitar, acolo a plecat profesorul Denischi cu doctorul Dinulescu, la Spitalul Universitar, și profesorul Medrea și cu mine am rămas la *Brâncovenesc* și, după aceea, în 1984, când s-a dărâmat spitalul, am venit aici, la *Foișor.*

Valeriu RÂPEANU: Ați vrea să ne spuneți cum procedați, ca medic?

Dinu ANTONESCU: Sigur că este esențial examenul clinic al pacientului, pentru că toate aceste investigații sunt foarte costisitoare și nu merită, totdeauna, să le faci. Te poți lămuri uneori foarte bine cu o simplă radiografie, care poate să ajungă pentru a lua o atitudine terapeutică. Alteori, nu este suficient. Sigur că, după examenul clinic, următoarea investigație este, pentru ortoped, cea radiografică, în multiple planuri, îți poți pune bolnavul în diverse poziții, ca să obții niște imagini radiografice ale regiunii pe care o suspectezi de o anumită boală și să vezi ce este acolo. Pentru părțile moi există ecografia, poți să faci o puncție. Astăzi se poate face o puncție sub tomografiul computerizat, care-ți arată exact locul unde ești cu acul, și să recoltezi de acolo puroi dacă este un abces, sau, dacă este o tumoră, chiar dacă este destul de profundă, în fața coloanei vertebrale, poți să ajungi și să recoltezi din ea, și să dai să-i faci examenul anatomo-patologic. Deci, sunt o serie întreagă de posibilități de investigație, dar pe acestea le folosești treptat, ca să poți să stabilești un diagnostic. Fiecare este o etapă, care-ți ajută la stabilirea unui diagnostic și, bine înțeles, ca să poți să iei o atitudine terapeutică.

Valeriu RÂPEANU: În momentul când începe operația, bolnavul este sub anestezie, dumneavoastră credeți în ce se spune, în colaborarea pacientului, înainte, după, există o colaborare medic-pacient?

Dinu ANTONESCU: Există o colaborare medic-pacient, așa cum spuneau chirurgii de altădată, mai ales chirurgii francezi, există un contract mutual și neoficial, nescris, între pacient și medic. Pacientul vine și-ți încredințează viața lui, și-și deschide sufletul spunându-și suferința, iar tu îți iei obligația să-l tratezi corect și să-l ajuți cu tot ceea ce știința ta și capacitatea ta îți pune la dispoziție. Deci, există un contract, există o colaborare între pacient și medic. Pe de altă parte, actul medical este un act de echipă, nu se poate face de unul singur, nu poți să spui: „eu am tratat bolnavul respectiv". Trebuie văzut de anestezist, trebuie anesteziat, operația se face în echipă, unul singur nu poate să facă operația. După operație, este foarte important momentul de recuperare, pe care-l face recuperatorul. Deci, toată activitatea medicală este o activitate de echipă, fiecare dintre membrii echipei e la fel de important, nu poți să spui că important este numai cel care ține bisturiul în mână. Nu se poate face, fără această echipă, un act medical de valoare. Sigur, echipa se sudează în timp și cunoști deja obiceiurile celuilalt, dorințele lui; lucrurile merg foarte bine într-o operație când cei care operează au lucrat mai mult timp împreună.

Valeriu RÂPEANU: Aveți și probleme morale? Ați avut? Legate de ceea ce se va întâmpla cu pacientul, de faptul că nu va mai arăta așa cum era înainte. Aici, la dumneavoastră, lucrurile nu se văd ca la alți medici? Modificările sunt de interior, nu de imagine?

Dinu ANTONESCU: E adevărat că, în ortopedie, orice defect se vede. Și noi avem un control foarte riguros: radiografia. Se vede la radiografie dacă operația a fost bine efectuată sau dacă are niște deficiențe. Convorbirea dintre operator cu bolnavul este foarte importantă și bolnavul trebuie să știe, în mare, cam tot ce se poate întâmpla, inclusiv riscurile pe care și le asumă și el și chirurgul. Nu există act medical fără risc, nu neapărat chirurgical…Îmi aduc aminte că abia începusem la Eforie Sud, fiind în salon, bolnava a spus că nu vrea să facă injecții, era vorba de niște vitamine la un diagnostic de tuberculoză. Totuși, am dispus să se facă, și n-am ieșit bine din salon, că bolnava a făcut un șoc alergic. Și-a revenit, dar n-am să uit, din cauza mea a făcut șocul. Trebuia să țin cont de ceea ce spunea ea și, fără să țin cont de spusa ei, am dispus: fă-i injecția. Deci, orice act medical are un risc, cu atât mai mult un act chirurgical. Sigur, bolnavul trebuie să știe, dar nu trebuie să-l înspăimânți. El trebuie să știe deja că sunt foarte multe riscuri, că poate să fie o infecție, poate să fie o degradare a unei fracturi, că poate să ajungă chiar la un deces. Trebuie să-i arăți toate acestea, dar, sigur, nu trebuie să-l înspăimânți, că atunci, sigur, nu se operează. Sigur că totdeauna trebuie să faci un echilibru între avantajele și riscurile operației, dacă avantajele sunt mai mari, atunci, operația trebuie făcută. Dacă riscurile sunt prea mari, atunci, nu merită făcută. Și asta o faci la fiecare pacient în parte și cu fiecare caz în parte. În cazul unei operații, lucrurile nu ies atât de bine cum ai fi dorit. Din păcate, sunt niște limite omenești, de care ne izbim, și nu totdeauna rezultatele sunt cele pe care le-am scontat la început de operație.

Valeriu RÂPEANU: Domnule profesor, vreau să vă întreb acum și altceva, trecând, poate, din domeniul atât de pasionant, cum l-ați descris dumneavoastră, al medicinii. Sunteți, împreună cu soția dumneavoastră, doamna profesoară Simona Antonescu, unii dintre melomanii cei mai statornici ai Ateneului, ai Sălii Radio, ai tuturor sălilor noastre de concert, ascultați muzică acasă și chiar în Programul de radio, Panoramicul, cum îi zice acum, ați avut o mică declarație, cu ceva timp în urmă. Cum s-a născut această pasiune pentru muzică, pentru că e vorba de o pasiune…

Dinu ANTONESCU: Fiind în liceu, la Sibiu, am început să mă duc la concerte. Și am început să mă duc la concerte pentru că un actor venise să organizeze, la Liceul *Gheorghe Lazăr*, o serie de piese cu elevi. Și am jucat și eu, fără să am niciun fel de talent. Și pe un prieten de-al meu, Roland Tătaru, care este și el acum în București, și pe mine, el ne băga la concerte, pentru că veniturile părinților erau destul de reduse ca să ne putem permite bilet la concert. Ne-a plăcut și am rămas cu acest obicei de a asculta, de a învăța și de a merge la concert. Nu am o cultură muzicală bine formată, solidă, dar am citit după aceea și, mai ales, am ascultat, și-mi place să ascult.

Valeriu RÂPEANU: Considerați că a asculta este calea, pentru că asta este și părerea mea, a asculta este calea de ați face o educație muzicală?

Dinu ANTONESCU: Fără să asculți nu poți să faci nimic, dar cred că, pentru ca să ai o educație muzicală solidă trebuie să și citești. Să asculți, să mai citești, să-ți ordonezi ideile, impresiile, să vezi școlile. Trebuie să spun că medicina este o profesiune acaparantă; sunt atâtea lucruri de citit în medicină, încât îți lasă foarte puțin timp liber pentru celelalte. Și, atunci, eu, în principal, am ascultat; și am și citit, dar mult mai puțin decât am ascultat. Deci, simt niște lacune în cultura mea muzicală.

Valeriu RÂPEANU: În memoria dumneavoastră muzicală, din ce-ați ascultat în țară, aici, la noi, ce s-a înscris, și pe cine. Nu, nu e vorba să facem clasamente, cu ce ați rămas?

Dinu ANTONESCU: La Sibiu, îmi aduc aminte, dirijor era un dirijor fără o mână, dar destul de corect dirijor; însă a venit Mircea Basarab și a dirijat, mi-a plăcut enorm, era tânăr, foarte energic și cu mult temperament. La Cluj, am asistat la înființarea Filarmonicii din Cluj, eram acolo când Antonin Ciolan a dirijat *Simfonia a V-a* la deschiderea primului concert dat de Filarmonica din Cluj. A fost o sărbătoare. Îl știam pe Antonin Ciolan, el dirija la Opera maghiară, și venea pe acolo, pe la biblioteca universitară, era cu un pardesiu destul de ponosit, cu galoși, mergea puțin într-o parte, își arăta vârsta când mergea pe stradă; când era la pupitru, era drept, tânăr, energic și dirija extraordinar.

Valeriu RÂPEANU: Vorbind cu un dirijor, cu Antonio de Almeida, și despre cazul Perlea, și despre Klemperer, spunea că așa se întâmplă cu dirijorii. Adică, ce povestiți dumneavoastră despre Antonin Ciolan, spunea el despre Klemperer, care, până în cabina lui, cum se spune, aveai impresia că n-o să poată face pașii până la pupitru, deci, părea clar că va fi ratat concertul, nu va putea începe. Și, dintr-odată, în fața orchestrei, dirija Mahler – marile simfonii, nu așa, o uvertură, două. Și spunea: e un mister, legat de dirijori.

Dinu ANTONESCU: Da, este. Transformarea asta este emoționantă. Îmi povestea un instrumentist, pe care l-am cunoscut, care spunea de Ciolan că pe fiecare instrumentist îl sfătuia cum să țină instrumentul, cum să țină arcușul, ca să scoată sunetul pe care-l vroia el. Și că-i „teroriza", îi punea să repete de zeci de ori, era un migălos.

Valeriu RÂPEANU: Dar din generațiile noi?

Dinu ANTONESCU: Îmi place și Cristian Mandeal, îmi place și Horia Andreescu.

Valeriu RÂPEANU: Domnule profesor, noi am avea foarte multe să vă întrebăm; sigur, dar oprim aici convorbirea noastră, mulțumindu-vă pentru tot ce ne-ați spus. Aveți o carieră exemplară, care s-a desfășurat, repet ceea ce am spus la început, cu multă modestie și cu mult sacrificiu pe altarul medicinii, pentru cei care vă caută - și vă caută cu o încredere pe care ați cucerit-o prin munca dumneavoastră și prin devotamentul față de actul medical.

Dinu ANTONESCU: *Eu aș spune că este o carieră obișnuită pentru un medic.*